

Diagnosi per a l'elaboració del Segon Pla d'acció en matèria de discapacitat de la UAB

Avaluació del grau d'implementació del primer pla,
revisió de la normativa vigent i proposta de mesures
per el segon pla d'acció

Gener de 2018

Equip:

Realització i direcció:

Laura Duarte Campderrós

Treball de camp:

Marta Bolinches Chordá

Marta Lluís Bertran

Pau Riera Pascual

Amb la col·laboració:

Berta Cervantes

Amb el vist i plau de:

Vicerectora d'Alumnat i Ocupabilitat

Sara Moreno Colom

Directora de l'Observatori per a la Igualtat

Joana Gallego Ayala

Índex

1. Introducció	4
2. Metodologia de l'avaluació del grau d'implementació del pla d'acció.....	5
2.2. Introducció: Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB 2011-2015.....	5
2.2. Càlcul del grau d'aplicació de les mesures.....	7
Indicadors complexos i senzills	7
Valoració per part del col·lectiu amb discapacitat.....	10
2.3. Recollida i obtenció de la informació	12
3. Resultats de l'avaluació del grau d'implementació del Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB 2011-2015	15
3.1. Visibilització i sensibilització.....	15
3.2. Accessibilitat i mobilitat	19
3.3. Desenvolupament de l'activitat: treball, promoció i estudi.....	29
3.4. Política universitària i marc organitzatiu.....	36
4. Resultats de l'enquesta sobre la valoració del grau d'aplicació de les mesures del primera pla d'acció: diagnosi sobre la situació de les persones amb necessitats especials a la UAB.....	38
4.1. Descripció de la població.....	38
Alumnat.....	39
Personal acadèmic	40
Personal d'administració i serveis.....	42
4.2. La mostra.....	43
4.3. Resultats de l'enquesta	46
Coneixement de les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat.....	46
Accés al campus i als edificis	47
Mobilitat pel campus i dins dels edificis	52
L'accés a la informació i l'entorn virtual	56

Desenvolupament de l'activitat	57
5. Marc legislatiu.....	62
5.1 Principis generals.....	62
5.2. Àmbit educatiu – formatiu	66
5.3. Àmbit laboral.....	75
6. Compromís de la UAB amb la inclusió	78
6.1. Normatiu	78
6.2. Àmbit institucional	79
6.3. Àmbit de la recerca	80
6.4. Àmbit de l'atenció a la discapacitat	81
7. Conclusions: valoració i reptes per a l'elaboració del 2n pla	82
8. Referències bibliogràfiques i documentació	92
Annexos.....	96
Annex 1. Mesures per les quals s'han utilitzat els indicadors senzills per determinar el grau de la seva aplicació.....	96
Annex 2. Instrument de recollida d'informació	97
Annex 3. Gràfics	105
Annex 4. Característiques dels accessos i aparcament adaptats.....	110
Annex 5. Descripció de les zones no accessibles	112
Annex 6. Pautes i criteris WCAG 2.0	115
Annex 7. Enquesta per a la diagnosi sobre la situació de les persones amb necessitats especials a la Universitat Autònoma de Barcelona.....	116
Annex 8. Taules de l'enquesta per a la diagnosi sobre la situació de les persones amb necessitats especials a la Universitat Autònoma de Barcelona	127
Coneixement de l'Observatori per la igualtat de la UAB	128

1. Introducció

El 2015 va finalitzar la vigència del Primer Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB, motiu pel qual el 2016 s'inicia el procés d'elaboració d'una nova proposta de pla d'acció que finalitza al 2017. La proposta s'ha realitzat a partir dels resultats obtinguts de l'avaluació del grau d'acompliment i desenvolupament del primer pla, de l'actualització de la diagnosi de la situació de les persones amb discapacitat a la UAB i la posada en marxa d'una enquesta adreçada al col·lectiu amb necessitats específiques. D'altra banda, en els darrers anys s'han produït canvis legislatius a nivell estatal per promoure i garantir el Dret a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat. La proposta incorporarà també aquests canvis normatius, alhora que es recuperen les lleis i normes jurídiques internacionals i europees aprovades en les darreres dècades.

L'avaluació del grau d'implementació del pla d'acció és la primera fase del procés de realització del segon pla d'acció en matèria de discapacitat. En aquest document es presentem el procediment i les dades obtingudes d'aquesta avaluació tot adoptant la mateixa metodologia que s'utilitza en la valoració del pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes. Així doncs, s'han dissenyat una sèrie d'indicadors i eines per mesurar en tant per cent, el grau d'aplicació de cada una de les mesures que conformen el pla. Amb l'objectiu de complementar aquesta informació, la segona fase del procés ha estat el disseny i aplicació d'una enquesta adreçada al col·lectiu amb discapacitat de la UAB. Aquesta ens ha permès obtenir més informació entorn al grau d'aplicació del primer pla a través de la percepció per part del grup beneficiari. El resultat d'aquesta enquesta es presenta també en aquest informe.

L'informe s'estructura en 6 blocs: 1) presentació de la metodologia d'avaluació; 2) els resultats de l'avaluació de la implementació del Pla; 3) la valoració de l'aplicació de les mesures del pla per part del col·lectiu amb discapacitat de la UAB; 4) marc normatiu vigent i les seves implicacions; 5) el compromís de la UAB amb les persones amb discapacitat; 6) conclusions i la proposta de mesures del *Segon Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat*

2. Metodologia de l'avaluació del grau d'implementació del pla d'acció

Per a l'avaluació de l'aplicació del pla de discapacitat s'ha adoptat l'estratègia utilitzada per determinar el grau d'implementació dels plans de gènere. Per tant, la metodologia de recollida i anàlisi de dades s'ha construït en funció de l'objectiu de l'avaluació –determinar el grau d'aplicació del Pla d'acció–, de la naturalesa de les mesures que formen part del pla, dels recursos disponibles per dur a terme l'avaluació i dels mitjans d'obtenció de la informació.

A més, també s'ha dissenyat i aplicat una enquesta adreçada a les persones amb discapacitat certificada de la UAB amb l'objectiu d'ampliar la diagnosi. El contingut de l'enquesta pren com a punt de partida les mesures del primer pla.

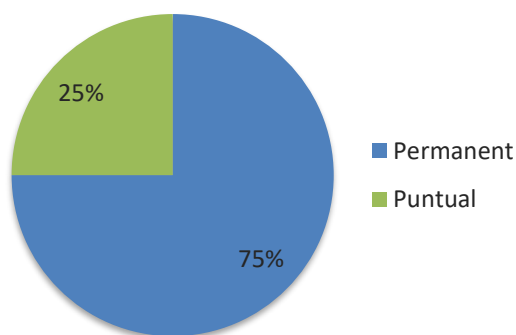
Atès, per tant, l'objecte d'aquesta avaluació, previ a l'explicació de la metodologia, s'ha considerat necessari presentar molt breument el primer pla d'igualtat en matèria de discapacitat. Determinar el grau d'aplicació de les mesures contingudes en aquest primer pla, és l'objecte que ha orientat la diagnosi realitzada.

2.2. Introducció: Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB 2011-2015

El Pla d'Acció aprovat per la Universitat Autònoma de Barcelona és defineix com un conjunt de mesures organitzades segons els objectius que es pretén aconseguir o els àmbits als quals fan referència o volen incidir. Per a cadascuna d'aquestes mesures, s'ha establert el període d'aplicació, els instruments pel desenvolupament així com els òrgans responsables i executors de la mesura.

El Pla, que contempla un període de vigència del 2011 al 2015, consta d'un total de 32 mesures que s'han classificat com a permanents o puntuals, segons el calendari d'execució establert en el pla, i que es distribueixen de la següent manera.

Gràfic 1: Distribució de les mesures del Pla de Discapacitat segons el període d'aplicació

La major part de les mesures són de caràcter permanent, i només el 25 per cent són accions puntuals. Aquets fet es deu a que bona part de les mesures contemplades en el primer pla d'acció responen a la necessitat de donar compliment al marc legal. Més reduït és el grup de mesures encaminades a analitzar, visibilitat o difondre la situació de les persones amb discapacitat a la UAB.

Les diferents mesures del primer pla, s'han agrupat en eixos, segons l'aspecte sobre el qual incideixen o al qual fan referència: Eix 1. Sensibilització i creació d'un estat d'opinió; Eix 2. L'accessibilitat universal a la universitat; Eix 3. Contingut de la docència i de la recerca; Eix 4. Serveis; Eix 5. Condicions de desenvolupament de l'activitat; Eix 6. Accés al treball i a la promoció professional; i l'Eix 7. Política universitària i marc organitzatiu.

Es proposen, d'una banda, mesures per donar a conèixer les necessitats derivades d'una situació de discapacitat entre la comunitat universitària i, de l'altra, accions per augmentar i desenvolupar l'autonomia personal de les persones amb discapacitat amb la finalitat d'ampliar-ne els drets. A més, també es proposen mesures dirigides a garantir l'accés al treball i al compliment dels mínims legals que s'imposen des del marc normatiu vigent en el moment d'elaboració del pla. Finalment, un dels eixos inclou mesures específiques per millorar la mobilitat i l'accessibilitat a l'entorn universitari.

Eixos	Accions
Eix 1. Sensibilització i Creació d'un estat d'opinió	5
Eix 2. L'accessibilitat universal a la Universitat	9
Eix 3. Contingut de la docència i de la recerca	2
Eix 4. Serveis	3
Eix 5. Condicions de desenvolupament de l'activitat	4
Eix 6. Accés al treball i a la promoció professional	4
Eix 7. Política universitària i marc organitzatiu	5
Total	32

2.2. Càlcul del grau d'aplicació de les mesures

Com hem vist en l'apartat anterior, el primer pla s'ha estructurat en 7 eixos o àmbits d'actuació cadascun dels quals agrupen un conjunt de mesures. No obstant, per a l'avaluació s'ha optat per reorganitzar i reduir el nombre d'àmbits. Aquesta reorganització respon al fet que alguns d'aquests eixos estaven formats per un baix nombre d'accions. Així doncs, són 4 els àmbits que proposem, no només per analitzar i estructurar els resultats d'aquesta avaluació, si no també per organitzar les mesures del segon pla: 1. Visibilització i sensibilització; 2. Accessibilitat i mobilitat; 3. Desenvolupament de l'activitat: treball, estudi i promoció; 4. Política universitària i marc organitzatiu.

En quant al grau d'aplicació de cadascuna de les accions, s'ha obtingut a partir de dues vies: a través de la construcció i càlculs d'uns indicadors i a partir de la valoració per part del col·lectiu amb discapacitat certificada de la UAB. En relació als indicadors, el grau d'aplicació s'ha expressat en tant per cent i s'ha obtingut de diferents maneres depenent del tipus d'acció. Pel que fa a l'enquesta, l'objectiu d'aquesta ha estat mesurar el grau d'aplicació d'una part important de les mesures però des del punt de vista de la percepció i la vivència de les persones amb discapacitat. Les mesures que s'han considerat han estat aquelles que promouen, vetllen o garanteixen el desenvolupament sense dificultat de l'activitat quotidiana d'aquest col·lectiu en el Campus de la UAB. Així mateix, també s'ha volgut mesurar el grau de coneixement dels drets d'aquest col·lectiu així com de les polítiques en matèria de discapacitat.

Indicadors

Donada la naturalesa o objectiu de l'acció, per un conjunt de mesures s'ha dissenyat una primer proposta d'indicadors el càlcul dels quals implica en molts casos l'ús de dues variables. Les mesures i els indicadors són els següents:

Mesures

1.3. Fomentar l'associacionisme intern a la UAB entre persones del col·lectiu

Nombre d'associacions en matèria de discapacitat per cada any (2010-2016)

1.5. Incloure continguts respecte de les temàtiques derivades de la discapacitat en els cursos de formació del personal acadèmic i d'administració i serveis.

$$\frac{\text{Nombre d'activitats de formació amb contingut en matèria de discapacitat}}{\text{Nombre total d'activitats de formació}} \times 100$$

2.1. Garantir l'aplicació de les mesures necessàries per tal de facilitar la mobilitat, respectant les pautes marcades pels plans d'accessibilitat per a les noves edificacions i reformes dels edificis

$$\frac{\text{Nombre total de vegades que s'han aplicat mesures per a facilitar la mobilitat (*)}}{\text{Nombre d'edificis nous i reformes fetes}} \times 100$$

2.2. Millorar la senyalització de les vies d'accés adaptades a tots els espais del campus, així com els recorreguts més ràpids per arribar a llocs significatius

$$\frac{\text{Senyalització de les vies d'accés adaptades}}{\text{Nombre total de vies d'accés adaptades}} \times 100$$

$$\frac{\text{Senyalització dels recorreguts més ràpids als llocs importants}}{\text{Nombre total de llocs importants}} \times 100$$

$$\frac{\text{Adaptació de les vies d'accés importants}}{\text{Nombre total de vies d'accés importants}} \times 100$$

2.4. Donar accés a les persones amb discapacitat a tots els aparcaments del campus, i prendre les mesures necessàries per prevenir un ús indegut de les places reservades a les persones amb discapacitat.

$$\frac{\text{Nombre de centres docents amb un mínim d'un aparcament reservat per facultat}}{\text{Número total de facultats}} \times 100$$

$$\frac{\text{Nombre d'aparcaments totals reservats al Campus}}{\text{Nombre total d'estudiants amb discapacitat}} \times 100$$

2.5. Millorar l'accessibilitat dels diferents webs de la UAB, especialment dels espais virtuals d'aprenentatge a distància, per tal de facilitar la seva utilització a les persones amb dificultats visuals i, si escau, auditives

$$\frac{\text{Nombre de pàgines/portals de la UAB adaptats}}{\text{Nombre total de portals}} \times 100$$

$$\frac{\text{Nombre de seccions del Campus virtuals de la UAB adaptades}}{\text{Nombre total de seccions}} \times 100$$

2.6. Vetllar per la progressiva aplicació d'accions orientades a garantir la infoaccessibilitat

$$\frac{\text{Nombre d'actes infoaccessibles}}{\text{Nombre total d'actes}} \times 100$$

2.7. Garantir, progressivament, que tots els serveis externs del campus siguin accessibles per a les persones amb discapacitat (establiments comercials, correus, caixers, serveis de restauració, etc.)

$$\frac{\text{Nombre de serveis externs de la UAB accessibles}}{\text{Nombre total de serveis}} \times 100$$

2.8. Garantir, progressivament, que els espais docents que utilitzen les persones amb discapacitat s'adaptin a les seves necessitats

$$\frac{\text{Nombre d'espais docents adaptats}}{\text{Nombre de demandes d'adaptació rebudes / Nombre de necessitats detectades}} \times 100$$

2.9. Garantir, progressivament, que els llocs de treball s'adaptin a les necessitats particulars de cada treballador o treballadora amb discapacitat

$$\frac{\text{Nombre d'espais de treballs adaptats}}{\frac{\text{Nombre de demandes d'adaptació rebudes}}{\text{Nombre de necessitats detectades}}} \times 100$$

3.1. Fomentar la incorporació en els plans d'estudi de continguts sobre la realitat social i personal de les persones amb discapacitat

Nombre d'assignatures en matèria de discapacitat per cada any (2010-2016)

5.4. Designar per cada centre, la persona responsable del seguiment del desenvolupament acadèmic dels estudiants amb necessitats especials

$$\frac{\text{Nombre de responsables de seguiment}}{\text{Total centres docents}} \times 100$$

7.4. Designar els responsables de polítiques d'igualtat en els diferents òrgans territorials de la UAB

$$\frac{\text{Nombre de responsables de polítiques d'igualtat de departaments}}{\text{Total departaments}} \times 100$$

$$\frac{\text{Nombre de responsables de polítiques d'igualtat de centres docents}}{\text{Total centres docents}} \times 100$$

$$\frac{\text{Nombre de responsables de polítiques d'igualtat d'àrees i oficines}}{\text{Total àrees i oficines}} \times 100$$

7.5. Prioritzar, si escau, en l'adjudicació dels contractes, aquelles ofertes d'empreses licitadores que en situació d'empat disposin d'un pla d'igualtat per a persones amb discapacitat

$$\frac{\text{Nombre de vegades que s'aplicat el criteri}}{\text{Nombre total de vegades que s'ha produït la condició necessària per aplicar el criteri}} \times 100$$

Per l'elaboració d'aquests indicadors, s'han utilitzat especialment tècniques de recollida qualitatives, l'observació i l'anàlisi de contingut de documents i altres mitjans d'accés públic, que ens ha permès ser més objectius i àgils en el procés. Així mateix, donada la naturalesa de la acció, per algunes mesures ha estat necessari recórrer a la fitxa d'avaluació, i no tots els òrgans encarregat de l'execució de les mesures ens l'han retornada degudament complementada.

Per altres accions, s'ha construït indicadors que mesuren el seu grau d'aplicació segons els següents criteris:

Objectiu general de la mesura	Criteri	Grau d'aplicació
Establir programes d'atenció, seguiment o específics (1)	Pendent	0%
	Plantejat	50%
	Aplicat	100%
Elaboració de recerques, estudis, informes, guies o altra documentació (2)	Pendent	0%
	Plantejat	25%
	En curs	50%
	Acabat	75%
Realització de cursos (3)	Publicat	100%
	No creat o realitzat	0%
	Creat o realitzat	100%

	(a)	
	No realitzades	0%
	Realitzades	100%
Accions per difondre, promoure o garantir la igualtat d'oportunitats (4)	(aplicació progressiva (b))	
	Pendent	0%
	Plantejat	25%
	En curs	75%
	Acabat	100%
Cens (5)	Pendent	25%
	Plantejat	50%
	En curs	75%
	Acabat	100%

Nota: Podeu veure les mesures concretes en l'Annex 1

Per la recollida de la informació necessària per construir aquests indicadors, s'han utilitzat únicament les fitxes d'avaluació.

Valoració per part del col·lectiu amb discapacitat

Com ve hem comentat a la introducció d'aquest apartat, s'ha considerat també necessari determinar en quin punt està l'execució de les diferents mesures del pla però des del punt vist del col·lectiu beneficiari. A més, s'ha volgut fer-los partícips del procés d'elaboració del proper pla recollint les seves propostes de mesures en relació a diferents aspectes. Amb aquesta finalitat, s'ha posat en marxa una enquesta adreçada a l'alumnat i personal treballador amb discapacitat certificada de la UAB. Els blocs temàtics sobre els quals ha versat l'enquesta han estat els següents: 1) Coneixement de les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat; 2) Accés i mobilitat dins el campus; 3) Mobilitat dins els edificis; 4) Entorn virtual i accés a la informació; i 5) Desenvolupament de l'activitat (en l'annex 7 podeu veure el detall de l'enquesta). Per cadascun d'aquests aspectes, s'han dissenyat un conjunt d'ítems a valorar en funció del grau d'acord i desacord els quals parteixen de les mesures del primer pla d'acció. A continuació presentem la relació entre aquests ítems o indicadors agrupats segons els aspectes o dimensions corresponents i les mesures del pla d'acció de les quals sorgeixen.

ACCESOS I MOBILITAT DINS EL CAMPUS

2.1. Garantir l'aplicació de les mesures necessàries per tal de facilitar la mobilitat, respectant les pautes marcades pels plans d'accessibilitat per a les noves edificacions i reformes dels edificis	<ul style="list-style-type: none"> - Puc arribar al Campus de la UAB sense dificultats - Puc moure'm sense dificultats pel Campus de la UAB - La major part de les vies d'accés als principals espais del campus estan adaptades - Puc accedir sense cap problema a la facultat on estudio o l'edifici on treballa
2.2. Millorar la senyalització de les vies d'accés adaptades a tots els espais del campus, així com els recorreguts més ràpids per arribar a llocs significatius	<ul style="list-style-type: none"> - Les vies d'accés adaptades del campus estan degudament senyalitzades - Els recorreguts més ràpids als principals espais del campus estan senyalitzats
2.3. Mantenir el servei de transport intern adaptat a les persones amb discapacitat i fer un estudi de les necessitats de transport en relació amb les parades i l'accés als mitjans de transport adaptats	<ul style="list-style-type: none"> - Els serveis de transport intern de la UAB estan degudament adaptats

2.7. Garantir, progressivament, que tots els serveis externs del campus siguin accessibles per a les persones amb discapacitat (establiments comercials, correus, caixers, serveis de restauració, etc.)	- Puc accedir sense cap problema als diferents serveis que hi han al Campus de la UAB (fes una valoració general) (comerços, SAF, SAS, Bars i restaurants, etc...)
2.4. Donar accés a les persones amb discapacitat a tots els aparcaments del campus, i prendre les mesures necessàries per prevenir un ús indegut de les places reservades a les persones amb discapacitat	- La reserva de places d'aparcament per a persones amb discapacitat és suficient - Sempre que vaig a aparcar trobo lloc - Mai m'he trobat un cotxe no autoritzat a una plaça reservada per a persones amb discapacitat - Crec que es fa un ús indegut de les places reservades a les persones amb discapacitat

MOBILITAT DINS ELS EDIFICIS

2.1. Garantir l'aplicació de les mesures necessàries per tal de facilitar la mobilitat, respectant les pautes marcades pels plans d'accessibilitat per a les noves edificacions i reformes dels edificis	Em puc moure sense cap problema per tota la facultat on estudio o per l'edifici on treballa
2.2. Millorar la senyalització de les vies d'accés adaptades a tots els espais del campus, així com els recorreguts més ràpids per arribar a llocs significatius	Els ascensors estan degudament senyalitzats dins la facultat on estudio o l'edifici on treballa
2.8. Garantir, progressivament, que els espais docents que utilitzen les persones amb discapacitat s'adaptin a les seves necessitats	Hi ha prou lavabos adaptats a la meua facultat o a l'edifici on treballa
2.9. Garantir, progressivament, que els llocs de treball s'adaptin a les necessitats particulars de cada treballador o treballadora amb discapacitat.	Els lavabos adaptats estan degudament senyalitzats
4.1. Elaborar un pla específic d'evacuació en cas d'emergència per a les persones amb discapacitat	- En cas d'evacuació de l'edifici on estudio o treballa: 1. Sé que haig de fer i on he d'anar 2. Sé quin és el punt de reunió de les persones amb discapacitat - El punt de reunió de les persones amb discapacitat en cas d'evacuació de l'edifici on estudio o treballa: 1. Està degudament senyalitzat 2. És accessible a tothom perquè no té cap barrera arquitectònica 3. Per accedir-hi no cal utilitzar l'ascensor - En cas de conèixer quin és el punt de reunió de les persones amb discapacitat en cas d'evacuació de l'edifici on estudio o treballa 1. Està degudament senyalitzat 2. És accessible a tothom perquè no té cap barrera arquitectònica 3. Per accedir-hi no cal utilitzar l'ascensor

ENTORN VIRTUAL I ACCÉS A LA INFORMACIÓ

2.5. Millorar l'accessibilitat dels diferents webs de la UAB, especialment dels espais virtuals d'aprenentatge a distància, per tal de facilitar la seva utilització a les persones amb dificultats visuals i, si escau, auditives	- Puc navegar per les següents webs sense cap problema o impediment: 1. La pàgina principal de la UAB 2. La pàgina del meu centre d'estudi o l'àrea on treballa 3. La meua intranet 4. El campus virtual (PDI i Alumnat)
2.6. Vetllar per la progressiva aplicació d'accions orientades a garantir la infoaccessibilitat	- Puc accedir a conferències, jornades i actes que es realitzen al Campus de la UAB

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

<p>2.8 Garantir, progressivament, que els espais docents que utilitzen les persones amb discapacitat s'adaptin a les seves necessitats</p>	<p>- El meu lloc de treball o les aules estan degudament adaptades segons les meves necessitats</p>
<p>2.9. Garantir, progressivament, que els llocs de treball s'adaptin a les necessitats particulars de cada treballador o treballadora amb discapacitat.</p>	<p>- Puc accedir al material d'estudi o de treball en format accessible segons les meves necessitats específiques</p>
<p>5.1. Fomentar l'elaboració dels plans d'inclusió personalitzats per a l'alumnat, personal acadèmic i personal de l'administració i serveis, relatius al seu entorn immediat d'activitat.</p>	<p>- L'entorn i les adaptacions em permeten desenvolupar la meva activitat sense cap dificultat i amb normalitat</p>
<p>5.3. Incentivar per als estudiants amb discapacitat l'accés al material d'estudi en format accessible segons les seves necessitats específiques – escanejat, gravacions, impressió en Braille</p>	

L'enquesta, a més del ventall de preguntes presentades en el quadre anterior, incorpora també per a cada bloc temàtic un o dos camps oberts per descriure les dificultats i obstacles concrets, i les millores que incorporarien en relació a aquest aspectes.

2.3. Recollida i obtenció de la informació

Per el càlcul dels indicadors, s'han utilitzat diversos mitjans d'obtenció de dades: 1) documents, publicacions oficials de la UAB i pàgines webs; 2) les fitxes d'avaluació, elaborades pels propis agents implicats en l'aplicació de la mesura; i 3) l'observació dels espais i edificis del Campus de la UAB (en l'annex 2 teniu accés a l'instrument utilitzat per la realització de les observacions). L'Observació s'ha realitza per determinar el grau d'aplicació de les mesures relacionades amb l'accés i la mobilitat pel campus i els edificis de la UAB.

Taula 1: Documents, publicacions oficials de la UAB i pàgines webs (fonts d'obtenció de dades (1))

<i>Universitat Autònoma de Barcelona</i>	<i>Observatori per a la Igualtat de la UAB</i>	<i>PIUNE</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Memòria UAB (web) ▪ Campus Virtual ▪ Facultats, departaments i serveis de la UAB (web) ▪ Memòria Servei de Biblioteques ▪ UAB en xifres ▪ Pla director ▪ Convocatòries ▪ Plans docents de les titulacions de grau ▪ Estatuts ▪ Normatives i legislació ▪ Plans de formació al PDI i al PAS 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Memòria Observatori per a la igualtat ▪ Responsables de polítiques d'igualtat per departaments, àrees i facultats (web) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Guia serveis PIUNE ▪ Memòria FAS ▪ Pla estratègic d'Accessibilitat

Taula 2: Fitxes d'avaluació (fonts d'obtenció de dades (2))

<i>Àrees, oficines, entitat i altres òrgans</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Administracions de Centre ▪ Àrea de Comunicació i Promoció ▪ Àrea de Personal Acadèmic, Investigador en Formació i de suport a la Recerca ▪ Àrea de Personal d'Administració i Serveis ▪ Àrees administratives ▪ Àrees administratives centralitzades ▪ Biblioteques ▪ Centres docents ▪ Comissionat per a la Societat de la Informació ▪ Comissions Delegades del Consell de Govern amb competències en grau i postgrau ▪ Deganats de Facultats ▪ Departaments ▪ Direccions d'escoles ▪ Gabinet Jurídic ▪ Gerència ▪ Instituts Universitaris i altres estructures de recerca ▪ Observatori per a la igualtat ▪ Oficina de Gestió de la Informació i de la Documentació ▪ Òrgans centrals i territorials en competències en la matèria ▪ PIUNE ▪ Secretaria General ▪ Servei de Biblioteques ▪ Servei Informàtica ▪ Treball Campus ▪ Unitat d'Arquitectura i Urbanisme ▪ Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior

Taula 3: Espais observats (fonts d'obtenció de dades (3))

<i>Centres docents</i>	<i>Administració, Serveis de la UAB i espais exteriors</i>	<i>Serveis externs a la UAB</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Facultat de Filosofia i Lletres ▪ Facultat Ciències de l'Educació ▪ Facultat de Traducció i Interpretació ▪ Facultat de Psicologia ▪ Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia ▪ Facultat d'Economia i Empresa ▪ Facultat de Dret ▪ Facultat de Ciències de la Comunicació ▪ Facultat de Medicina ▪ Facultat de Veterinària ▪ Aulari Central ▪ Facultat de Ciències ▪ Facultat de Biociències 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rectorat ▪ Escola de Postgrau i de Doctorat ▪ Edifici l'Àgora ▪ Biblioteca Humanitats i Sala de Revistes ▪ Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General ▪ Biblioteca Ciència i Tecnologia ▪ Biblioteca de Veterinària ▪ Biblioteca de Ciències Socials ▪ Biblioteca Medicina ▪ Servei de Llengües ▪ Treball Campus ▪ Servei d'Activitat Física ▪ Plaça Cívica 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bar-Cafeteria Ciències de l'Educació/Traducció ▪ Bar-Cafeteria Facultat de Filosofia i Lletres i Psicologia ▪ Bar-Cafeteria Escola d'Enginyeria ▪ Bar-Cafeteria Escola d'Enginyeria ▪ Abacus ▪ Tutti-Frutti Botiga ▪ La Caixa ▪ Autoescola ▪ Òptica Universitària ▪ Banc Santander ▪ Catalunya Caixa ▪ Servei Reprografia – Plaça Cívica ▪ Orli-Marc

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escola d'Enginyeria 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zones d'aparcament (accés públic i restringit) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Farmàcia ▪ Restaurant de la Plaça ▪ Bar- Cafeteria Facultat de Dret ▪ La Vila Universitària ▪ Bar Ciències ▪ Dispensari ▪ Bar del Rectorat ▪ Bar Veterinària ▪ Bar Ciències de la Comunicació ▪ Bar Medicina
---	--	---

Per determinar el grau d'aplicació de les mesures a partir de la valoració de les persones amb discapacitat, s'ha posat en marxa una enquesta en relació al nivell d'acompliment d'algunes de les mesures del primer pla d'acció.

3. Resultats de l'avaluació del grau d'implementació del Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB 2011-2015

A partir de les dades recollides s'ha pogut estimar, per a la major part de les mesures, el grau d'aplicació de cada acció. Aquests resultats, juntament amb l'explotació de l'enquesta i la revisió de la legislació vigent, ens han permès determinar quines accions han de continuar en el proper pla, quines es poden donar ja per aplicades i definir possibles noves accions.

En aquest apartat presentem els resultats obtinguts de l'avaluació tot agrupant les mesures en els 4 àmbits o eixos mencionats en l'apartat de metodologia, a saber: 1. Visibilització i sensibilització; 2. Accessibilitat i mobilitat; 3. Desenvolupament de l'activitat: treball, promoció i estudi; 4. Política universitària i marc organitzatiu.

3.1. Visibilització i sensibilització

MESURA 1.1	ELABORAR UNA GUIA DELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT I DE LES FACILITATS QUE LA COMUNITAT POSA A LA SEVA DISPOSICIÓ, AIXÍ COM DISTRIBUIR-LA ENTRE AQUEST COL·LECTIU I LES PERSONES RESPONSABLES DE LES POLÍTIQUES D'INCLUSIÓ
ÒRGAN EXECUTOR	Observatori per la igualtat/PIUNE
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	0%
COMENTARI	<p>No obstant, mencionar que la UAB disposa del "Pla d'acció per a estudiants universitaris amb discapacitat" on s'ofereixen pautes generals d'atenció i suport a les persones amb discapacitat i la guia "Docència Universitària i Necessitats Especials" (2005) on s'especifiquen els drets dels estudiants i els serveis i recursos que la universitat posa a disposició de l'alumnat amb discapacitat. Ambos documents han estat elaborats pel PIUNE-FAS.</p> <p>D'altra banda, a la secció Discapacitat del web de la Fundació Autònoma Solidària apareixen els serveis i les prestacions que el PIUNE ofereix, tals com l'adaptació d'exàmens, el suport, l'atenció i/o assessorament als estudiants, la provisió de materials alternatius o la inserció laboral (UAB impuls).</p> <p>(Font: 2016. Intranet UAB - www.uab.cat; Guia Docència 2005: http://www.uab.cat/Document/quiafas.pdf; Guia de serveis: http://www.uab.cat/web/discapacitat/estudiants/guia-de-serveis-1283408901177.html)</p>

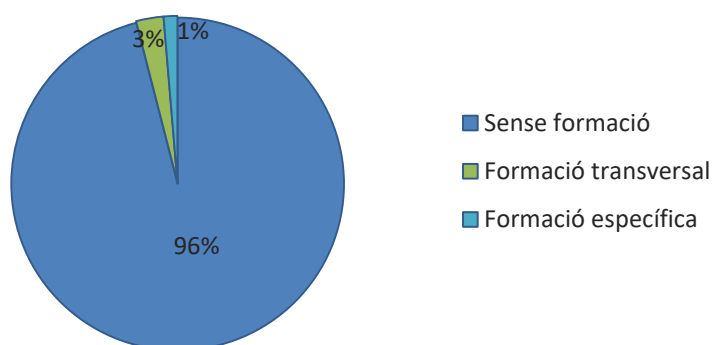
MESURA 1.2	CREAR UN CENS DE L'ALUMNAT, PERSONAL ACADÈMIC I D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS PER TAL QUE PUGUI AJUDAR A TENIR CONEIXEMENT EXHAUSTIU DE LA SITUACIÓ DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT A LA UAB
ÒRGAN EXECUTOR	Oficina de Gestió de la Informació i de la Documentació
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense informació
COMENTARI	No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades als òrgans responsables de l'execució de la mesura

MESURA 1.3	FOMENTAR L'ASSOCIACIONISME INTERN A LA UAB ENTRE PERSONES DEL COL·LECTIU
ÒRGAN EXECUTOR	Observatori per a la Igualtat
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	0%
COMENTARI	Des del 2010 fins al 2015 el nombre d'associacions no ha variat, existint només una associació. Aquesta associació es va crear abans de l'aprovació del primer pla d'acció per tant no és el resultat de la seva implementació. <i>(Font: 2016. Observatori per a la Igualtat; Dinamització Comunitària, el Directori de la UAB - http://www.uab.cat/web/vivir-el-campus/participacion/eldirectori/eldirectori-1345667539509.html)</i>

MESURA 1.5	INCLoure CONTINGUTS RESPECTE DE LES TEMÀTIQUES DERIVADES DE LA DISCAPACITAT EN ELS CURSOS DE FORMACIÓ DEL PERSONAL ACADÈMIC I D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS
ÒRGAN EXECUTOR	Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior, Àrea de Personal Acadèmic, Investigador en Formació i de Suport a la Recerca, Àrea de Personal d'Administració i Serveis, i Observatori per a la Igualtat
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	4% dels cursos incorporen formació en discapacitat, de manera específica (1%) o transversal (3%)
COMENTARI	A partir de l'anàlisi de contingut de les memòries dels plans de formació, en general no s'observa formació amb contingut en matèria de discapacitat. Des de l'any 2010 al 2015 s'han realitzat un total de 141 cursos al personal treballador de la UAB dels quals hem obtingut informació del seu contingut de 75 accions formatives. D'aquestes 75, només 3 abordaven la discapacitat, concretament, 1 d'elles ho feia de manera específica mentre que per les 2 restants la discapacitat era una matèria transversals. <i>(Font: La informació s'ha extret de les memòries dels plans de formació de les unitats corresponents de la UAB, des del 2010 al 2015. Cal mencionar que per l'any 2012 no s'ha trobat cap informació sobre la formació al Personal Docent Investigador)</i>

Gràfic 2. Percentatge de formacions amb contingut en matèria de discapacitat des del 2010 al 2015

Font: La informació s'ha extret de les memòries dels plans de formació de les unitats corresponents de la UAB, des del 2010 al 2015. Cal mencionar que per l'any 2012 no s'ha trobat cap informació sobre la formació al Personal Docent Investigador

MESURA 3.1	FOMENTAR LA INCORPORACIÓ EN ELS PLANS D'ESTUDI DE CONTINGUTS SOBRE LA REALITAT SOCIAL I PERSONAL DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Centres, Comissions delegades del Consell de Govern amb competències en grau i postgrau
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	0,28% assignatures específiques vinculades a la temàtica de la discapacitat (8 assignatures de 2.877, considerant màsters i graus oficials, curs 2015-2016)
COMENTARI	<p>El curs 2015-2016 és van oferir 8 assignatures específiques, és a dir, el títol contenia un descriptor relacionat amb la discapacitat. Els graus de Primària i Educació infantil són els que concentren major nombre d'assignatures, 3 i 4 respectivament, i 3 d'aquestes les comparteixen, Educació Social i Psicologia n'ofereixen una. Pel que fa als màsters, només dos n'ofereixen, Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Psicopedagogia, una cadascun.</p> <p><i>(Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'OGID-UAB. Curs 2015-2016)</i></p> <p>Mencionar que des del curs 2015-2016, el Grau d'Educació infantil i Educació Primària tenen la <i>Menció de Necessitats Educatives Específiques</i>.</p> <p><i>(Font: 2016. Deganats)</i></p> <p>Les Facultats de Ciències i Biociències proposen treballar conjuntament amb el Servei d'Ocupabilitat per incorporar aquest aspecte en les jornades d'orientació professional i d'ocupabilitat que estan adreçades a l'alumnat, i formar el personal docent i investigador en temes de d'innovació docent i discapacitat.</p> <p><i>(Font: 2016. Centres docents)</i></p>

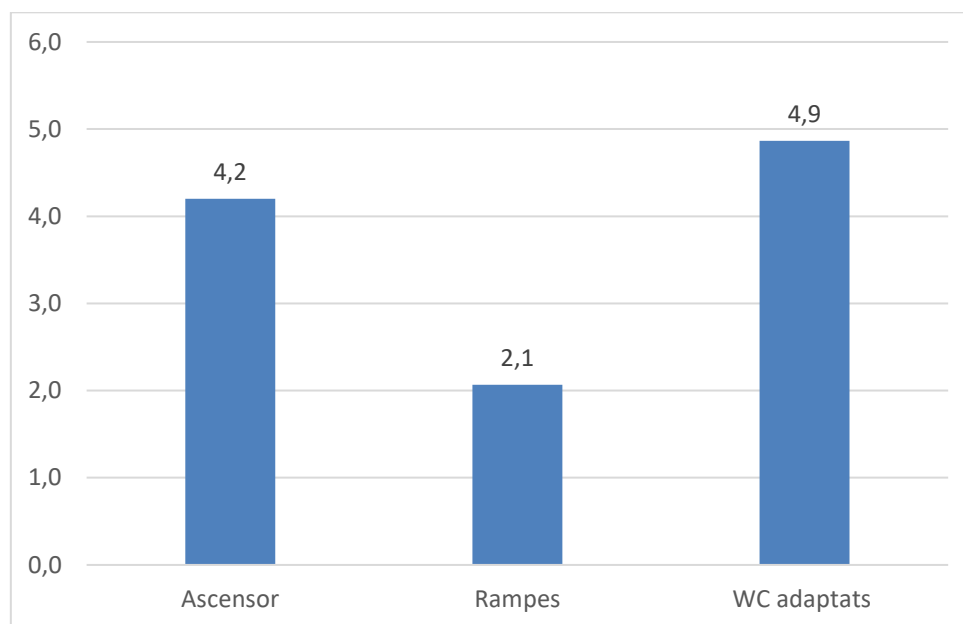
MESURA 3.2	FOMENTAR, PROGRESSIVAMENT, LÍNIES DE RECERCA, RECERCA APLICADA I TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA PER INNOVAR EN LA CERCA DE NOVES SOLUCIONS QUE MILLORIN I FACILITIN L'AUTONOMIA, LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I LA QUALITAT DE VIDA DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Departaments, instituts universitaris i altres estructures de recerca
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	0,52% convenis específiques vinculats amb la temàtica de la discapacitat (2 convenis de 386 vigents durant el curs 2015-2016) 0,26% projectes de recerca específiques vinculats amb la temàtica de la discapacitat (2 projecte de recerca de 764 vigents durant el curs 2015-2016)
COMENTARI	<p>Durant el curs 2015-2016 s'han detectat 2 convenis i 2 projectes de recerca en curs. Pel que fa els convenis, la temàtica girava entorn la inserció i la integració laboral de les persones amb discapacitat. En relació als projectes, aquests se centraven en la millora de la comunicació com a mitjà per a la integració educativa i la inclusió social de les persones amb necessitats específiques, i la anàlisi de l'audio descripció.</p> <p><i>(Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'OGID-UAB. Curs 2015-2016)</i></p> <p>D'altra banda, des de la Direcció del Departament de Pedagogia Aplicada ens han informat que en l'actualitat existeixen diversos grups de recerca que tenen entre les seves línies l'atenció a la diversitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grup OIS (Observatori per la inclusió socioeducativa). IP. Pedro Jurado de los Santos - Grup SIDIS (Social inclusion and dissability) IP. Josep Maria Sanahuja - Grup ERDISC (Diversitat i inclusió en societats complexes). IP Miquel Angel Essomba - Grup GISTAL (Grupo de Investigación sobre sordera y trastornos en la adquisición del lenguaje) Cristina Laborda es membre de l'equip principal <p>Les línies de recerca se centren en discapacitats físiques, cognitives, visuals, auditives, socials, culturals,....</p> <p>Sense informació per la resta de departaments</p> <p><i>(Font: 2016. Direcció Departament de Pedagogia Aplicada)</i></p>

MESURA 5.2	APLICAR EL SEGUIMENT I LA IMPLEMENTACIÓ DELS DRETS D'INCLUSIÓ QUE CALGUI GARANTIR DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES CERTIFICADES PER L'ÒRGAN QUE ES DETERMINI
ÒRGAN EXECUTOR	Vicegerència d'Ordenació Acadèmica i Vicerectorat de Política Acadèmica
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense informació
COMENTARI	No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades als òrgans responsables de l'execució de la mesura

3.2. Accessibilitat i mobilitat

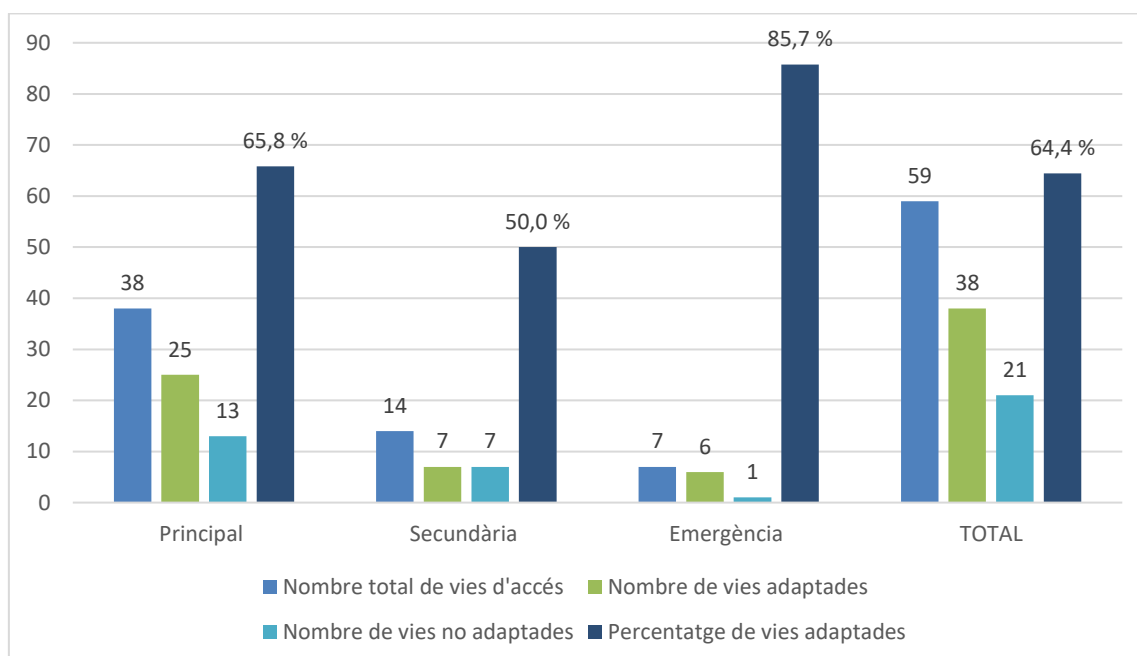
MESURA 2.1	GARANTIR L'APLICACIÓ DE LES MESURES NECESSÀRIES PER TAL DE FACILITAR LA MOBILITAT, RESPECTANT LES PAUTES MARCADES PELS PLANS D'ACCESSIBILITAT PER A LES NOVES EDIFICACIONS I REFORMES DELS EDIFICIS
ÒRGAN EXECUTOR	Unitat d'Arquitectura i d'Urbanisme
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	<p>El 64,4 % de les vies d'accés (principals, secundàries i d'emergència) dels centres docents i altres edificis (rectorat i escola de postgrau i doctorat), estan degudament adaptades i permeten l'accés a les persones amb mobilitat reduïda i en el 80% d'aquest edificis, dit col·lectiu pot accedir a tot arreu.</p> <p>El 73,3 % de les vies d'accés de les biblioteques i serveis propis de la UAB, estan degudament adaptades i permeten l'accés a les persones amb mobilitat reduïda i en el 75 % d'aquests edificis, dit col·lectiu pot accedir a tot arreu.</p>
COMENTARI	<p>En relació a l'aplicació d'aquesta mesura no hem rebut la fitxa de seguiment per part de l'òrgan executor però hem considerat que l'anàlisi del grau de mobilitat interna i d'accessibilitat als edificis de la UAB podien ser considerats com indicadors de la seva aplicació.</p> <p>A pràcticament tots els centres docents les persones amb mobilitat reduïda poden accedir i arribar a tot arreu, únicament s'ha observat que cap dels dos accessos de la Facultat d'Economia i Empresa estan adaptats i que en tres facultats hi han zones que queden inaccessibles, són Ciències de l'Educació, Ciències de la Comunicació, i la Facultat de Ciències i Biociències (pel detall, veure els gràfics de l'annex 3 desagregat per centre docent i el quadre 1 de l'annex 5 amb la informació de l'observació)</p> <p>De la mateixa manera, quasi totes les biblioteques i serveis propis de la UAB tenen vies d'accés adaptades per a les persones amb mobilitat reduïda, amb l'excepció dels accessos del Servei de Llegües i la Biblioteca de Medicina. Pel que fa a la mobilitat interna dels edificis considerats, s'ha observat que en la Sala de Revistes de la Biblioteca d'Humanitats, en la Biblioteca de Ciències i Tecnologia, i la de Ciències Socials així com en el Servei de Llegües, hi han espais que queden inaccessibles per aquest col·lectiu</p> <p>En relació a la mobilitat interna dels edificis considerats, mencionar que al 75 % dels centres es pot arribar a tot arreu; s'ha observat que en la Sala de Revistes de la Biblioteca d'Humanitats, en la Biblioteca de Ciències i Tecnologia, i la de Ciències Socials així com en el Servei de Llegües, hi han espais que queden inaccessibles per l'alumnat amb cadira de rodes (pel detall, veure el quadre 2 de l'annex 5)</p> <p><i>(Fonts: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats. 2016)</i></p>

Gràfic 3. Mitjana de nombre d'ascensor, rampes i lavabos adaptats per edifici (centres docents, rectorat i escola de postgrau i doctorat), 2016

Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats

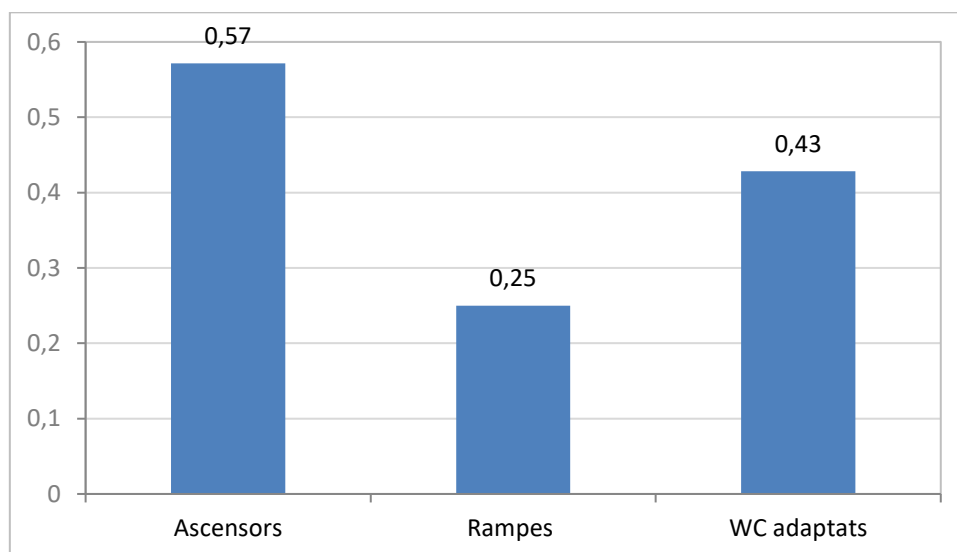
Gràfic 4. Descripció dels accessos dels edifici, centres docents i altres, (centres docents, rectorat i escola de postgrau i doctorat) 2016

Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats

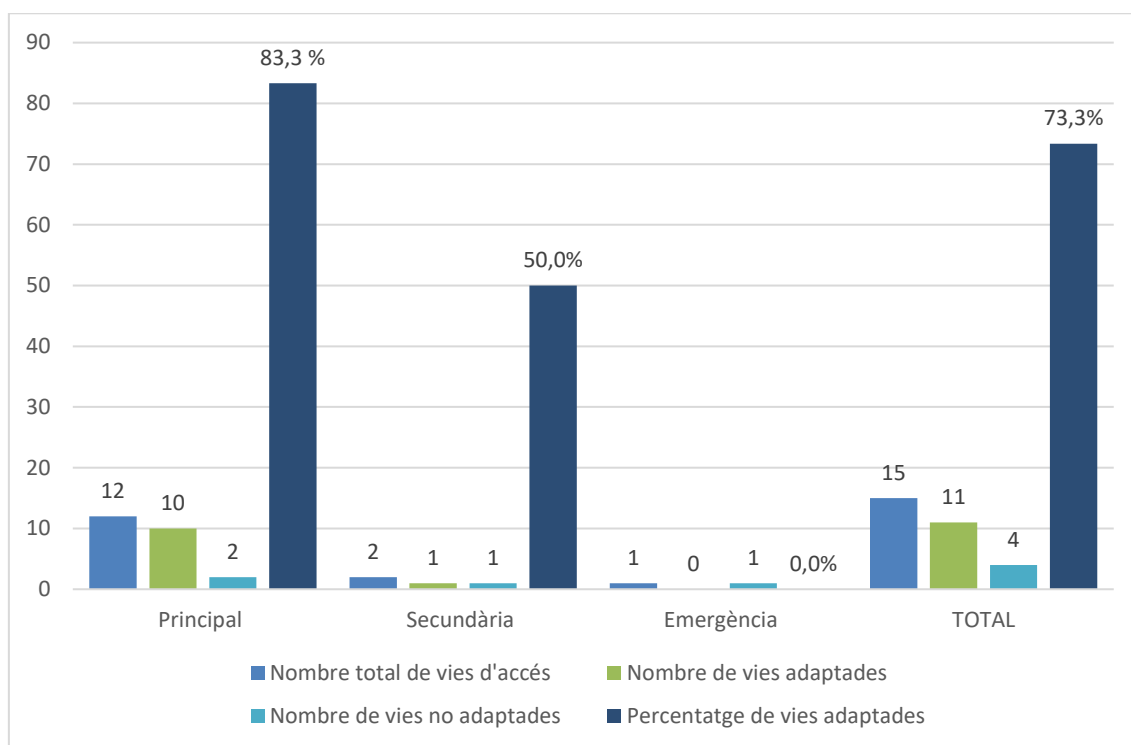
Nota: S'ha considerat que un accés està degudament adaptat si les portes i rampes compleixen amb els requisits establerts per tal de garantir l'accés d'una persona amb mobilitat reduïda (Javier García Milá (2005), Manual para un entorno accesible. Ministerio de Trabajo y asuntos sociales). Per més informació podeu veure l'annex 4. Cal mencionar que cap senyalització externa de la UAB observades incorpora el llenguatge Braille

Gràfic 5. Mitjana de nombre d'ascensors, rampes i lavabos adaptats per edifici (biblioteques i serveis propis de la UAB), 2016

Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats

Gràfic 6. Descripció dels accessos a les biblioteques i serveis propis de la UAB, 2016

Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats

Nota: S'ha considerat que un accés està degudament adaptat si les portes i rampes compleixen amb els requisits establerts per tal de garantir l'accés d'una persona amb mobilitat reduïda (Javier García Milá (2005), Manual para un entorno accesible. Ministerio de Trabajo y asuntos sociales). Per més informació podeu veure l'annex 4. Cal mencionar que cap senyalització externa de la UAB observades incorpora el llenguatge Braille

MESURA 2.2	MILLORAR LA SENYALITZACIÓ DE LES VIES D'ACCÉS ADAPTADES A TOTS ELS ESPAIS DEL CAMPUS, AIXÍ COM ELS RECORREGUTS MÉS RÀPIDS PER ARRIBAR A LLOCS SIGNIFICATIUS
ÒRGAN EXECUTOR	Unitat d'Arquitectura i d'Urbanisme
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	0% senyalització recorreguts més ràpids per arribar als edificis més importants del campus 1% senyalització recorreguts més ràpids per arribar als diferents llocs dins els centres docents, rectorat i escola de postgrau i doctorat 10,6% senyalització vies d'accés adaptades (rampes i ascensor) i serveis (WC adaptat) dins dels centres docents, rectorat i escola de postgrau i doctorat
COMENTARI	<p>En relació a l'aplicació d'aquesta mesura no hem rebut la fitxa de seguiment per part de l'òrgan executor però hem considerat que analitzar la situació actual en quant a la senyalització dels diferents edificis i espais rellevants de la UAB a través de l'observació, ens permetrà fer una estimació del grau de compliment d'aquesta mesura.</p> <p>En general, s'ha observat que manca la senyalització tant de les vies d'accés adaptades com dels recorreguts més ràpids als llocs importants. Destaquem el següent: 1) en cap cas queda senyalitzat quines són les entrades o els accessos adaptats de les facultats, rectorat i escola de postgrau i doctorat, tenint en compte que no sempre les vies d'accés principals a aquest edificis estan adaptats; 2) tampoc se senyalitza quins són els recorreguts més ràpids per arribar als principals llocs del campus; 3) a l'interior d'aquests edificis, només en un 10,6% dels casos se senyalitzen accessos i/o servei adaptats (ascensor, rampa i WC adaptat); 4) la senyalització dels recorreguts més ràpids per arribar als diferents espais dels edificis considerats, és encara menor ja que només en 1% dels casos se senyalitza.</p> <p><i>(Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels espais exteriors i dels edificis de la UAB considerats. 2016)</i></p>

MESURA 2.3	MANTENIR EL SERVEI DE TRANSPORT INTERN ADAPTAT A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT I FER UN ESTUDI DE LES NECESSITATS DE TRANSPORT EN RELACIÓ AMB LES PARADES I L'ACCÉS ALS MITJANS DE TRANSPORT ADAPTATS
ÒRGAN EXECUTOR	Unitat d'Arquitectura i d'Urbanisme
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense la totalitat de la informació
COMENTARI	<p>No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades als òrgans responsables de l'execució de la mesura</p> <p>El PIUNE, a través de la unitat de mobilitat, ha realitzat 1506 desplaçaments, 38 d'ús esporàdic i 8 d'ús regular, a través de la unitat mòbil, que ofereix el servei d'acompanyament en transport adaptat, acompanyaments a peu dins dels itineraris del campus, suport en l'accessibilitat i/o detecció de les barreres arquitectòniques</p> <p><i>(Font: Memòria PIUNE 2016-2017)</i></p>

MESURA 2.4	DONAR ACCÉS A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT A TOTS ELS APARCAMENTS DEL CAMPUS, I PRENDRE LES MESURES NECESSÀRIES PER PREVENIR UN ÚS INDEGUT DE LES PLACES RESERVADES A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Unitat d'Arquitectura i d'Urbanisme, administracions de centre
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	100% dels centres disposen d'un mínim d'un aparcament reservat per a persones amb mobilitat reduïda Sense la totalitat de la informació en relació a les mesures realitzades davant l'ús indegut de les places reservades
COMENTARI	<p>Segons l'observació realitzada, la UAB disposa d'un total de 67 places d'aparcament reservades al col·lectiu amb mobilitat reduïda, i de mitjana per cada centre, d'aproximadament 4,2 places. A més, cal destacar que el 55,22% de les places, un total de 37, són d'accés obert i el 46,28% restant són d'accés privat, és a dir, adreçades al personal treballador.</p> <p><i>(Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels aparcaments del Campus UAB. 2016)</i></p> <p>L'Administració de Ciències i Biociències afirma que avisen a la grua municipal per què retirin els vehicles que estan aparcats en les places reservades, quan no tenen el distintiu oficial de discapacitat. Mencionen també que atès que en l'àmbit de l'administració de Ciències i Biociències hi ha persones amb problemes de mobilitat, però que no tenen el grau suficient per obtenir el distintiu de discapacitat i que, per tant, no poden estacionar en les places blaves, aquesta administració de centre ha reservat una sèrie de places a l'accés nord de l'edifici per ús exclusiu d'aquestes persones dels tres col·lectius. A més d'aquestes places tenen les blaves a tots els accessos de l'edifici.</p> <p>L'Administració d'Educació i Traducció i Interpretació assenyalen que en ocasions puntuals s'ha cridat l'atenció a transportistes i personal de manteniment</p> <p>Sense la informació de la resta <i>(Font: 2016. Administració de centres)</i></p>

MESURA 2.5	MILLORAR L'ACCESSIBILITAT DELS DIFERENTS WEBS DE LA UAB, ESPECIALMENT DELS ESPAIS VIRTUALS D'APRENENTATGE A DISTÀNCIA, PER TAL DE FACILITAR LA SEVA UTILITZACIÓ A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT VISUALS I, SI ESCAU, AUDITIVES
ÒRGAN EXECUTOR	Àrea de Comunicació i Promoció i tots els òrgans territorials que disposen de web
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	61,77 % d'accessibilitat dels diferents webs segons les pautes WCAG 2.0 ¹
COMENTARI	En relació a l'accessibilitat dels portals webs de la UAB, s'ha realitzat un estudi de l'accessibilitat de les diferents webs de la UAB seguint els criteris WCAG 2.0. Així doncs, segons aquest anàlisi, les webs de les facultats i centres docents presenten una nota mitjana de 6,17. De manera més detallada, les

¹ A l'Annex 5 es poden consultar les pautes i criteris WCAG 2.0 utilitzades per a l'anàlisi de l'accessibilitat dels diferents webs de la UAB.

puntuacions més baixes en quant a l'accessibilitat corresponen a aquelles facultats que encara mantenen el format web antic (Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia amb 3,2, Facultat de Psicologia amb 3,1, Facultat de Medicina amb 3,2, entre d'altres). Per contra, les facultats que ja han actualitzat al nou format de la UAB, el seu portal web presente una nota mitjana d'accessibilitat superior, com són per exemple, la Facultat de Biociències o la Facultat de Comunicació, aquesta última amb la puntuació més alta, de 7,1

Respecte a l'Home de la UAB, aquesta presenta una nota mitjana, de 6,45 sobre 10, 3,55 punts per sota de l'accessibilitat total.

Els principis bàsics en els que falla l'Home de la UAB són els següents:

- Criteri d'operativitat i robustesa:
  - Contingut d'enllaços que únicament són de tipus no textual, com ara imatges, que no poden ser identificats ja que l'element textual no té un text alternatiu.
  - Enllaços del tipus "Fes clic aquí" o "Més" que requereixen tenir un text que els envolti per entendre el seu propòsit, no tenen la seva descripció. Per aquest motiu, les persones amb discapacitat visual que utilitzin lectors de pantalla queden sense la possibilitat d'utilitzar-ho. Tanmateix, els enllaços amb les mateixes destinacions han de tenir les mateixes descripcions i, en la mateixa lògica, aquells amb diferents propòsits i destinacions han de tenir diferents descripcions.
- Criteri de perceptibilitat:
  - Informació transmesa per mitjà de contingut no textual no és accessible mitjançant l'ús d'alternatives textuais.

Per altra banda, el format d'usuari del portal web del Camps Virtual de la UAB obté una qualificació de 6,5. Els principals errors identificats són els següents:

- Criteri de perceptibilitat i operativitat:
  - Contingut no textual que no té una alternativa de text que compleixi un objectiu equivalent.
  - La informació, l'estructura i les relacions trameses a través de la presentació no poden ser identificades per programació o estar disponibles en text.
  - No es fa ús d'encapçalaments de secció per organitzar el contingut.
  - No s'ofereix un mecanisme que permeti saltar aquells blocs de contingut que es repeteixen.
- Criteri de comprensió
  - No es proporcionen etiquetes i/o instruccions quan el contingut requereix una entrada per l'usuari.

Les puntuacions obtingudes, ens indiquen que tot i que encara no s'ha arribat a la màxima puntuació, amb l'actualització del disseny de les webs de la UAB, s'ha millorat substancialment aquest aspecte.

(Font: Anàlisi de l'accessibilitat dels webs de la UAB segons els criteris WCAG 2.0, a l'annex 6 podeu consultar els criteris. 2016-2017)

Taula 4. Puntuació mitjana en relació al grau d'accessibilitat dels portals web de la UAB segons les pautes i criteris WCAG 2.0, 2016

Facultats i altres serveis de la UAB

Entitat	Accessibilitat
Home UAB	7,5
Facultat de Dret	6,6
Facultat de Filosofia i Lletres	6,5
Facultat de Biociències	6,9
Facultat de Veterinària	6,2
Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia	3,2
Facultat de Psicologia	3,1
Facultat de Ciències de la Comunicació	7,1
Facultat de Ciències	3,2
Facultat de Ciències de l'Educació	3,2
Facultat de Medicina	3,2
Facultat d'Economia i Empresa	6,9
Facultat de Traducció i Interpretació	6,3
Escola d'Enginyeria	3,2
Observatori per la Igualtat	6,0
Campus Virtual (pàgina principal)	3,0
Web Biblioteques	4,7
Servei de Llengües	6,6
Treball Campus	4,8
FAS	5,7
SAF	4,0
La vila	6,8

Departaments de la UAB

Entitat	Accessibilitat
Departament d'Infermeria	5,9
Departament de Ciència Animal i dels Aliments	5,8
Departament de Ciències Morfològiques	3,0
Departament de Cirurgia	6,0
Departament de Farmacologia, de Terapèutica i de Toxicologia	6,1
Departament de Medicina	5,9
Departament de Medicina i Cirurgia Animals	6,0
Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia i de Medicina Preventiva	6,0
Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les Ciències de la Salut	5,9
Departament de Psicologia Clínica i de la Salut	6,1
Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal	4,3

(Continuació)

Entitat	Accessibilitat
Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals	6,0
Departament d'Arquitectura de Computadors i Sistemes Operatius	3,9
Departament d'Enginyeria de la Informació i de les Comunicacions	3,9
Departament d'Enginyeria Electrònica	6,0
Departament d'Enginyeria Química, Biològica i Ambiental	6,0
Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia	6,0
Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia	6,0
Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular	2,8
Departament de Ciències de la Computació	5,7
Departament de Física	5,6
Departament de Genètica i de Microbiologia	6,0
Departament de Geologia	5,6
Departament de Matemàtiques	5,8
Departament de Microelectrònica i Sistemes Electrònics	6,1
Departament de Química	5,6
Departament de Telecomunicació i Enginyeria de Sistemes	6,0
Departament d'Antropologia Social i Cultural	6,1
Departament d'Economia Aplicada	6,0
Departament d'Economia i d'Història Econòmica	5,4
Departament d'Empresa	6,0
Departament de Ciència Política i de Dret Públic	5,9
Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat	5,8
Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal	6,0
Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura, i de les Ciències Socials	5,6
Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals	6,0
Departament de Dret Privat	6,0
Departament de Dret Públic i de Ciències Historicojurídiques	6,0
Departament de Geografia	6,0
Departament de Mitjans, Comunicació i Cultura	5,9
Departament de Pedagogia Aplicada	6,0
Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social	6,0
Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació	6,1
Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació	6,1
Departament de Psicologia Social	6,0
Departament de Publicitat, Relacions Públiques i Comunicació Audiovisual	5,5
Departament de Sociologia	6,0
Departament d'Art i de Musicologia	5,6
Departament d'Història Moderna i Contemporània	5,7

(Continuació)

Entitat	Accessibilitat
Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana	6,1
Departament de Filologia anglesa i de Germanística	5,7
Departament de Filologia Catalana	5,8
Departament de Filologia Espanyola	4,9
Departament de Filologia Francesa i Romànica	5,6
Departament de Filosofia	5,2
Departament de Prehistòria	5,2
Departament de Traducció i d'Interpretació i d'Estudis de l'Àsia Oriental	6,0
Total	5,5

MESURA 2.6	VETLLAR PER LA PROGRESSIVA APLICACIÓ D'ACCIONS ORIENTADES A GARANTIR LA INFOACCESSIBILITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Comissionat per a la Societat de la Informació
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Durant el període d'implementació del pla s'han realitzat 23 actes infoaccessibles dels quals 8 corresponen a actes institucionals.
COMENTARI	<p>El 2010 es va començar a treballar per dotar a la UAB de la tecnologia necessària per garantir l'accés a la informació a les persones amb diversitat funcional sensorial. Es van equipar tres sales al campus: Sala d'Actes del Rectorat, Aula Magna de Ciències de la Comunicació i aula 2 de Traducció i Interpretació. El 2014 es va crear una unitat mòbil per poder donar el servei des d'altres espais de la universitat com per exemple a l'Auditori de Lletres.</p> <p>Així doncs, des de llavors els actes institucionals com els Honoris Causa, la Inauguració del curs o el Dia Internacional de les Dones, s'han realitzat infoaccessibles així com altres actes de caire culturals, realitzats al cinema o al teatre.</p> <p>Actualment, però, aquest equipament material audiovisual ha quedat obsolet i caldria dotar-se del material adequat.</p> <p>En considera que caldria: a) fer créixer la cultura de la necessitat de donar aquest Servei a les persones de la comunitat; b) aplicar la llei de la Accessibilitat; c) destinar recursos econòmics per equipament audiovisual; d) destinar recursos de personal tècnic per continuar la tasca.</p> <p>(Font: 2016. Comissionat de la Societat de la Informació i Administrador del Servei de Infoaccessibilitat UAB)</p>

MESURA 2.7	GARANTIR, PROGRESSIVAMENT, QUE TOTS ELS SERVEIS EXTERNS DEL CAMPUS SIGUIN ACCESSIBLES PER A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT (ESTABLIMENTS COMERCIALS, CORREUS, CAIXERS, SERVEIS DE RESTAURACIÓ, ETC.)
ÒRGAN EXECUTOR	Unitat d'Arquitectura i d'Urbanisme
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	100%
COMENTARI	En relació a l'aplicació d'aquesta mesura no s'ha rebut la fitxa de seguiment per part de l'òrgan executor però hem considerat que l'anàlisi dels accessos i

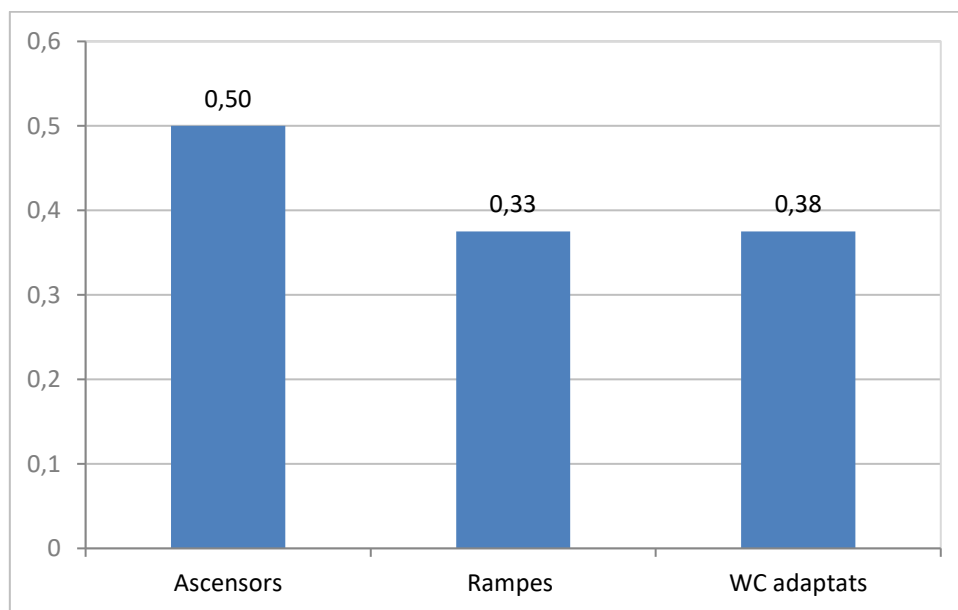
espais dels comerços, bars i altres serveis externs de la UAB situats al Campus, podien ser considerats com indicadors de la seva aplicació.

Dels serveis externs de que disposa el campus, cal mencionar que tots són accessibles per a les persones amb mobilitat reduïda, totes les portes principals compleixen els requisits establerts per garantir l'accés d'aquest col·lectiu (Javier García Milá (2005), Manual para un entorno accesible. Ministerio de Trabajo y asuntos sociales. Per més informació podeu veure l'annex 4).

A més, en relació a la mobilitat dins dels locals dels comerços, bars, restaurants i caixer o bancs, mencionar que en el cas del 81,25 % és pot arribar a tot arreu; s'ha observat que únicament en dos casos no es pot accedir amb cadira de rodes o és de difícil accés per les persones amb mobilitat reduïda: 1) a la terrassa del bar de l'Escola d'Enginyeria; i 2) al Bar de Medicina, on hi ha espais que queden inaccessibles donat que està distribuït en 3 plantes d'accés únicament a través de les escales (pel detall, veure quadre 3 de l'annex 5)

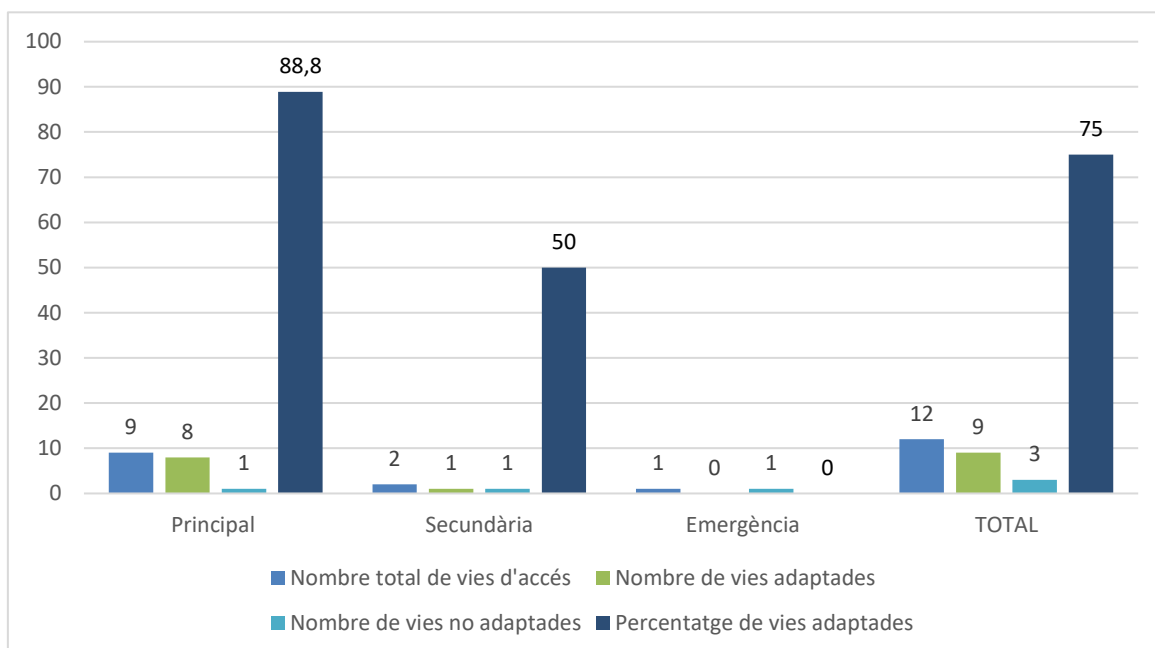
(Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació de les vies d'accés i els espais dels serveis externs a la UAB. 2016)

Gràfic 7. Mitjana de nombre d'ascensors, rampes i lavabos adaptats per edifici (serveis externs de la UAB), 2016

Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats

Gràfic 8. Descripció dels accessos als serveis externs de la UAB, 2016

Font: Dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats

Nota: S'ha considerat que un accés està degudament adaptat si les portes i rampes compleixen amb els requisits establerts per tal de garantir l'accés d'una persona amb mobilitat reduïda (Javier García Milá (2005), Manual para un entorno accesible. Ministerio de Trabajo y asuntos sociales). Per més informació podeu veure l'annex 4. Cal mencionar que cap senyalització externa de la UAB observades incorpora el llenguatge Braille

3.3. Desenvolupament de l'activitat: treball, promoció i estudi

MESURA 2.8	GARANTIR, PROGRESSIVAMENT, QUE ELS ESPAIS DOCENTS QUE UTILITZEN LES PERSONES AMB DISCAPACITAT S'ADAPTIN A LES SEVES NECESSITATS
ÒRGAN EXECUTOR	Administracions de centres i Deganats de Facultats i Direccions d'Escoles
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Administració de Ciències i Biociències: 100% Administració Economia i Empresa 0% Administració Lletres i Psicologia 0% Administració Educació i FTI 75% Sense informació per la resta de centres docents
COMENTARI	L'Administració de Ciències i Biociències ens informen que realitzen les adaptacions de les sol·licituds rebudes. Així doncs, fins l'actualitat han adaptat mobiliari i aules docents, s'ha adaptat a cada necessitat concreta les pràctiques als laboratoris així com a les sortides de camp, s'ha instal·lat una plataforma elevadora per accedir a l'espina d'aules de la C3 on només es podia accedir mitjançant escales. També ens especifiquen que quan es fan reformes dels lavabos s'inclou un per a persones amb mobilitat reduïda i que s'ha adaptat el taulell d'atenció del SLiPI-Centre.

L'Administració d'Economia i Empresa ha especificat que durant els anys d'implementació del pla han rebut 3 demandes d'adaptació però no s'ha realitzat cap. A més, comenten que en aquest període s'han identificat tres espais al Centre amb necessitat d'adaptació per alumnat amb discapacitat: accés a les aules informatitzades, accés des de Plaça Cívica al Hall de la facultat d'Economia i Empresa, i accés des d'Hall d'entrada a l'espina aules de l'1 a la 7. L'adaptació per l'accés de les aules informatitzades està en procés mentre que la resta encara estan pendents d'una valoració i de planificació per la seva execució.

Lletres i Psicologia només han rebut 1 i tampoc han pogut fet cap adaptació degut al cost econòmic. Aquesta adaptació fa referència a rampes o rails per salvar l'alçada de les tarimes i que els alumnes amb cadira de rodes puguin accedir a l'estrada a fer-hi exposicions orals.

La Facultat d'Educació i Traducció i Interpretació n'han rebut 8 de les quals han pogut donar resposta a 6. Mencionen però que en el cas de la Facultat de Ciències de l'Educació les adaptacions són per millorar la situació però no comporten una solució estructural la qual únicament pot venir per l'execució del projecte de nou edifici d'aulari que va quedar paralitzat per les restriccions pressupostàries. L'Administració de Campus Sabadell no ha rebut cap demanda d'adaptació dels espais docents

(Font: 2016. Administració de centre)

MESURA 2.9	GARANTIR, PROGRESSIVAMENT, QUE ELS LLOCS DE TREBALL S'ADAPTIN A LES NECESSITATS PARTICULARS DE CADA TREBALLADOR O TREBALLADORA AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Administracions de centre, departaments, àrees administratives
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Administració Educació i FTI 100% Sense informació per la resta d'entitats
COMENTARI	<p>L'Administració d'Educació i Traducció han rebut dues demandes d'adaptació i totes dues han estat cobertes. Mencionen però que en el cas de la Facultat de Ciències de l'Educació les adaptacions són per millorar la situació però no comporten una solució estructural la qual únicament pot venir per l'execució del projecte de nou edifici d'aulari que va quedar paralitzat per les restriccions pressupostàries. L'Administració del Campus Sabadell especifica que no ha rebut cap sol·licitud d'adaptació dels llocs de treball.</p> <p>L'Administració de Ciències i Biociències no especifica el nombre de sol·licituds rebudes i les cobertes però si fa menció de les accions d'adaptació que han realitzat per al personal treballador del seu centre, són les següents: a) Pel que fa al PDI: adquisició de punters de color verd (professor amb daltonisme); accés a les places reservades de l'entrada nord de l'edifici. b) Pel que fa al PAS: canvi de lloc de treball (de l'àmbit de laboratoris a l'àmbit administratiu); adaptació del lloc de treball; facilitar i promoure la modalitat de teletreball; canvi de funcions del seu lloc de treball.</p> <p>La resta d'entitats no han retornat les fitxes de seguiment enviades.</p> <p>(Font: 2016. Administració de centre)</p>

MESURA 4.1	ELABORAR UN PLA ESPECÍFIC D'EVACUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Unitat d'Arquitectura i d'Urbanisme
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense informació / 0% segons cerca web UAB
COMENTARI	<p>No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades.</p> <p>Tot i que no s'ha rebut resposta per part de l'òrgan executor, s'ha fet una cerca pel web de la UAB i no s'ha trobat cap pla específic d'evacuació per les persones amb discapacitat. Així mateix, segons la informació del Web del PIUNE, s'assigna una persona de suport en cas de situació d'emergència.</p> <p>També <i>El pla d'autoprotecció general del Campus Bellaterra</i> inclou un apartat amb accions específiques per a l'evacuació de les persones amb discapacitat. (accés al document http://www.uab.cat/doc/bellaterra)</p>

MESURA 4.2	ESTABLIR UN PROGRAMA D'ATENCIÓ A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT AMB RELACIÓ AL SERVEI DE BIBLIOTEQUES I AMPLIAR EL TERMINI DE PRÉSTEC, EN FUNCIÓ DEL GRAU I TIPUS DE DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Biblioteques
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	100%
COMENTARI	<p>Les biblioteques de la UAB ofereixen als usuaris amb discapacitat un servei personalitzat per tal de facilitar-los l'accés i l'ús dels recursos de què disposen. Per poder accedir a aquests serveis específiques és necessari estar inscrits al PIUNE o tenir el certificat oficial de posseir una discapacitat igual o superior al 33%.</p> <p>Les biblioteques de la UAB disposen de 8 cabines adaptades per a persones amb discapacitat física i sensorial. La ubicació de les cabines és: Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General (planta 4); Biblioteca de Ciències Socials (planta 0); Biblioteca d'Humanitats (planta 0). Els equips de les cabines adaptades per discapacitat física inclouen programes de reconeixement de veu, webcam i una impressora làser d'ús personal. Els equips de les cabines adaptades per discapacitat sensorial ofereixen programes d'ampliació i lectura de pantalla, línia Braille i lupa TV.</p> <p>Cadascuna de les biblioteques de la UAB disposa d'una lupa TV (Magnilink X Reader 19) que facilita l'accés a la informació a persones amb necessitats especials per a la lectura. Per poder utilitzar aquests espais cal estar inscrit al PIUNE.</p> <p>El Servei de Biblioteques té una carta de serveis específica per a les persones amb discapacitat. Aquesta carta ha estat realitzada i gestionada juntament amb el PIUNE. Actualment està en vies d'actualització ja que s'han d'integrar els serveis per a usuaris amb necessitats educatives específiques (TDH, Asperger i altres trastorns). Podeu consultar la carta a: http://ddd.uab.cat/record/39679</p> <p>Es proposa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - És un servei que s'utilitza molt poc, els equips estan obsolets i cal que hi hagi un manteniment. Actualment el PIUNE ha comentat que

	<p>actualitzaran el maquinari de les cabines i l'adaptaran a les noves necessitats educatives específiques. Tot i així, és important que hi hagi un manteniment de tots els equips que hi ha i que el Servei de Biblioteques no pot assumir.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cal que es creï la figura d'una persona amb qui puguin contactar i els ensenyi com funcionen els equips i els assessoris - Caldria fer una difusió més gran i que els usuaris coneguessin tots els serveis que oferim. - Formació pel personal de les biblioteques. El personal de biblioteques és sensible a aquests usuaris i intenta ajudar-los sempre que sigui possible. El PIUNE ens oferirà un cursset impartit per l'ONCE, en el darrer trimestre del 2016 al personal de biblioteques per ajudar-nos en el tracte amb els usuaris amb discapacitat. <p><i>(Font: 2016. Servei de Biblioteques)</i></p>
--	--

MESURA 4.3	FOMENTAR LA COORDINACIÓ DEL SERVEI D'INFORMÀTICA AMB EL SERVEI DE BIBLIOTEQUES PER A UNA MILLORA DE L'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Servei d'Informàtica i Servei de Biblioteques
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	100%
COMENTARI	<p>El Servei de Biblioteques té una carta de serveis específica per a les persones amb discapacitat. Aquesta carta ha estat realitzada i gestionada juntament amb el PIUNE. Actualment està en vies d'actualització ja que s'han d'integrar els serveis per a usuaris amb necessitats educatives específiques (TDH, Asperger i altres trastorns). Podeu consultar la carta a: http://ddd.uab.cat/record/39679</p> <p>En aquests moments estem treballant amb la nova web del Servei de Biblioteques. Hi haurà dins de la web un perfil per als usuaris amb discapacitat i pensem que això donarà més visibilitat als serveis que oferim</p> <p><i>(Font: 2016. Servei de Biblioteques)</i></p>

MESURA 5.1	FOMENTAR L'ELABORACIÓ DELS PLANS D'INCLUSIÓ PERSONALITZATS PER A L'ALUMNAT, PERSONAL ACADÈMIC I PERSONAL DE L'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS, RELATIUS AL SEU ENTORN IMMEDIAT D'ACTIVITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Centres, departaments, administracions de centre i àrees administratives centralitzades amb coordinació amb el PIUNE en relació a l'alumnat
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense la totalitat de la informació
COMENTARI	<p>Des de l'Administració d'Educació i Traducció i Interpretació, ens informen que actuen sempre a demanda de la persona o el PIUNE per tal de garantir així el desenvolupament de les seves activitats.</p> <p>En relació a l'alumnat, es segueixen les instruccions donades pel PIUNE. Es fa un seguiment per part del Vicedeganat d'Estudiants i de la Coordinació de la Titulació, i si el cas ho requereix, a més es designa un tutor o tutora (un/a professor/a) perquè l'estudiant tingui aquest suport directe i individualitzat.</p>

	<p>Pel que fa al PDI i al PAS, se segueixen les instruccions i s'apliquen les recomanacions que consten als informes que ens fan arribar des de l'Àrea de Prevenció i Assistència, respecte de la situació individual de cada cas.</p> <p>L'Administració de Ciències i Biociències, ens indica que la mesura s'aplica i que les persones han pogut desenvolupar les seves activitats respectives en funció del col·lectiu al qual pertanyen. Així doncs, en relació a l'alumnat, se segueixen les instruccions que es donen des del PIUNE. Es fa un seguiment per part del Vicedeganat d'Estudiants i de la Coordinació de la Titulació. Si el cas ho requereix, a més es designa un/a tutor/a (un professor/a) perquè l'estudiant tingui aquest suport directe i individualitzat. Pel que fa al PDI i PAS, se segueixen les instruccions i s'apliquen les recomanacions que consten als informes que ens fan arribar des de l'Àrea de Prevenció i Assistència, respecte de la situació individual de cada cas.</p> <p>L'Administració del Campus Sabadell ens indica que no tenen alumnat ni personal treballador amb necessitats especials.</p> <p>Sense informació per la resta d'entitats (Font: 2016. Administracions de centres)</p> <p>El PIUNE ha elaborat 242 informes de recomanacions pedagògiques dirigides al professorat per tal d'assegurar el desenvolupament sense dificultat de l'alumna (limitacions, recomanacions metodològiques i d'avaluació) i ha realitzat 764 tutories individuals (Font: Memòria PIUNE 2016-2017)</p>
--	---

MESURA 5.3	INCENTIVAR PER ALS ESTUDIANTS AMB DISCAPACITAT L'ACCÉS AL MATERIAL D'ESTUDI EN FORMAT ACCESSIBLE SEGONS LES SEVES NECESSITATS ESPECÍFIQUES – ESCANEJAT, GRAVACIONS, IMPRESSIÓ EN BRAILLE
ÒRGAN EXECUTOR	Centres amb coordinació amb el PIUNE
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	100%
COMENTARI	<p>L'Administració de Ciències i Biociències, i la d'Educació i Traducció i Interpretació, afirmen que s'ha aplicat la mesura. En els dos casos, mencionen que el PIUNE es l'encarregat de posar a l'abast de l'alumnat el material docent adaptat a les necessitats específiques de cada cas. En el cas de Educació i Traducció i Interpretació, fan esment de que a més, es fa ús de material del qual ja disposem (audiovisual, impressora llenguatge Braille, etc.)</p> <p>Sense informació per la resta d'entitats (Font: 2016. Administracions de centres)</p> <p>El PIUNE, a través de la unitat tecnològica, s'ha realitzat 181 actuacions per a 11 persones usuàries del servei per facilitar l'accés a la informació i la comunicació: escanejats, cabines, digitalització de documents, préstec de materials, i assessorament tecnològic, entre d'altres. A més, ha realitzat 644 adaptacions a les proves d'avaluació i gestionat el servei d'intèrprets de llengua de signes (cooperativa APSO), 3 estudiants (1343 hores de suport amb l'intèrpret de llengua de signes). També ha facilitat llicències del programa ClaroRead(*) ampliant el perfil de l'alumnat que s'hi ha pogut beneficiar. (Font: Memòria PIUNE 2016-2017)</p>

(*) ClaroRead, és un lector de textos que reproduïx qualsevol document que tinguem a l'ordinador. Aquest software està destinat a ajudar a aquelles persones que tenen alguna dificultat en la lectura o la escriptura.

MESURA 5.4	DESIGNAR PER A CADA CENTRE, LA PERSONA RESPONSABLE DEL SEGUIMENT DEL DESENVOLUPAMENT ACADÈMIC DELS ESTUDIANTS AMB NECESSITATS ESPECIALS
ÒRGAN EXECUTOR	Centres amb coordinació amb el PIUNE
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	92,3%
COMENTARI	<p>L'Administració de Ciències i Biociències, i la d'Educació i Traducció i Interpretació, afirmen que s'ha aplicat la mesura en coordinació amb el PIUNE. Es menciona també que, en les dues facultats, a més de la figura de la persona responsable del seguiment del desenvolupament acadèmic de l'alumnat amb necessitats específiques, els i les coordinadores de titulació també fan el seguiment de l'alumnat que els correspon.</p> <p>Sense informació per la resta d'entitats (Font: 2016. Administracions de centres)</p> <p>En coordinació i per petició del PIUNE, s'ha designat a totes les facultats o centres docents la persona tutora per l'alumnat amb discapacitat excepte per la Facultat de Ciències de l'Educació (Font: PIUNE 2016-2017)</p>

MESURA 6.1	MILLORAR ELS CANALS D'INFORMACIÓ REFERENTS A L'OFERTA DE PLACES DE TREBALL A FI D'INCENTIVAR LA PARTICIPACIÓ DE PERSONES AMB DISCAPACITAT EN ELS PROCESSOS DE SELECCIÓ PER TAL DE COBRIR LES PLACES RESERVADES PER AQUEST COL·LECTIU
ÒRGAN EXECUTOR	Àrea de Personal Acadèmic, Investigador en Formació i de Suport a la Recerca, Àrea de Personal d'Administració i Serveis
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense informació
COMENTARI	<p>No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades als òrgans responsables de l'execució de la mesura.</p> <p>Així mateix, les dades ens indiquen que a la plantilla del PAS hi ha 61 persones amb discapacitat, que representen un 2,6 % del total, i 33 persones entre el PDI, que suposa el 0,9 %. La legislació exigeix un mínim d'un 2 % de persones amb discapacitat.</p> <p>(Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'OGID. 2016)</p>

MESURA 6.2	ADAPTAR, PROGRESSIVAMENT, LES NORMATIVES DE LA UAB SOBRE ELS CRITERIS DE CONTRACTACIÓ, DE PROMOCIÓ I D'AVUACIÓ DE CURRÍCULUMS I DE PROJECTES D'INVESTIGACIÓ PER TAL QUE NO CONTINGUI ELEMENTS DE DISCRIMINACIÓ INDIRECTA
ÒRGAN EXECUTOR	Àrea de Personal Acadèmic, Investigador en Formació i de Suport a la Recerca
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense informació

COMENTARI	No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades als òrgans responsables de l'execució de la mesura
------------------	---

MESURA 6.3	ADAPTAR, PROGRESSIVAMENT, LES NORMATIVES DE LA UAB SOBRE ELS CRITERIS DE SELECCIÓ, CONTRACTACIÓ I PROMOCIÓ DEL PERSONAL PER TAL QUE NO CONTINGUI ELEMENTS DE DISCRIMINACIÓ INDIRECTA
ÒRGAN EXECUTOR	Àrea de Personal d'Administració i Serveis
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense informació
COMENTARI	No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades als òrgans responsables de l'execució de la mesura

MESURA 6.4	ADAPTAR I ESTENDRE, PROGRESSIVAMENT, SI ESCAU, ELS SERVEIS D'ORIENTACIÓ, DE PRÀCTIQUES PROFESSIONAL I D'INSERCIÓ LABORAL QUE OFEREIX EL SERVEI TREBALL CAMPUS PER TAL QUE PUGUI ATENDRE ADEQUADAMENT LES NECESSITATS DE L'ALUMNAT AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Deganats, Direccions d'Escoles i Treball Campus
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	100%
COMENTARI	<p>Treball Campus en col·laboració amb el PIUNE - Fundació Autònoma Solidària (FAS) - ha definit i planificat les activitats d'orientació professionals per el col·lectiu amb necessitat específiques.</p> <p>En aquest sentit, s'han dut a terme activitats d'orientació professional grupals específiques per a aquest col·lectiu amb professionals experts, a part de fer-los partícips de la resta d'activitats realitzades.</p> <p>S'han dissenyat diferents accions per al nou curs acadèmic amb la FAS, vinculades als seus projectes d'inserció laboral, i es farà difusió dels mateixos entre els usuaris de Treball Campus.</p> <p>S'ha mantingut el registre d'aquest col·lectiu dins l'aplicació de gestió NEXUS (diferenciat per tipologies i graus).</p> <p><i>(Font: 2016. Treball Campus)</i></p> <p>El PIUNE (FAS) ofereix el programa UABImpuls juntament amb el Servei d'Ocupabilitat que té com objectiu facilitar la inserció en el mercat de treball d'estudiants i titulats de la UAB amb discapacitat o en situació de risc d'exclusió social. En aquest sentit, s'han dut a terme activitats d'orientació professional grupals específiques per a aquest col·lectiu amb professionals experts. A més, a través d'aquest programa, s'ha col·laborat en la gestió de la I Convocatòria del Programa de Beques de la Fundación ONCE-CRUE. Treball Campus amb col·laboració amb el PIUNE - Fundació Autònoma Solidària (FAS) - ha definit i planificat les activitats d'orientació professionals per el col·lectiu amb necessitat específiques.</p> <p><i>(Font: Memòria PIUNE 2016-2017)</i></p> <p>Des de l'Administració de Ciències i Biociències es proposen les següents accions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan s'organitzin jornades d'orientació, algunes d'aquestes siguin conduïdes per persones amb discapacitats, o per alguna empresa, institució o organització que tingui algun programa específic per a persones amb discapacitats.

- Cal que Treball Campus, en coordinació amb el PIUNE, pugui conèixer els casos d'estudiants amb discapacitats per tal que estiguin assabentats i, per tant, contemplar en els seus programes i accions les diferents realitats i necessitats dels nostres estudiants amb discapacitats.
(Font: 2016. Administració de Centres)

3.4. Política universitària i marc organitzatiu

MESURA 1.4	INCORPORAR EN ELS PLANS DE PROMOCIÓ DE LA UAB ACCIONS ESPECÍFIQUES EN RELACIÓ AMB LA INCORPORACIÓ DE PERSONES AMB DISCAPACITAT EN ELS COL·LECTIUS D'ESTUDIANTS, PERSONAL ACADÈMIC I PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS
ÒRGAN EXECUTOR	Tots els òrgans centrals i territorials amb competències en la matèria
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense informació
COMENTARI	No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades als òrgans responsables de l'execució de la mesura

MESURA 7.1	DESENVOLUPAR ELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT RECOLLITS EN ELS ESTATUTS DE LA UAB
ÒRGAN EXECUTOR	Secretaria General, Gabinet Jurídic i Observatori per a la Igualtat
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	0 %
COMENTARI	Actualment existeix el Reglament d'igualtat d'oportunitats per a persones amb necessitats especials que va aprovar la Junta de Govern de 18 de novembre de 1999, derogat parcialment per acord del Consell de Govern de 13 de juliol de 2011, que va aprovar un text refós de diverses normatives aplicables als estudiants i on es recullen part de les disposicions del reglament abans esmentat. No consta cap proposta o iniciativa per elaborar una nova normativa o reformar o desenvolupar les anteriors (Font: 2016. Gabinet Jurídic)

MESURA 7.2	INCLOURE EN ELS ACORDS DE PLANIFICACIÓ INTERNA O FIGURES EQUIVALENTS LES POLÍTIQUES D'INCLUSIÓ DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Vicerectorat d'Economia i d'Organització i Vicerectorat de Projectes Estratègics i de Planificació
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	Sense informació
COMENTARI	No s'han retornat les fitxes de seguiment enviades als òrgans responsables de l'execució de la mesura

MESURA 7.3	FER UN SEGUIMENT DEL GRAU D'IMPLEMENTACIÓ I COMPLIMENT DEL MARC NORMATIU VIGENT RELATIU A LES PERSONES AMB DISCAPACITAT I DE LES ACTUACIONS CONTINGUDES EN AQUEST PLA
ÒRGAN EXECUTOR	Observatori per a la igualtat
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	25%
COMENTARI	<p>Un cop finalitzada la vigència del primer pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats de les persones amb necessitats especials, des de l'Observatori s'ha dut a terme l'anàlisi del grau d'implementació del mencionat pla. No obstant, per manca de recursos, no s'ha pogut realitzar el seguiment del compliment del marc normatiu ni la valoració de l'aplicació del pla de manera periòdica.</p> <p><i>(Font: 2016. Observatori per a la Igualtat)</i></p>

MESURA 7.4	DESIGNAR ELS RESPONSABLES DE POLÍTQUES D'IGUALTAT EN ELS DIFERENTS ÒRGANS TERRITORIALS DE LA UAB
ÒRGAN EXECUTOR	Departaments, centres, administracions de centre i àrees administratives centralitzades
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	100% en relació al Centres docents 0% Administracions de centre i àrees administratives centralitzades
COMENTARI	<p>La creació de la figura del responsable de polítiques d'igualtat té el seu origen en el Segon pla d'acció per a la Igualtat entre dones i homes de la UAB i en l'elaboració del pla de discapacitat, posterior al pla mencionat, es va decidir incorporar també aquesta figura. Així doncs, els o les responsables de les polítiques d'igualtat tenen com a principal funció vetllar per la implementació dels plans d'acció per la promoció de la igualtat a la UAB (actualment, gènere i discapacitat). Actualment existeix un representant de polítiques d'igualtat per cada centre docent designat pel Degà o Degana / Directora o Directora, i per petició de l'Observatori, entitat encarregada de coordinar, assessorar i donar suport a aquesta figura. Es decideix eliminar la figura per cada departament considerant que els i les representants de centres han de vetllar també per la implantació d'aquelles mesures l'execució de les quals depèn dels departaments vinculat al seu centre.</p> <p>D'altra banda, des de les Facultats de Ciències i Biociències, fan com a proposta elaborar una descripció de les tasques i responsabilitats de la figura de responsable d'igualtat així com la realització de formació en matèria d'igualtat</p> <p><i>(Font: 2016. Centres docents)</i></p>

MESURA 7.5	PRIORITZAR, SI ESCAU, EN L'ADJUDICACIÓ DELS CONTRACTES, AQUELLES OFERTES D'EMPRESSES LICITADORES QUE EN SITUACIÓ D'EMPAT DISPOSIN D'UN PLA D'IGUALTAT PER A PERSONES AMB DISCAPACITAT
ÒRGAN EXECUTOR	Gerència
GRAU D'IMPLEMENTACIÓ	100%
COMENTARI	<p>Des de Gerència ens informen que la mesura s'aplica.</p> <p><i>(Font: 2016. Gerència)</i></p>

4. Resultats de l'enquesta sobre la valoració del grau d'aplicació de les mesures del primera pla d'acció: diagnosi sobre la situació de les persones amb necessitats especials a la UAB

En el moment actual, després de la finalització de la vigència del primer pla d'acció, s'ha considerat necessari poder avaluar-ne l'execució de les diferents mesures però des del punt vist del col·lectiu beneficiari, així com també fer-los partícips del procés d'elaboració del proper pla recullin les seves propostes de noves mesures. Amb aquesta finalitat, s'ha posat en marxa una enquesta adreçada a l'alumnat i personal treballador amb discapacitat certificada amb l'objectiu de determinar el grau d'aplicació de les mesures del primer pla, però des del punt de vista del col·lectiu amb discapacitat. D'altra banda, també ens ha permès detectar necessitats i mancances, la correcció de les quals pot ser incorporada en el proper pla d'acció. El qüestionari enviat s'ha organitzat en 5 grans blocs temàtics, els quals agrupen bona part de les mesures del primer pla d'acció: 1) *Coneixement de les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat*; 2) *Accés i mobilitat dins el campus*; 3) *Mobilitat dins els edificis*; 4) *Entorn virtual i accés a la informació*; i 5) *Desenvolupament de l'activitat*. En l'annex 7 podeu veure el detall de l'enquesta.

Així doncs, en aquest apartat exposem els resultats de l'enquesta estructurats en funció dels aspectes considerats en aquesta i mencionats prèviament. No obstant, abans d'entrar en el detall, presentem una descripció de la població i de la mostra segons determinades característiques personals, acadèmiques i professionals. També presentem una breu descripció de les persones que finalment han participat a l'enquesta, la mostra.

4.1. Descripció de la població

Les dades han estat elaborades per l'Observatori a partir de la informació facilitada per l'Oficina de Gestió de la Informació de la UAB. Per aquest motiu, únicament és pot accedir a la informació relativa a les persones de la UAB que disposen de certificat i que n'han informat a la institució. Aquest fet, comporta que quedin excloses totes les persones que malgrat patir algun tipus de discapacitat o trastorn que dificulta més o menys l'estudi o el treball, aquest no té un reconeixement per part de l'administració, ja sigui perquè no arriba al grau mínim o perquè encara no està reconeguda com a tal. No obstant, la Fundació Autònoma Solidària a través del PIUNE, ens han facilitat dades de l'alumnat amb discapacitat, certificada o no, que són usuàries d'aquest servei, fet que ens ha permès ampliar la descripció en algun aspecte.

Aquest bloc s'estructura en tres punts corresponents als col·lectius de la UAB: alumnat, professorat i personal de l'administració i serveis. Per cadascun d'aquests grups es presenta una fitxa resum dels trets característics i en relació als aspectes fonamentals de la seva activitat. S'hi

mostren les diferències entre el col·lectiu amb discapacitat i el conjunt de la població. A més d'aquesta fitxa resum, també presentem el resultats d'alguns creuaments.

Alumnat

Entre l'alumnat, les persones amb discapacitat certificada són 319, representant el 0,85 % del total. Quan a la composició per sexes, les dones són majoria, tot i que la seva proporció és lleument inferior a la que es dona en el conjunt d'estudiants. Com a la resta de col·lectius, PDI i PAS, l'edat mitjana de les persones amb discapacitat és superior a la mitjana de la UAB, particularment en el cas dels homes. La distribució de l'alumnat amb discapacitat per àmbit de coneixement es caracteritza per la baixa presència en les disciplines de Ciències Experimentals i Enginyeries i per ser lleugerament major en Ciències de la Salut i Ciències Socials i Jurídiques, si ho comparem amb la de la totalitat de l'alumnat.

Fitxa 1. Descripció de l'alumnat. Curs 2015-2016

Descripció	Estudiants amb discapacitat	UAB
Nombre	319	37.201
Proporció de dones	52,35 %	59,03 %
Edat mitjana	31 anys	24 anys
Àmbit de coneixement	42,01 % Ciències Socials i Jurídiques	38,85 % Ciències socials i Jurídiques

Taula 5. Distribució de l'alumnat segons el tipus de discapacitat. Curs 2015-2016

Descripció	N	%
D. Física	52	23,9
D. Visual	27	12,4
D. Auditiva	13	6,0
T. Aprenentatge	73	33,5
T. Mental	24	11,0
S. Asperguer	12	5,5
D. Múltiple	10	4,6
D. Intel·lectual	0	0,0
T. Alimentari	7	3,2
Total	218	100,0

Font: Memòria PIUNE curs 2015-2016, Fundació Autònoma Solidària

Taula 6. Distribució de l'alumnat per sexe i àmbit de coneixement. Curs 2015-2016

Àmbit coneixement	Persones amb discapacitat			UAB		
	Dones (%)	Homes (%)	Total (n)	Dones (%)	Homes (%)	Total (n)
Arts i Humanitats	48,00	52,00	75	63,97	36,03	6.084
Biociències	40,00	60,00	5	65,81	34,19	2.214
Ciències	26,67	73,33	15	42,19	57,81	3.837
Ciències de la Salut	71,05	28,95	76	71,59	28,41	7.663

Ciències Socials i Jurídiques	52,24	47,76	134	61,06	38,94	14.452
Enginyeries	7,14	92,86	14	17,72	82,28	2.591
Total	52,35	47,65	319	59,03	40,97	37.201

Taula 7. Distribució per sexe i tipus de titulació. Curs 2015-2016

Tipus de titulació	Persones amb discapacitat			UAB		
	Dones (%)	Homes (%)	Total (n)	Dones (%)	Homes (%)	Total (n)
Doctorat	44,44	55,56	27	56,1	43,9	5.192
Grau	54,75	45,25	263	59,1	40,9	27.316
Llicenciatura	33,33	66,67	3	47,0	53,0	117
Màster	38,46	61,54	26	59,1	40,9	3.169
Programa internacional /interuniversitari	-	-	-	68,9	31,1	1.407
Total	52,4	47,6	319	59,0	41,0	37.201

Personal acadèmic

El primer fet destacable és l'escàs nombre de persones amb discapacitat a la plantilla del personal acadèmic. En total 33 persones, 18 dones i 15 homes, han presentat el certificat, representant el 0,9 per cent del personal acadèmic. Per tant, és convenient desenvolupar mesures orientades a potenciar la incorporació de persones amb discapacitat, així com a estimular la certificació de discapacitat en el si d'aquest col·lectiu.

En quan al perfil del personal acadèmic amb discapacitat certificada es caracteritza per ocupar majoritàriament la categoria de professorat titular d'universitat i associat. Presenta una discapacitat moderada (entre el 33 % i el 64 %), fet que pot ser el resultat d'una edat mitjana una mica més elevada que la del conjunt. Cal considerar que entre el professorat amb discapacitat el nivell d'activitat respecte de les dimensions que han estat objecte de consideració és superior al de la mitjana de la UAB.

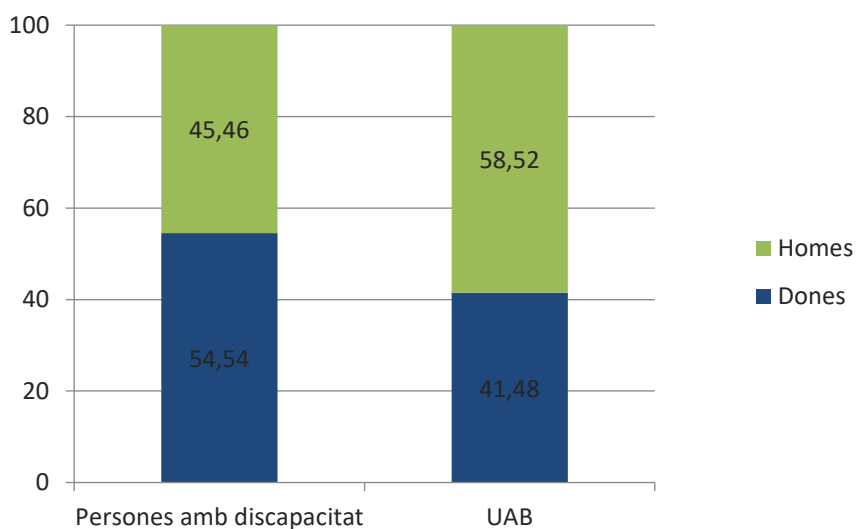
Fitxa 2. Descripció del personal acadèmic. Curs 2015-2016

Descripció	Persones amb discapacitat	UAB
Nombre	33	3.517
Proporció de dones	54,54 %	41,48 %
Edat mitjana	53	46
Àmbit de coneixement	45,45 % Ciències de la Salut	32,58 % Ciències de la Socials
Categories laborals més representatives	36,36 % professorat titular d'universitat 48,48 % associat/da	23,17 % professorat titular 48,31 % associat i associat mèdic
Mitjana de trams d'investigació reconeguts	3,06	2,88

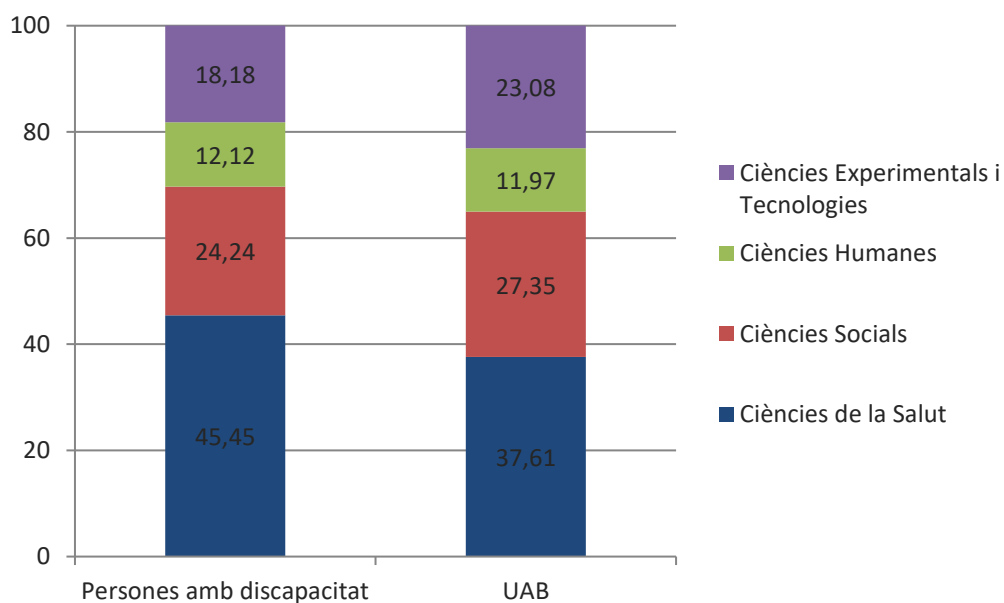

Descripció	UAB	Catalunya
Grau de discapacitat	84,85 % amb un grau de discapacitat entre 33 % i 64 %	58,98 % amb un grau de discapacitat entre 33 % i 64 %

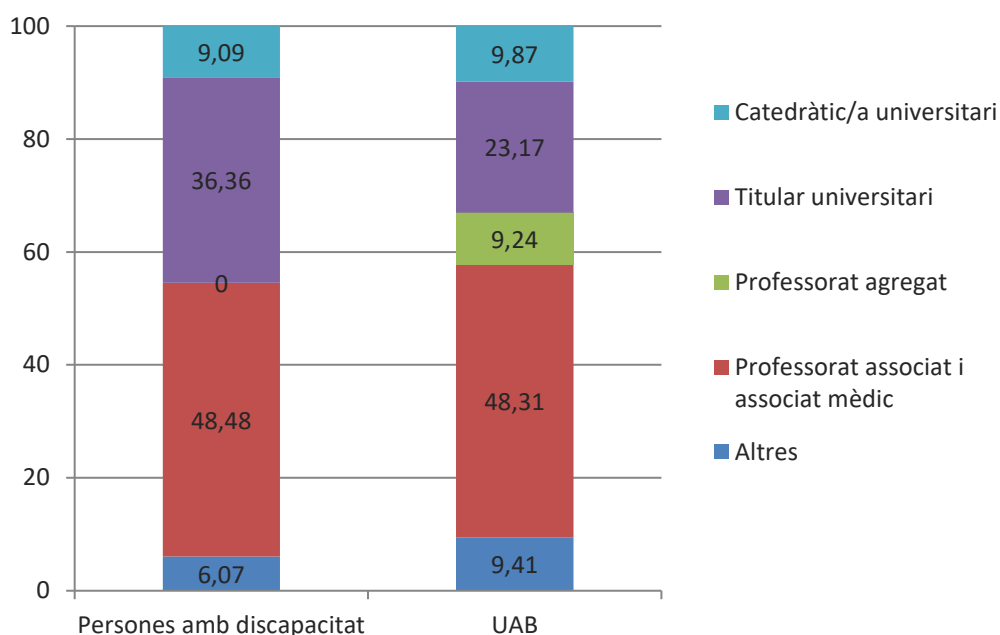
Gràfic 9. Distribució per sexe, àmbit de coneixement i categoria laboral del personal docent i investigador. Curs 2015-2016

Gràfic 10. Distribució per àmbit de coneixement del personal docent i investigador. Curs 2015-2016

Gràfic 11. Distribució per categoria del personal docent i investigador. Curs 2015-2016

Nota: Pel que fa al personal acadèmic de la UAB, no s'ha tingut en compte el "Personal investigador en formació".

Personal d'administració i serveis

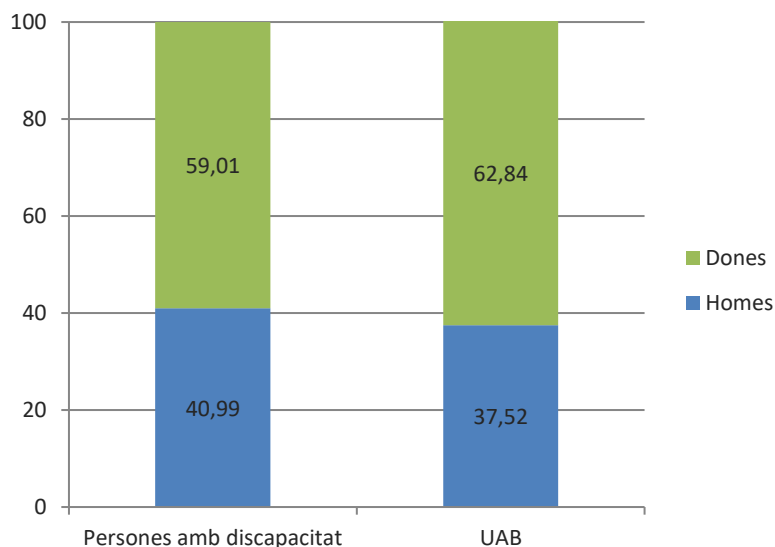
Tant en el PAS amb discapacitat com en el seu conjunt, la majoria són dones. Pel que fa a la distribució per categories, la població amb discapacitat se concentra majoritàriament en la d'administratiu i auxiliar de serveis la qual cosa indica que, a diferència del professorat, és un col·lectiu que està sobrerrepresentat en les categories més baixes. Respecte al grau de discapacitat, el 83,6 per cent presenta un grau de discapacitat certificada entre el 33 % i el 64 %. És important tenir present que el PAS amb discapacitat representa un 2,6 % de total del PAS a la UAB.

Fitxa 3. Descripció del personal d'administració i serveis. Curs 2015-2016

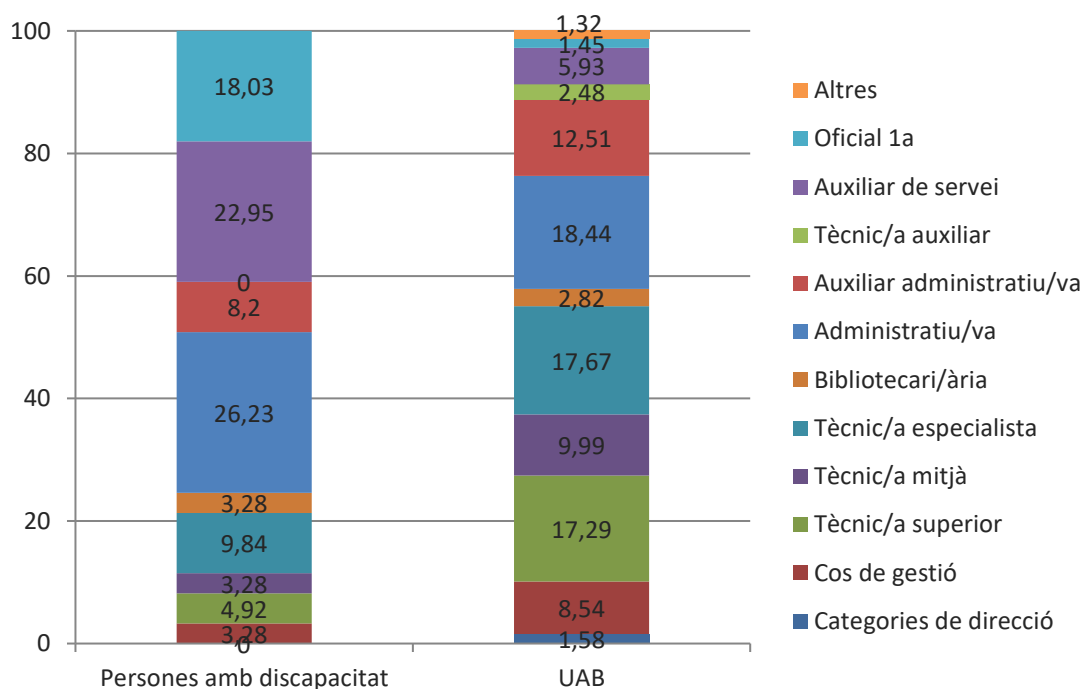
Descripció	Persones amb discapacitat	UAB
Nombre	61	2.343
Proporció de dones	59,01 %	62,48 %
Edat mitjana	47	44
Categories laborals més representatives	26,23 % administratiu 22,95 % auxiliars de serveis	18,44 % administratius 17,67 % tècnics especialistes 17,29 % tècnics superiors

Descripció	UAB	Catalunya
Grau de discapacitat	83,61 % amb un grau de discapacitat entre 33 % i 64 %	58,98 % amb un grau de discapacitat entre 33 % i 64 %

Gràfic 12. Distribució per sexe del personal d'administració i serveis. Curs 2015-2016

Gràfic 13. Distribució per categoria laboral del personal d'administració i serveis. Curs 2015-2016

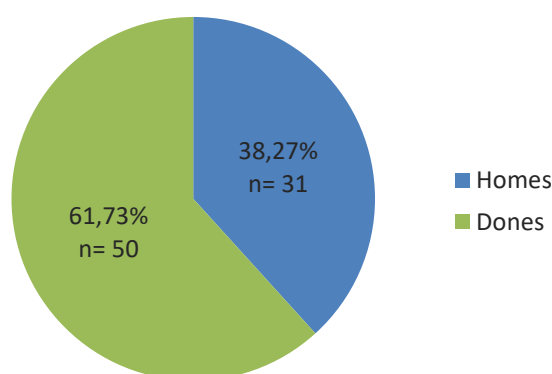
4.2. La mostra

A continuació presentem una breu descripció de les persones que finalment han participat a l'enquesta en relació a determinades característiques com el sexe, el col·lectiu al qual pertanyen, l'edat o el grau de discapacitat, amb la finalitat de situar la representativitat de la mostra en relació amb la seva població.

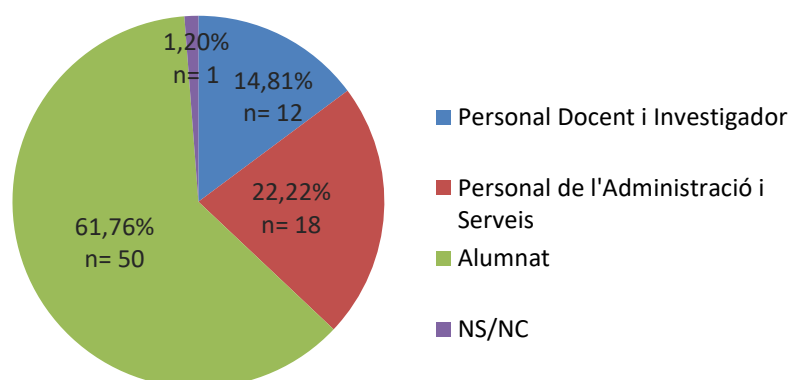
La grandària de la mostra és de 81 casos, representant per tant el 19,6 per cent de la població doncs el col·lectiu de la comunitat de la UAB amb discapacitat certificada està format per un total de 413 persones.

Com podem veure en els gràfics i les taules següents, la major part de les persones que han contestat el qüestionari són dones (el 61,7%), el col·lectiu amb més pes és l'alumnat (el 61,7 %) i pel que fa a l'edat mitjana, aquesta se situa en 37 anys. Si considerem les dades de la població, observem, que hi ha una sobre representació del grup de dones, de 6 punts aproximadament, així com del professorat i del personal de l'administració i serveis doncs en la població representen el 7,9% i 14,7% respectivament (per tant en la participació en l'enquesta estan 7 punts per sobre), mentre que l'alumnat representa el 77,2%.

Gràfic 14. Distribució de les persones amb discapacitat certificada de la UAB per sexe. Mostra. 2017

Gràfic 15. Distribució de les persones amb discapacitat certificada de la UAB per col·lectiu. Mostra. 2017

Taula 8. Mitjana d'edat de les persones amb discapacitat de la UAB per col·lectiu. Mostra. Curs 2015-2016

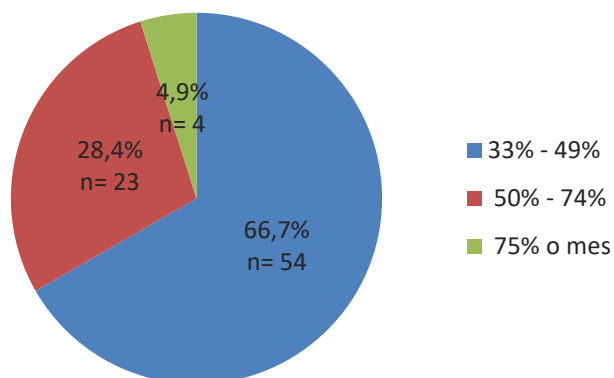
Col·lectiu	Mitjana	n	Desviació estàndard
Personal Docent i Investigador	45,09	11	13,524
Personal de l'Administració i Serveis	49,24	17	7,058
Alumnat	30,57	49	12,179
Total	36,77	77	14,064

Nota: No disposem de la informació de 4 casos

Taula 9. Distribució de les persones amb discapacitat de la UAB per tipus de discapacitat. Mostra. Curs 2015-2016

Tipus de discapacitat	n	%	% vàlid	% acumulat
Auditiva	10	12,3	12,3	12,3
Física	41	50,6	50,6	63
Física i Orgànica	2	2,5	2,5	65,4
Física i Trastorn alimentari	2	2,5	2,5	67,9
Física i visual	3	3,7	3,7	71,6
Intel·lectual	1	1,2	1,2	72,8
Múltiple	3	3,7	3,7	76,5
Orgànica	5	6,2	6,2	82,7
Trastorn alimentari	1	1,2	1,2	84
Trastorn d'aprenentatge	1	1,2	1,2	85,2
Trastorn mental	7	8,6	8,6	93,8
Visual	5	6,2	6,2	100
Total	81	100	100	

Gràfic 16. Distribució de les persones amb discapacitat certificada de la UAB per grau de discapacitat. Mostra. 2017

En relació al tipus de discapacitat, la meitat de les persones participants en l'enquesta manifesten tenir de tipus físic, concretament el 50,6 per cent, seguida de l'auditiva, que representen el 12,3 per cent, i l'agrupada sota el concepte de trastorn mental, el 8,6 per cent. Cal mencionar que en aquest aspecte és donen certes diferències per sexe, edat i col·lectiu. Si bé el tipus de discapacitat majoritària és la física, en el cas de les dones observem que aquesta representa el 44 per cent situant-se en 6 punts per sota. En canvi, l'auditiva i la de trastorn mental està per sobre de la proporció total, en 4 punts, tot i que aquestes diferències no són importants. En relació a l'edat, destacar que per l'interval d'edat de 26 a 35 i de 36 a 45 anys el trastorn mental és un tipus de discapacitat més comú que per la resta doncs el seu pes se situa per damunt de la tendència general, en 21 i 8 punts respectivament. També és un tipus de discapacitat manifestada únicament per l'alumnat. Finalment, mencionar que el 75 per cent del professorat que ha participat presenten una discapacitat de tipus física, mentre que en el cas del personal de l'administració i servei, la múltiple és més freqüent que per la resta, es situa en 15 punts per sobre del total. (Per més informació, veure les taules 1, 2 i 3 d'annex 8)

4.3. Resultats de l'enquesta

En aquest apartat presentem els resultats de la valoració, per part del col·lectiu amb discapacitat de la UAB que ha contestat l'enquesta, sobre el grau d'acompliment de les mesures del primer pla d'acció en aquesta matèria de la UAB. Aquest apartat s'ha organitzat en 4 grans blocs temàtics, els quals agrupen bona part de les mesures del primer pla d'acció: 1) *Accés al campus i als edificis*; 2) *Mobilitat dins el campus i edificis*; 3) *Entorn virtual i accés a la informació*; i 4) *Desenvolupament de l'activitat*.

Així mateix, en un primer moment, hem volgut presentar algunes dades sobre el grau de coneixement d'aquest col·lectiu vers als instruments o recursos en matèria de discapacitat disponibles a la UAB així com respecte als seus drets.

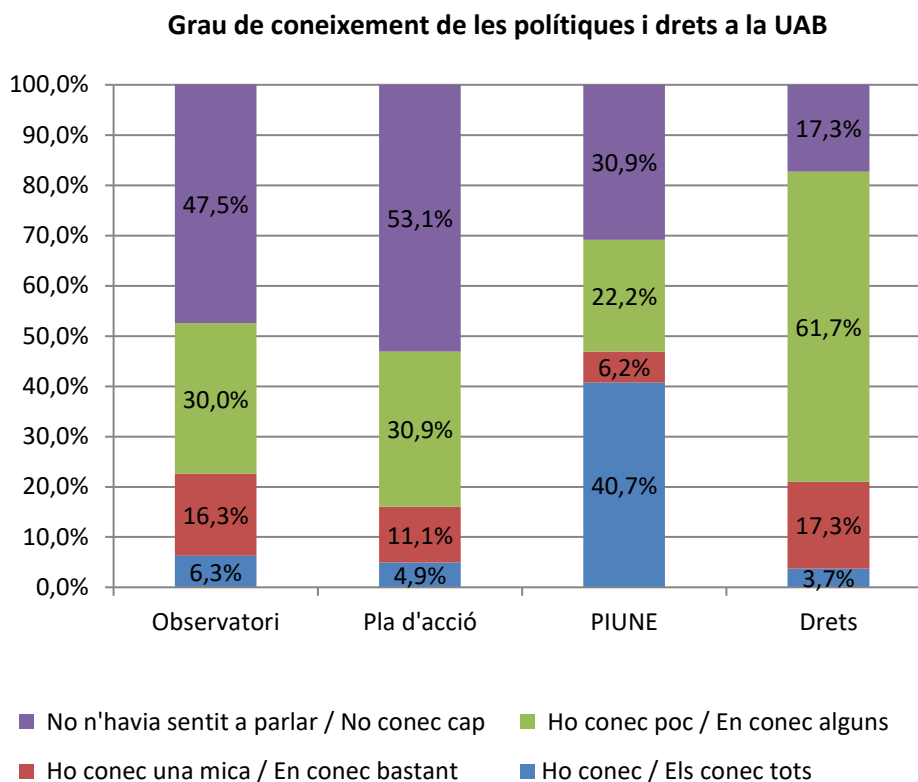
Coneixement de les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat

En relació a les polítiques aplicades a la UAB i atenent només a les més generals, tal i com podeu veure en el següent gràfic, la major part de les persones que han contestat l'enquesta manifesten conèixer l'Observatori tot i que aquest coneixement no és gaire profund (un total del 52 per cent el coneix, el coneix una mica o poc). El pla en matèria de discapacitat és desconegut per la majoria mentre que el Programa d'Atenció per a les persones amb necessitats especials de la FAS, el PIUNE, és àmpliament conegut. Pel que fa als drets, és l'aspecte més conegut doncs un total del 82,7 afirmen tenir algun grau de coneixement dels seus drets. Cal mencionar però que aquest grau de coneixement no és molt estens.

Si considerem les dades desagregades per col·lectiu, observem diferències i és que tot el professorat està assabentat de l'existència de l'Observatori i manifesta conèixer en major mesura que el personal de l'administració i serveis, i l'alumnat, la resta d'aspectes. En contra, l'alumnat és el grup que presenta un major desconeixement a excepte del programa PIUNE (veure les taules de la 4 a 9 l'annex 8).

Les dades posen de manifest la necessitat de crear mesures noves, com per exemple el disseny d'un pla de comunicació adreçat a difondre les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat, i especialment el pla d'acció,

Gràfic 17. Grau de coneixement dels drets i les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat. 2017

Nota: S'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació

Taula de freqüències del gràfic anterior

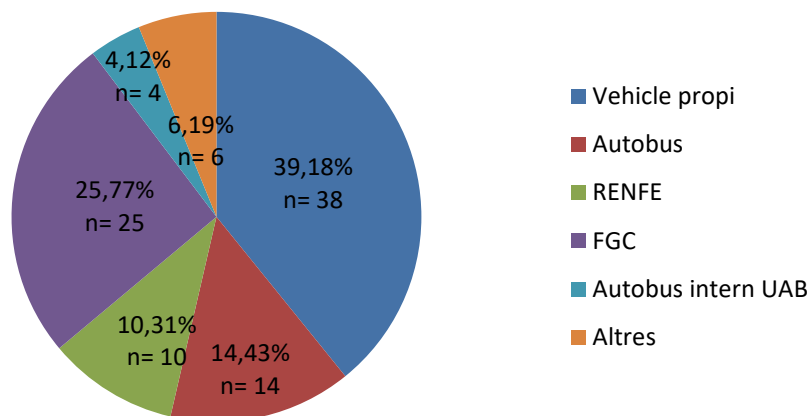
Aspecte valorat	Ho conec / Els conec tots	Ho conec una mica / En conec bastant	Ho conec poc / En conec alguns	No n'havia sentit a parlar / No conec cap	Ns/Nc
Observatori per a la Igualtat	5	13	24	38	1
Pla d'acció en matèria de discapacitat	4	9	25	43	-
PIUNE	33	5	18	25	-
Drets en matèria de discapacitat	3	14	50	14	-

Accés al campus i als edificis

En aquest apartat presentem les percepcions entorn diferents aspectes vinculats amb l'accés al campus i els diferents edificis de la UAB, fet que inclou a més de la valoració del grau d'adaptació dels accessos, el mitjà de transport utilitzat per arribar a la UAB i l'ús de les places d'aparcament reservades a les persones amb mobilitat reduïda.

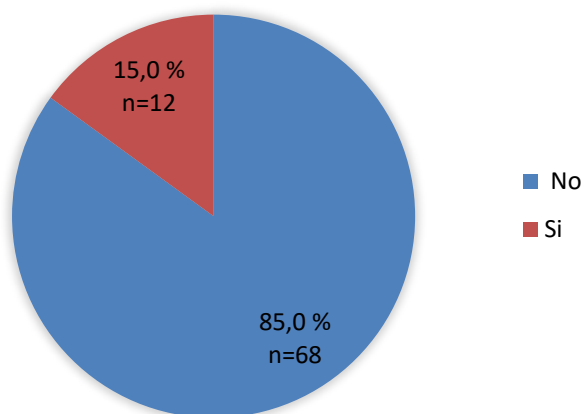
Així doncs, observem que la major part de les persones enquestades utilitzen com a mitjà de transport principal el vehicle propi, seguit dels Ferrocarrils, el 39,8 i el 25,7 per cent respectivament. Tot i ser el cotxe el transport més utilitzat, només el 15 per cent afirma fer ús dels aparcaments del campus reservats a les persones amb mobilitat reduïda, quant més del 50 per cent de la mostra té un discapacitat de tipus físic.

Gràfic 18. Principal mitjà de transports que s'utilitza per arribar al campus de la UAB. 2017

Nota: Hi ha més de 81 casos perquè una persona pot utilitzar més d'un tipus de transport

Gràfic 19. Utilització habitualment de les places d'aparcament reservades a les persones amb discapacitat de la UAB. 2017

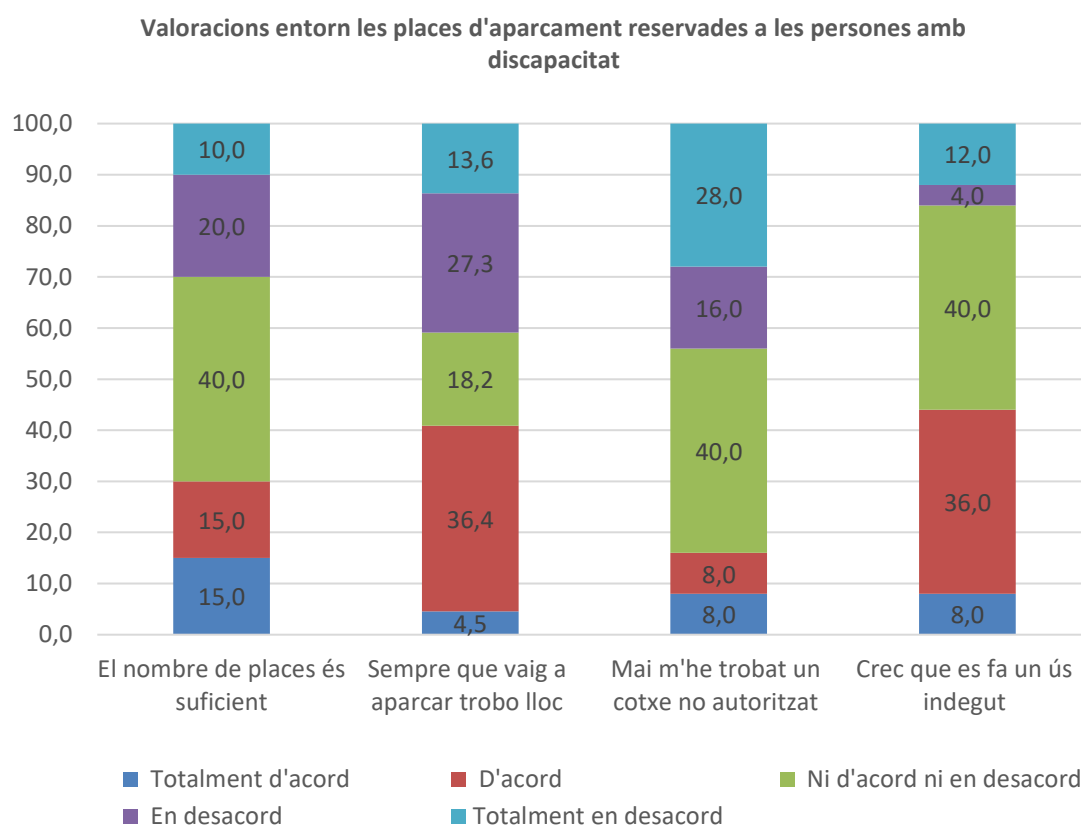

Nota: S'ha exclòs de l'anàlisi els casos sense informació, 1 cas

Pel que fa a la valoració entorn l'ús i les necessitats d'aquestes places d'aparcament, les persones usuàries, ja sigui habitual o esporàdicament, consideren en la seva majoria que és fa un ús indegut de les places, el 44 per cent. De fet, més del 40 per cent afirma haver-se trobat cotxes no autoritzats aparcats en les places reservades. A més, destacar que una bona part dels participants creuen que les places reservades a la UAB són insuficients i no sempre troben lloc per aparcar, el 30 i el 43,9 per cent respectivament (pel detall veure el gràfic següent).

Gràfic 20. Ús de les places d'aparcament reservades a les persones amb discapacitat de la UAB (%). 2017

Nota: S'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents

Taula de freqüències del gràfic anterior

Aspecte valorat	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
El nombre de places és suficient	3	3	8	4	2	61
Sempre que vaig a aparcar trobo lloc	1	8	4	6	3	59
Mai m'he trobat un cotxe no autoritzat	2	2	10	4	7	56
Crec que es fa un ús indegut	2	9	10	1	3	56

El no pertinent fa referència a aquells casos que no requereixen places d'aparcament reservades per a les persones amb necessitats específiques

D'altra banda, si considerem els comentaris realitzats en relació a l'aparcament, destaquem la necessitat d'exercir un major control de l'ús de les places reservades, de penalitzar l'ús indegut, i d'ampliar a nivell intern el dret a l'accés a aquestes places per aquelles persones que tenen una discapacitat però no compleixen els requisits per poder gaudir de l'ús d'aquets tipus de places, tot i manifestar la dificultat que suposa no trobar aparcament prop del lloc d'estudi o treball.

Dificultats descrites per les persones enquestades en relació a l'aparcament reservat

"Qualsevol distancia al campus es massa llarga". Reg.10; Home, Alumnat

"No hi ha un control exhaustiu o càstig als vehicles que aparquen a les places per a discapacitat". Reg.12; Dona, PDI

"Para personas con movilidad reducida pero que no tenemos el permiso azul de aparcamiento, es muy difícil encontrar plazas, por lo tanto sugiero, que nos otorguéis una credencial o algo similar que nos permita aparcar igual". Reg.15; Dona, PAS

"Mes d'una persona ha estacionat en aquestes places quan no ho hauria de fer". Reg.18; Home, PDI

"Hay vehículos que no tienen la tarjeta para aparcar y a veces me encuentro vehículos propios de la UAB que están en las plazas reservadas para discapacitados". Reg.30; Dona, Alumnat

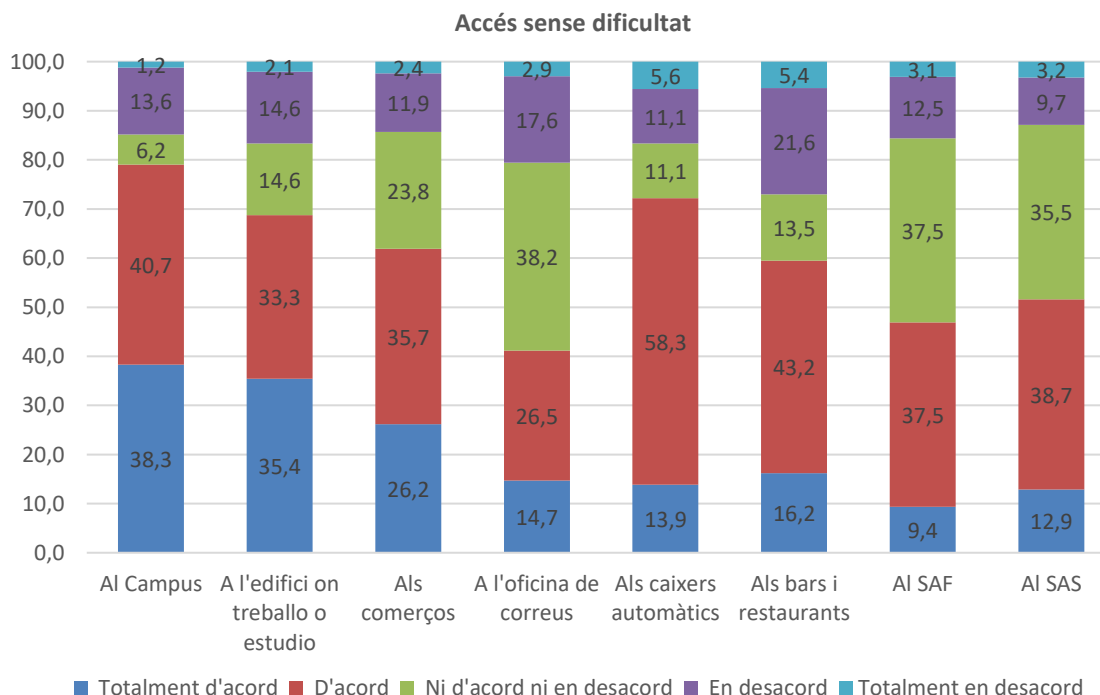
"No tinc mobilitat reduïda, per tant no puc aparcar a places de discapacitat. No obstant això, tinc un grau de discapacitat bastant important i per temes de salut necessito agafar el cotxe per arribar. No trobar lloc em fa anar molt malament". Reg.34; Dona, Alumnat

"Crec que hi ha suficients places, però moltes vegades estan ocupades per cotxes de persones sense discapacitat. S'hauria de millorar la sensibilització de l'alumnat en aquest aspecte, ja que encara que només s'hi aparqui un minut, pot ser el minut on precisament algú que ho necessiti passi per allà. Tampoc serveix quedar-se dins del cotxe esperant". Reg.35; Home, PIF

"Considero adient tenir en compte el col·lectiu de persones amb discapacitats, però sense el distintiu "oficial" d'aparcament. Els desplaçaments impliquen molt sovint problemes físics (molèsties, dolor, inflamació, ...) i haver de disposar de més temps per realitzar-los". Reg.63; Dona, PDI

Aquests resultats fan evident la necessitat de mantenir i ampliar en els aspectes mencionats les mesures entorn l'aparcament reservat.

Gràfic 21. Accés sense dificultat al Campus i els edificis (%). 2017

Nota: S'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents

Taula de freqüències del gràfic anterior

Espais o edificis	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
Al Campus	31	33	5	11	1	
A l'edifici on treballa o estudio(*)	17	16	7	7	1	32
Als comerços	11	15	10	5	1	39
A l'oficina de correus(**)	5	9	13	6	1	45
Als caixers automàtics(*)	5	21	4	4	2	44
Als bars i restaurants	6	16	5	8	2	44
Al SAF	3	12	12	4	1	49
Al SAS	4	12	11	3	1	50

(*) 1 cas sense informació (NS/NC).

(**) 2 casos sense informació (NS/NC)

El no pertinent fa referència a aquells casos que no requereixen cap adaptació per accedir-hi o bé no utilitzen el servei

En relació als accessos al campus i als edificis de la UAB, com veiem en el gràfic anterior, una part important de les persones enquestades afirmen que poden arribar al campus sense cap dificultat, el 79 per cent està d'acord i molt d'acord amb aquesta afirmació. Els casos que manifestes desacord, fan referència sobretot a la manca o la deficiència del transport públic o a la no adaptació d'aquests a les seves necessitats específiques. Per aquest motiu, en relació aquest aspecte caldrà establir mesures encaminades a pressionar als mitjans públic per a què treballin en la millora dels seus serveis i l'adaptació d'aquests a les persones amb discapacitat.

Dificultats descrites per les persones enquestades per arribar a la UAB

"Per arribar a la UAB, no hi ha cap possibilitat de que la Renfe siguin capaços de perllongar la línia R8 (Martorell-Granollers) fins a Girona. es l'única línia que no passa per Barcelona. Tant como els PDI, Estudiants i PAS som usuaris interessats que fem diàriament el trajecte Girona-UAB, que no trobem cap sentit de fer transbordament amb la R11/R7 passant per Barcelona fins arribar a la UAB. Tot plegats ens comporta una gran pèrdua de temps i diners" Reg. 09; Home, PAS

"Nomes puc accedir amb vehicle propi" Reg. 12; Dona, PDI

"Vigilar amb el tren que agafo. No equivocar el tren i la seva direcció. Dintre de l'estació a la mateixa via passen trens diferents. No puc llegir les pantalles d'avis" Reg. 24; Dona, PAS

"Tràfic intens a determinades hores" Reg. 71; Home, Alumnat

"Per arribar quan vinc en busos que tinc que agafar dues des de el meu barri de Cerdanyola fins el Campus" Reg. 75; Dona, PAS

De la mateixa manera, la gran part dels i les participants que requereixen que els accessos als edificis estiguin adaptats, consideren que poden accedir-hi sense dificultat. Aquesta tendència és dona tant en relació als edificis d'estudi o treball com a la resta de locals del campus, com són els comerços i restaurants, el SAF o el SAS, tot i que per aquests últims la proporció és més baixa. Així doncs, destacar que el 68,7 per cent està d'acord i molt d'acord amb que pot accedir al seu lloc d'estudi o treball sense dificultat tot i que hi ha alguns casos que manifesten desacord, el 16,7 per cent. Cal assenyalar també l'alt percentatge de persones que han adoptat una postura neutra, ni acord ni en desacord, en relació a l'accés a l'oficina de correus, al SAF i el SAS, al voltant del 35 per cent.

Finalment, fer menció que les persones que han afirmat que es troben en certes dificultats per poder accedir al seu lloc de treball o estudi, aquestes dificultats fan referència a la manca de rampes en l'accés als edificis i especialment en els obstacles trobats en el trajecte fins arribar als edificis d'estudi o treball: l'excés d'escaleres, poques rampes i baranes, escassa o mala senyalització, etc. Així ho indiquen els comentaris que han fet en relació aquest aspecte i que trobareu en la taula següent:

Millores descrites en relació als accessos

"Millorar escales i portes" Reg. 11, Dona, Alumnat

"Major quantitat de baranes i rampes" Reg. 13, Dona, Alumnat

"En algunes facultats hi ha molt desnivell i no es fàcil trobar com evitar-ho" Reg. 33, Dona, PDI

"Rampes d'accés, ja que hi ha moltes voreres que no estan adaptades" Reg. 35, Home PDI

"A les entrades d'algunes facultats es troba a faltar que hi hagi algun tipus de rampa o ajut" Reg. 47, Home, Alumnat

"Caldria posar rampes per salvar els desnivells" Reg. 56, Home, PDI

Atès que hi ha persones que manifesten tenir dificultats per accedir als diferents edificis de la UAB, degut especialment als desnivells que encara es troben en els accessos i recorreguts, el pla d'acció ha de contemplar mesures encaminades a corregir aquests obstacles i garantir l'accés als diferents edificis i espais.

Mobilitat pel campus i dins dels edificis

Un altre aspecte que s'ha considerat ha estat la mobilitat, tant dins el campus de la UAB com en els diferents edificis. A més de recollir la percepció general entorn els obstacles per moure's, hem inclòs també les valoracions respecte a l'adaptació del transport intern de la UAB així com les senyalitzacions respecte espais o serveis d'ús pel col·lectiu amb mobilitat reduïda.

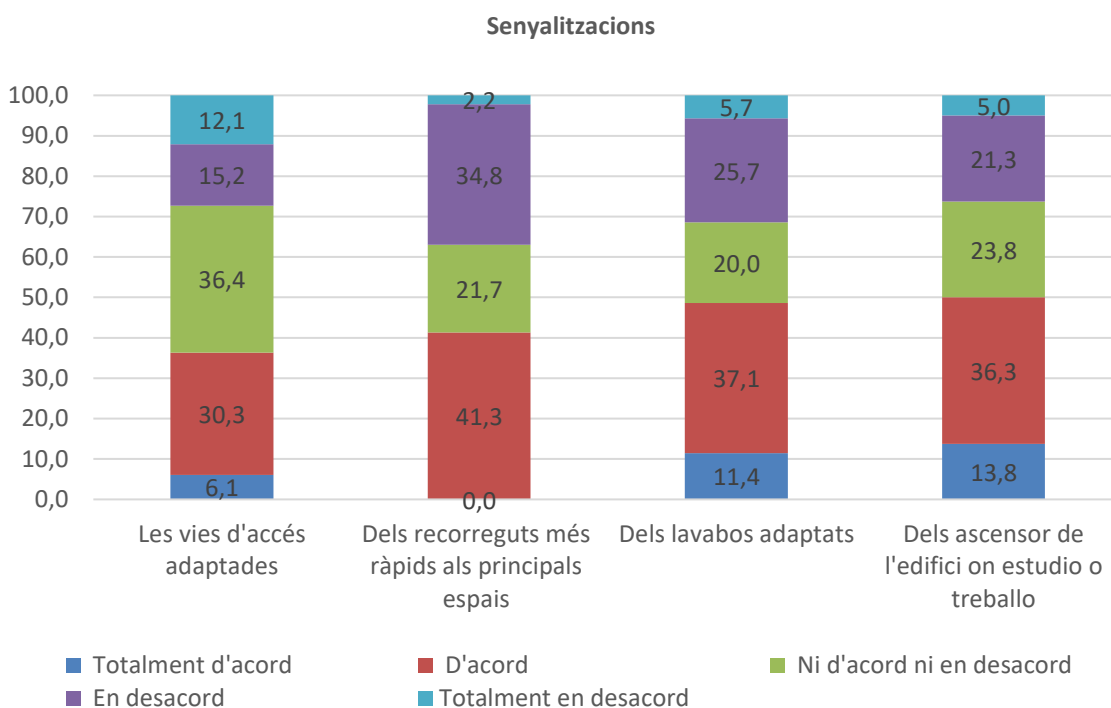
En relació als serveis de transport intern de la UAB, la major part de les persones enquestades i que utilitzen aquest mitjà considera que aquests està degudament adaptat, un total del 48% està totalment d'acord o d'acord, només tres persones s'han manifestat en desacord.

Taula 10. Valoració de l'afirmació "Els serveis de transport intern de la UAB estan degudament adaptats". Curs 2017

Grau de conformitat	n	%	% vàlid	% acumulat
Totalment d'acord	5	6,2	6,2	6,2
D'acord	7	8,6	8,6	14,8
Ni d'acord ni en desacord	10	12,3	12,3	27,1
En desacord	3	3,7	3,7	30,8
Totalment en desacord	0	0	0	30,8
No pertinent (no utilitza transport intern de la UAB)	56	69,1	69,1	100
Total	81	100,0	100,0	

Pel que fa a les senyalitzacions, en general observem que menys de la meitat dels casos s'han posicionat d'acord i totalment d'acord, fet que significa que s'ha considerat que els diferents espais i serveis d'ús de la població enquestada estan degudament senyalitzats. Si considerem el detall, veiem però que tot i mantenir-se la tendència en els 4 aspectes considerats, en el cas de les senyalitzacions de les vies d'accés adaptades i dels recorreguts més ràpids als principals espais, la proporció d'acord és més baixa. També cal mencionar que els casos que se situen en una posició neutra, ni acord ni en desacord, són rellevants, oscil·len entre el 20 i el 36,4 per cent. De la mateixa manera, com veiem en el gràfic corresponent, les posicions de desacords també són prou altes, tot i no suposar en cap cas la majoria: van del 17,3 per cent al 37 per cent. De fet, al considerar els comentaris en relació a la mobilitat i que presentem al final d'aquesta apartat, la senyalització apareix com un aspecte a millorar.

Gràfic 22. Valoració entorn les senyalitzacions dins el campus i dins dels edificis en relació als espais o serveis d'ús pel col·lectiu amb discapacitat (%). 2017

Nota: S'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents

Taula de freqüències del gràfic anterior

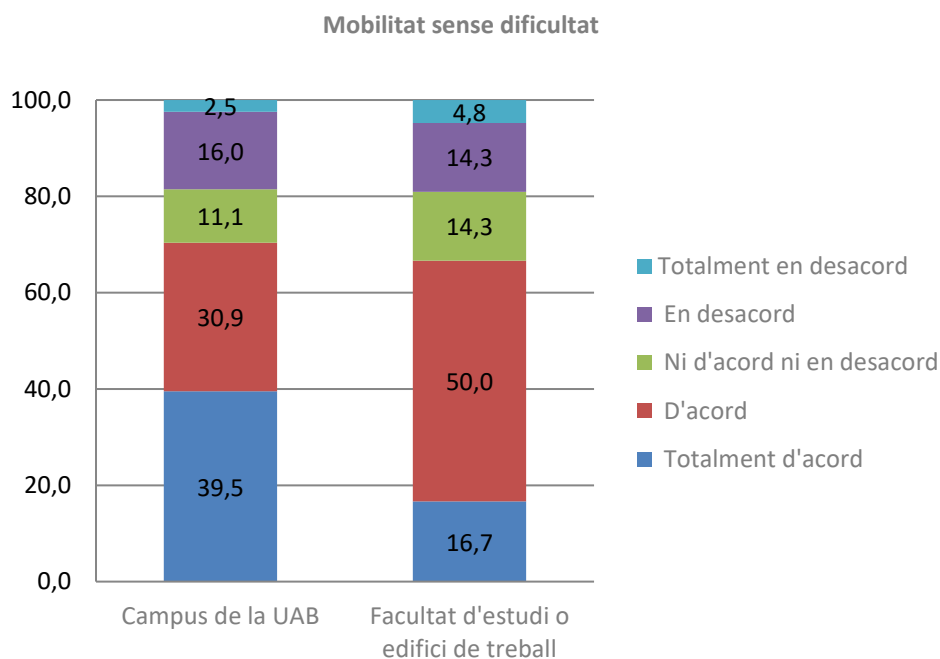
Espais o edificis	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent / Ho desconec
Les vies d'accés adaptades	2	10	12	5	4	48
Dels recorreguts més ràpids als principals espais	-	19	10	16	1	35
Dels lavabos adaptats (*)	4	13	7	9	2	45
Dels ascensor de l'edifici on estudio o treballa (*)	11	29	19	17	4	-

(*) 1 cas sense informació (NS/NC)

Els no pertinent fan referència als casos on les persones que han participat a l'enquesta no requereixen d'adaptació dels serveis o per accedir a un edifici

Finalment, i respecte a la mobilitat, cal assenyalar que gran part de la mostra afirma que pot moure's sense dificultat pel campus i per la facultat d'estudi o l'edifici de treball, el 70,4 i el 66,7 per cent respectivament. Com podeu veure en el gràfic següent, les posicions de desacord estan al voltat del 15%.

Gràfic 23. Valoració entorn la mobilitat pels espais exteriors del campus i dins dels edificis (%). 2017

Nota: S'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents

Taula de freqüències del gràfic anterior

Espais o edificis	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
Campus UAB	32	25	9	13	2	-
Facultat d'estudi o edifici de treball	7	21	6	6	2	39

Els no pertinent fan referència als casos on les persones que han participat a l'enquesta no requereixen d'adaptació per moure's dins dels edificis

Els comentaris que les persones participants han fet al voltat d'aquestes qüestions, ens assenyala la necessitat de millorar no només les senyalitzacions com hem comentat prèviament, si no també i especialment corregir progressivament els diferents desnivells, les escales i rampes excessivament inclinades, en els recorreguts als diferents espais. També es menciona la millora de la il·luminació, procurar que tots els recorreguts estiguin asfaltats o la necessitat de posar algun tipus de material antilliscant al terra per evitar que el bastó o la cadira de rodes llisquin quan el terra està mullat.

Dificultat i millores descrites en relació a la mobilitat dins el campus de la UAB i dels edificis

"De vegades tinc dificultats per llegir els cartells donades les meves limitacions visuals" Reg. 1; Dona, PAS

"Calen rotulacions senyalitzant rampes i ascensors per les persones amb problemes de mobilitat" Reg. 2; Home, PAS

"Tinc una pròtesi al coll per un greu accident. Això m'afecta una gran part de la meva mobilitat en tot el cos en general. No hi han prou seients als ferrocarrils i les distàncies a recórrer a la facultat son infinites", Reg. 10; Home, Alumnat

"Barreres arquitectòniques poques adaptacions i alternatives poc eficaces a l'escala", Reg. 11; Dona, Alumnat

"Moure's dins del campus es impossible, hi ha escales o rampes impossibles de pujar per accedir pràcticament a tot arreu. La majoria de rampes i escales no tenen barana per poder subjectar-se amb el risc de caigudes que comporta. Accedir al SAS sense vehicle propi es impossible per la pendent de la rampa d'accés. El PIUNE potser funciona per a estudiants però quan vaig consultar per la meva situació (soc PIF) em van dir que no em podien ajudar" Reg. 12; Dona, PDI

"Manca de baranes en algunes zones amb escales o amb rampes molt inclinades (ex: accés des de la plaça cívica a l'entrada lateral de la Facultat de Psicologia)", Reg. 13; Dona, Alumnat

"Una millor senyalització, i que quan plou hi hagi algun tipus de material per evitar que els bastons, crosses, etc rellisquin tant" Reg. 18; Home, PDI

"Un pas segur de persones que caminen a les zones d'intersecció amb els vehicles. El pas de vianants a vegades no es segur. Faig servir camins alternatius de ponts i altres, per tal d'evitar creuar amb zones de vehicles de molta velocitat" Reg. 24; Dona, PAS

"Dificultat per moure'm: quan es fa fosc (les 18'00 o abans a l'hivern) poca il·luminació. I en qualsevol moment voreres en mal estat

"Caldria millorar la senyalització, mes clara i mes abundant"

Reg. 25; Dona, PAS

"Moltes escales i carrers sense asfaltar en molt mal estat que dificulten la meva mobilitat", Reg. 33; Dona, PDI

"Les persones en cadira de rodes han de fer ziga-zaga per tot l'edifici de ciències per passar d'una torre a l'altra i han d'entrar per l'entrada de la vila. si volen baixar a l'eix central han de fer una volta per darrere molt llarga i a més no hi ha cap accés a la plaça del rellotge de sol que no sigui per escales. A mes a mes tenen altres dificultats com per exemple la impossibilitat d'escalfar el dinar a la cafeteria ja que els microones es troben situats a la planta alta que només s'hi pot accedir per escales" Reg. 36; Home, Alumnat

"La quantitat d'escales que sovint he de pujar per mourem", Reg. 47; Home, Alumnat

"S'haurien de renovar els ascensor que siguin mes antics perquè la gent amb dificultat no tingues problemes" Reg. 52, Home, Alumnat

"Necesidad de poner más ascensores en las facultad de medicina, por ejemplo en la cafetería de la facultad de medicina no hay ascensor disponible (está puesto pero no se puede usar) y cuesta mucho subir con la bandeja de comida y la mayoría de veces no puedo comer en la planta de abajo por que las microondas para calentar la comida están arriba" Reg. 53; Dona, Alumnat

"Excesivo cambios de relieve, así como de nivel (zonas de tierra, zonas adoquinadas, escalones excesivamente altos, zonas verdes no señalizadas, etc)"

"Mejora rotular adapta al braille en los módulos y en los comercios, eliminación de barreras arquitectónicas como escalones, columnas, etc. Creación de un camino adaptado (parecidos a los que existen en el metro, cambios de textura en el suelo, así como de color)"

Reg. 54; Home, Alumnat

"L'accés a la facultat de ciències, hi ha mancança de rampes des del bar fins a la facultat de ciències, per fer aquesta entrada que es la única que esta oberta en dies de Festa cal salvar el desnivell mitjançant escales", Reg. 56; Home, PDI

"Tinc problemes amb les rampes (pujades), i les escales i depèn on vagis del Campus es inevitable" Reg. 64; Dona, PAS

"Més rampes i més ascensors. Mes senyalitzacions. No tenir Biblioteques sense ascensors" Reg. 75; Dona, PAS

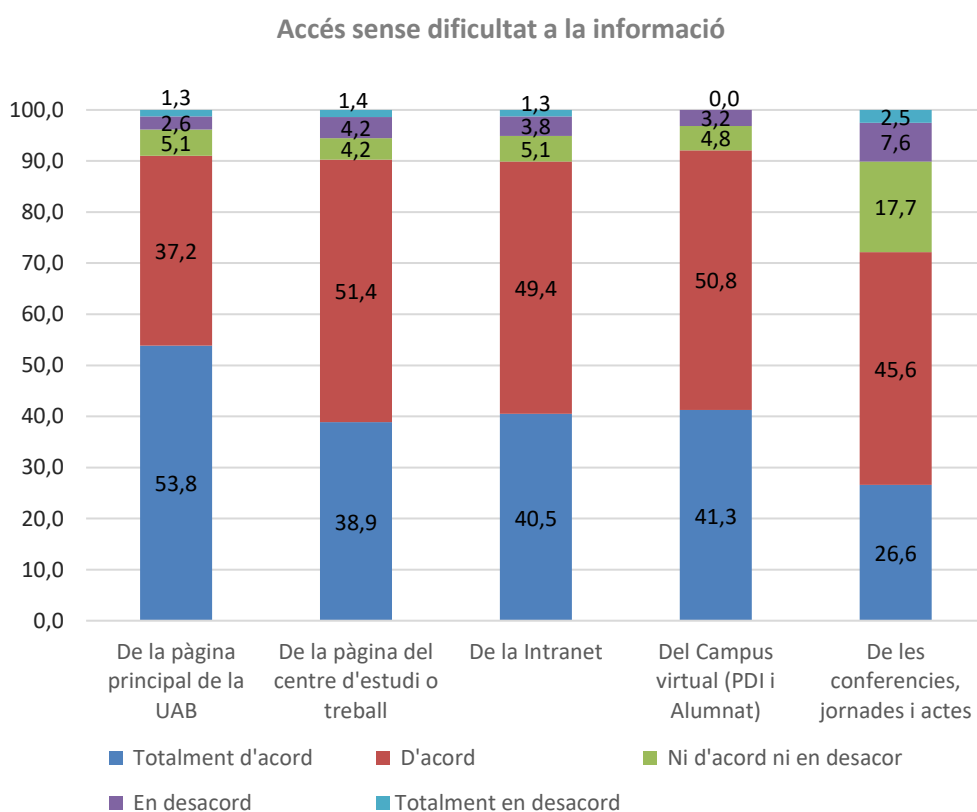
"El terreno irregular y la inclinación de las rampas que hay", Reg. 80; Dona, Alumnat

L'accés a la informació i l'entorn virtual

Poder accedir a les diferents pàgines web de la UAB, a la informació publicada en format digital i en especial al campus virtual i a la intranet han estat també punts considerats en l'enquesta adreçada al personal amb discapacitat, i és que el primer pla d'acció ja contemplava mesures encaminades a garantir l'accés sense dificultat a aquest mitjà, actualment essencial per l'estudi i el treball. Les dades que mostrem a continuació, ens manifesten que en aquest aspecte s'ha avançat moltíssim, la gran majoria de la mostra considera que pot accedir i fer ús sense dificultats dels diferents entorns virtuals oferts per la UAB, les proporcions van de 84,3 al 92,1 per cent. Com podeu veure, destaquen els alts percentatges de totalment d'acord.

Dins aquest bloc, hem inclòs també l'accés a les conferències, jornades i actes oferts per la UAB. En aquest cas, tot i ser l'aspecte on la proporció de posicions neutres és més alta, el 17,7%, també una part important considera que pot accedir-hi sense problemes, el 72,2%.

Gràfic 24. Valoració entorn la navegació per les diferents webs de la UAB i l'accés a conferències, jornades i actes (%). 2017

Nota: S'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents

Taula de freqüències del gràfic anterior

Entorns	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
Pàgina principal de la UAB (*)	42	29	4	2	1	-
Pàgina del centre d'estudi o treball (*)	28	37	3	3	1	6
Intranet (**)	32	39	4	3	1	-
Campus virtual (PDI i Alumnat)	26	32	3	2	-	18
Conferències, jornades i actes (**)	21	36	14	6	2	-

(*) 3 casos sense informació (NS/NC)

(**) 2 casos sense informació (NS/NC)

Els no pertinents fan referència als casos on el centre d'estudi o treball no disposa o no és fa ús de pàgina pròpia o no es fa ús del campus virtual, en el cas del professorat i l'alumnat

En relació als casos que afirmen tenir dificultats per navegar per les webs i altres entorns virtuals, com podeu observar en la taula de comentaris, aquestes en cap cas es deuen a la necessitat d'adaptació d'aquests entorns, si no que fan referència a l'organització de la informació, a la connexió, a canvis en els aplicatius, etc.

Dificultat descrites en relació a la navegació per les diferents webs de la UAB i l'accés a conferències, jornades i actes

"La connexió a Internet és d'una molt baixa qualitat", Reg. 10; Home, Alumnat

"Es podria millorar la visibilitat de la pagina. Costa una mica trobar el que busques. Però això no te res a veure amb la meva incapacitat", Reg. 17; Home, Alumnat

"La informació de webs i intranet ha de tenir ubicacions que siguin ràpides. Una millor estructura de continguts. No té un format lògic a seguir la web de la UAB i la intranet. Has d'obrir molts submenús per anar buscant les coses que necessites", Reg. 24; Dona, PAS

"En relació a la meva facultat, l'EPSI, presento certes dificultats per seguir la modalitat online amb les webbeex, aquestes són de mala qualitat, que dificulten el seguiment", Reg. 43; Dona, Alumnat

"Millorar la wifi a la facultat", Reg. 52; Home, Alumnat

"Actualmente se está trasladando el servicio del campus virtual a la plataforma moddle y no se usarla, en este sentido necesitaría soporte. Propongo hacer una clase magistral de acceso a la plataforma virtual previa al comienzo de las clases", Reg. 54; Home, Alumnat

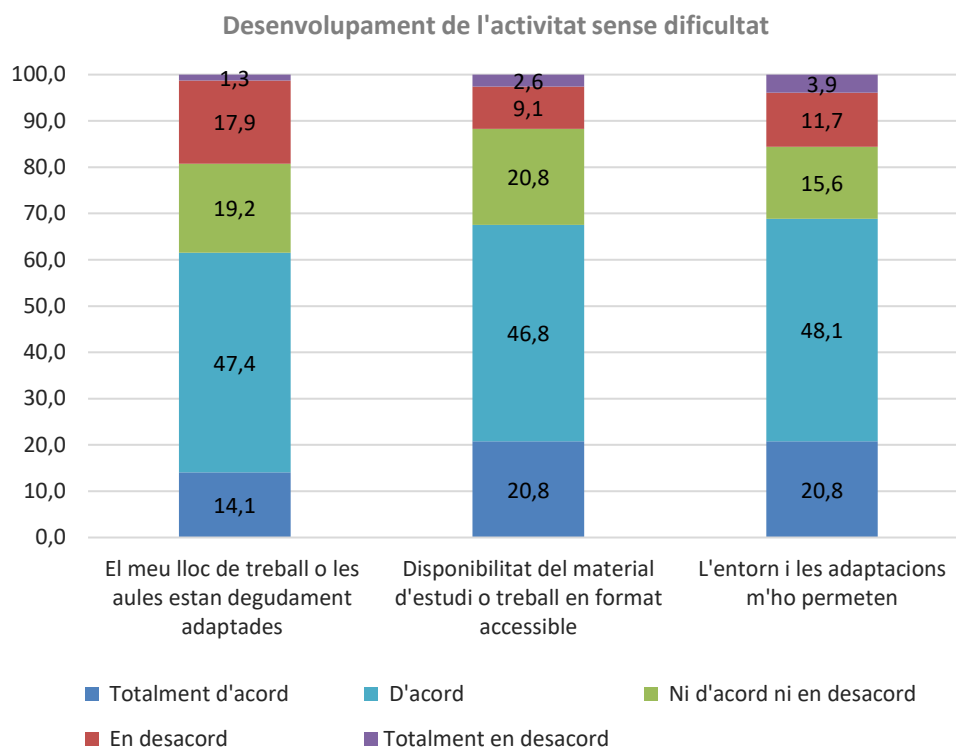
"Me parece que todo está bastante bien señalado a la hora de navegar por internet en estas áreas, igual haría falta un poco más de explicación una vez que llegas a una para saber qué y cómo realizar lo que pretendes hacer o cómo manejarla", Reg. 80; Dona, Alumnat

Desenvolupament de l'activitat

El darrer bloc que hem considerat, ha estat la percepció entorn alguns aspectes que creiem fan possible un desenvolupem òptim de l'activitat, de treball o d'estudi, a la UAB: l'adaptació a les necessitats específiques del lloc de treball o l'entorn d'estudi; la disponibilitat del material d'estudi o treball en format accessible; l'existència de lavabos adaptats; i l'existència i coneixement d'un pla específic d'evacuació per a les persones amb discapacitat.

Així doncs, en el següent gràfic veiem que el 61,5 per cert creu que el seu lloc de treball o aules d'estudi estan degudament adaptades a les seves necessitats específiques, i el 67,6 per cent considera que el material d'estudi o treball està disponible en format accessible. Destaca que al voltant del 20 per cent de les persones enquestades s'han posicionat en l'opció ni d'acord ni en contra.

Gràfic 25. Valoració entorn a determinats aspectes que permeten el desenvolupament de l'activitat sense dificultats (%). 2017

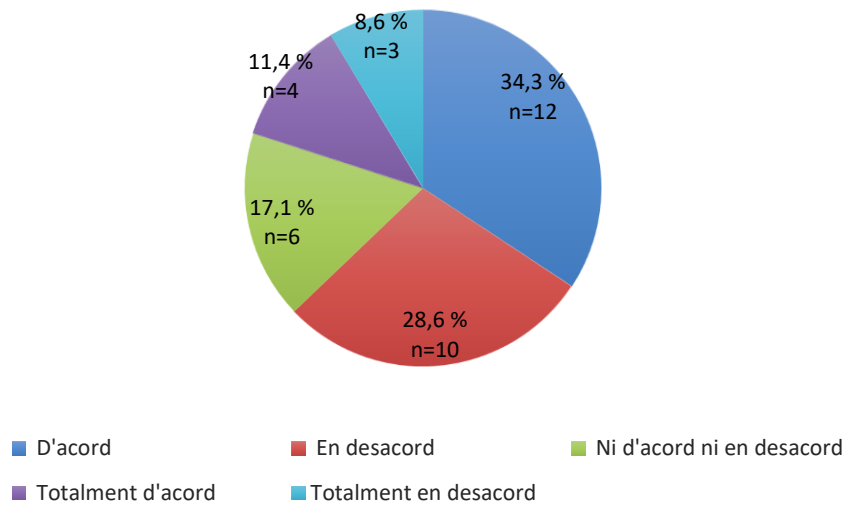
Nota: S'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació

Taula de freqüències del gràfic anterior

Entorns	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	NS/NC
El meu lloc de treball o les aules estan degudament adaptades	11	37	15	14	1	3
Disponibilitat del material d'estudi o treball en format accessible	16	36	16	7	2	4
L'entorn i les adaptacions m'ho permeten	16	37	12	9	3	4

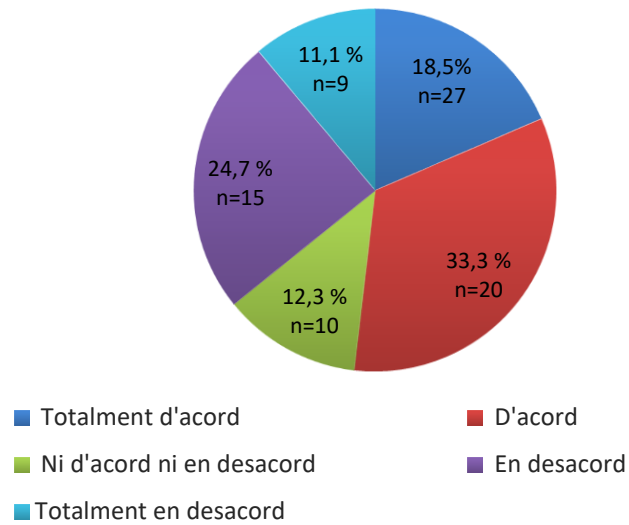
Respecte als altres aspectes que hem considerat, pel que fa als lavabos adaptats, tot i que la major part considera que són suficients, concretament el 45,7 per cent, una part important no està d'acord amb aquesta afirmació, un total del 37,1 per cent. En relació al pla d'evacuació en cas d'emergència, també la major part manifesta que el coneix, el 51,8 per cent. En aquest darrer aspecte però, cal mencionar que una part rellevant desconeix que ha de fer en cas d'evacuació, el 35,8 per cent. Més alarmant és el desconeixement del punt de trobada de les persones amb discapacitat doncs el 92,5 per cent assenyalen no conèixer quin és aquest punt. Davant aquest resultat, es fa necessari incorporar mesures encaminades a garantir la difusió i el coneixement de l'estratègia específica d'evacuació per part de les persones amb discapacitat.

Gràfic 26. Valoració entorn a si hi ha prou lavabos adaptats a l'edifici on s'estudia o treballa. 2017

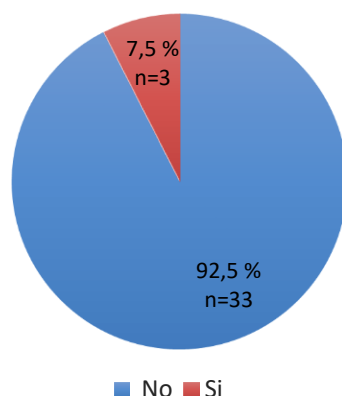

Nota: S'han exclòs els No pertinent (no faig us dels lavabos adaptats), són 46 casos

Gràfic 27. Se que haig de fer en cas d'evacuació de l'edifici on estudio o treballa. 2017

Gràfic 28. En cas d'evacuació de l'edifici on estudio o treball, se quin és el punt de trobada de les persones amb discapacitat. 2017

Nota: S'han exclòs els *No pertinent* (no sé que haig de fer en cas d'evacuació de l'edifici) i els *No contesta*, són 41 casos

Si considerem els comentaris, podem observar que les dificultats són bastant heterogènies i fan referència a: en el cas de l'alumnat, per exemple, a la manca de suport i compressió per part dels docents, a la necessitat d'aplicar adaptacions curriculars o del material docent, o la millora i adaptació dels espais d'estudi, etc.; en el cas del personal treballador, aquestes versen entorn a la possibilitat de fer més dies de teletreball i adaptar els entorns i les eines de treball a les necessitats específiques. Cal, per tant, mantenir i ampliar aquelles mesures vinculades amb l'adaptació dels entorn i materials, i que vagin encaminades a garantir el desenvolupament de l'estudi i el treball sense cap dificultat o obstacle.

Dificultat descrites en relació al desenvolupament de l'activitat

"Les taules i cadires són molt antigues", Reg. 10; Home, Alumnat

"Cal millorar el servei del PIUNE", Reg. 11; Dona, Alumnat

"Portes massa estretes per a una cadira de rodes, manca de barana a la rampa d'accés a la facultat des de la meua plaça de parking, manca de lavabos adaptats.

Donat que no puc accedir al bar de la facultat, em veig obligada a portar el menjar de casa. No tenim un espai habilitat amb una pica per netejar el material utilitzat o disposar d'aigua, de manera que haig de demanar a un company que m'ajudi per anar al lavabo a fer-ho. Cal posar una pica urgentment ja que no puc disposar d'altres solucions"

Reg. 12; Dona, PAS

"No hay suficientes facilidades como por ejemplo pipetas para mejorar la fuerza que se hace al pipetear, las puntas más fáciles de expulsar, todo debería comprarse pensando en la dificultad que tengo, y a veces no se tiene en cuenta. El teclado y el ratón no están adaptados a los problemas articulares que presento y mi jefe no lo quiere comprar.

En el caso de personas con una discapacidad del 52% como yo pero que aún no tengo problemas incapacitantes que necesite ayuda para moverme, no hay suficientes facilidades, y los jefes no están muy por la labor de facilitar nuestra tarea, por ejemplo, comprando material adaptado."

Reg. 15; Dona, PAS

"Les cadires son molt incomodes, i hi han classes de fins a dues hores i mitja sense pausa. Moltes vegades havia de posar-me de peus per problemes físics i els professorat em cridava l'atenció.

És difícil poder assistir a totes les classes durant el curs quan tens una discapacitat física. Tot i això, he de portar contínuament justificants sobre la meua falta perquè l'assistència es obligatòria. M'he trobat casos d'haver de perdre una classe per anar al metge a buscar un justificant per altre classe que havia perdut."

Reg. 17; Home, Alumnat

"Per exemple, en la meva facultat en cap classe puc pujar a la tarima. L'altre dia vaig tenir classe a Veterinària i hi ha una rampa", Reg. 22; Home, Alumnat

---

"Les cadires amb taula de mà són un problema", Reg. 23, Home, Alumnat

---

"Zones de treball molt estretes. Poc espai per girar o caminar dintre de l'oficina. Llums que s'apaguen ràpidament o s'encenen al pas de la gent no són adequades per persones de baixa sensibilitat visual (accés lavabos). Ens deixen a les fosques total, perquè els nostres ulls no s'adapten als canvis de llum. Intenten estalvi energètic però per nosaltres és un perill.", Reg. 24; Dona, PAS

"A causa de la meva malaltia, sovint no puc complir el 100% de l'assistència i haig d'anar informant a tot el professorat, 'suplicant' que m'aprovin.

No heu contemplat les malalties mentals i les seves limitacions. Com poden afectar en èpoques d'inestabilitat i descontrol de la malaltia i els pocs recursos que tenim per sol·licitar més tolerància per part del professorat.

Sovint necessitem més temps en els terminis, o en els exàmens i la nostra assistència també es pot veure afectada per el nostre estat d'ànim patològic.", Reg. 26; Dona, Alumnat

---

D'altra banda, Gestió Acadèmica hauria de conèixer tota la normativa en relació a l'alumne amb discapacitat i aplicar-la degudament", Reg. 32; Dona, Alumnat

---

"Tot i que es va fer una reunió, no veig cap ajuda per part de l'equip docent i els seus superiors. Demano ajuda i trigo molt en obtenir una resposta, cosa que dificulta el seguiment diari del curs", Reg. 43; Dona, Alumnat

---

"Puc desenvolupar-la però crec que milloraria qualitat de vida si pugues fer més dies de teletreball que un a la setmana.

Tinc una discapacitat física que em permet moure bé però em costa aguantar totes les hores. Les postures mantingudes són esgotadores.

També, en els darrers mesos he descobert un problema alimentari que m'ha fet apartar el gluten i, m'he adonat que, ni les màquines dispensadores, ni els bars, tenen ofertes sense gluten per esmorzar (tot i que a mi les traces o contaminació creuada, tinc la sort que no m'afecten)"

Reg. 44; Dona, PAS

"Vídeos sense subtítols. Adaptació del material d'estudi (vídeos i pel·lícules) i de les aules d'informàtica a l'alumnat amb discapacitat auditiva. Manca de professorat sensibilitzat cap a les necessitats de les persones amb deficiència auditiva. ", Reg. 46; Dona, Alumnat

---

"La metodologia docente es muy audiovisual y a veces esta en idioma extranjero. Dependiendo del docente los materiales son más o menos accesibles, por ejemplo si es un PDF de imagen mi programa no lo lee", Reg. 54; Home, Alumnat

---

"Crec que per les persones amb discapacitat auditiva es troben amb dificultats mes difícils de detectar: per exemple manca d'intèrprets o micròfons a les aules. La discapacitat auditiva no és veu com la resta i això fa més difícil la seva detecció", Reg. 55; Dona, PDI

"En general, possibles adaptacions que poden ser aplicables a patologies de tipus mentals. Per exemple, el problema de la contaminació acústica que pot arribar a ser molt molest i no permetre la concentració de l'estudiant o el/la treballador/a", Reg. 67; Dona, Alumnat

---

"Tot i requerir cadires amb safata a la part esquerra, majoritàriament no en trobo a les aules on participo a les sessions teòriques. Per tant em veig forçada a utilitzar les cadires per dretans/nes.

No s'ha fet a l'ampliació del temps que necessito per fer els exàmens. La qual necessito pel ritme més lent que tinc en l'execució d'estratègies d'avaluació", Reg. 70, Dona, Alumnat

---

"Necessitaria a algú que em deixes els apunts de les classes a les que no puc anar", Reg. 77; Dona, Alumnat

---

5. Marc legislatius²

L'elaboració d'una proposta d'actuació adreçada a promoure i garantir la igualtat d'oportunitats i la no discriminació de les persones amb discapacitat en el si de la nostra universitat, a de partir necessàriament del marc legal de referència. Per aquest motiu, s'ha realitzat una revisió de la normativa considerant diferents àmbits temàtics i territorials: la general, la laboral, l'educativa i universitària, a nivell internacional, europeu, estatal i comunitària.

A continuació presentem breument el resultat d'aquesta revisió, marc en què s'inscriuen les mesures que hem proposat per el segon pla d'acció de la UAB en matèria de discapacitat. Cal mencionar, que s'ha considerat aquella normativa que té efectes jurídics vinculants i a nivell europeu, també aquella que s'ha pres de referència o és inspiradora pels seus estats membres.

5.1 Principis generals

En la Declaració Universal dels Drets Humans –DUDH– (AGNU, 1948), considerada com la normativa essencial que inspira tot l'ordenament jurídic, s'estableix el dret per a tothom a l'educació, al treball en igualtat de condicions, a la lliure elecció d'ocupació i a un accés igualitari a l'ensenyament superior en funció dels propis mèrits.

«Article 26»

1. Tota persona té dret a l'educació. [...] l'accés a l'ensenyament superior serà igual per a tots en funció dels mèrits respectius.

«Article 23»

1. Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció de la seva ocupació, a condicions equitatives i satisfactòries de treball, i a la protecció contra l'atur.

Declaració Universal dels Drets Humans (AGNU, 1948)

Posteriorment, la *Declaració Mundial sobre l'Educació Superior al Segle XXI* de l'UNESCO (París, octubre 1998) adopta el contingut de l'article 26 dels DUDH però amb molt més detall, i proposa mesures per tal de facilitar l'accés.

«Article 3 Igualtat d'accés»

a) [...] l'accés als estudis superiors hauria d'estar basat en els mèrits, la capacitat, els esforços, la perseverança i la determinació dels aspirants i en la perspectiva de l'educació al llarg de la vida

---

² La revisió i buidatge de la normativa que es presenta en aquest apartat, ha estat realitzada per l'advocada Marta Bolinches Chordá.

[...]. En conseqüència, en l'accés a l'educació superior no es podrà admetre cap discriminació fundada en [...], discapacitats físiques»

d) S'ha de facilitar activament l'accés a l'educació superior dels membres d'alguns grups específics, com [...] persones amb discapacitats [...]. Una assistència material especial i solucions educatives poden contribuir a superar els obstacles amb què ensopeguen aquests grups tant per poder accedir a l'educació superior com per portar a terme els estudis d'aquest nivell.

Declaració Mundial sobre l'Educació Superior al Segle XXI (UNESCO, París, octubre 1998)

El més actual a nivell internacional ha estat la creació i aprovació, el 2006, per l'Assemblea General de les Nacions Unides (l'AGNU) a New York, de la "*Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat*" així com del *Protocol Facultatiu* que la desenvolupa; és la norma considerada de referència en matèria de discapacitat. Es tracta d'un conveni que entra en vigor el 3 de maig de 2008, i que assumeix que la discapacitat és una qüestió de drets humans. Preveu mesures tan de no discriminació com d'acció positiva, que els Estats han d'implementar per garantir els drets d'aquest col·lectiu en igualtat de condicions. A més, també crea el *Comitè sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat*³, òrgan d'experts i expertes independents que té la funció de garantir el compliment i aplicació de la *Convenció* així com de tutelar i rebre les comunicacions de persones, dels Estats membres del Comitè, que es considerin víctima de la violació d'alguna de les disposicions de dita Convenció.

En relació a l'àmbit educatiu, la Convenció reafirma en l'article 24 el dret de les persones amb discapacitat a l'Educació, obligant als estats membres a *assegurar un sistema educatiu inclusiu a tots els nivells* i a adoptar les mesures necessàries per tal de garantir-ho. També mencionen l'educació superior, establint que cal *assegurar l'accés* a les persones amb discapacitat.

Pel que fa a l'àmbit laboral, es reconeix el *dret de les persones amb discapacitat a treballar* en igualtat de condicions i en allò que hagin triat. Estableixen que l'entorn laboral ha de ser inclusiu i accessible per aquest col·lectiu i l'obligatorietat dels estats membres a promoure i garantir aquest dret, i a adoptar les mesures oportunes com la contractació de persones amb discapacitat en el sector públic.

«Article 24 Educació»

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a l'educació. Amb la intenció de fer efectiu aquest dret sense discriminació i basant-se en la igualtat d'oportunitats, els estats part han d'assegurar un sistema d'educació inclusiu a tots els nivells, així com l'ensenyament al llarg de la vida, amb la intenció de:

- a) Desenvolupar plenament el potencial humà i el sentit de la dignitat i l'autoestima, i reforçar el respecte pels drets humans, les llibertats fonamentals i la diversitat humana;
- b) Desenvolupar al màxim la personalitat, els talents i la creativitat de les persones amb discapacitat, així com les seves aptituds mentals i físiques;
- c) Fer possible que les persones amb discapacitat participin de manera efectiva en una societat lliure.

[...]

---

³ <http://www.ohchr.org/sp/HRbodies/crpd/Pages/CRPDindex.aspx>

4. Per contribuir a fer efectiu aquest dret, els estats part han d'adoptar les mesures pertinents per contractar mestres, inclosos mestres amb discapacitat, que estiguin qualificats en llengua de signes o Braille, i per formar professionals i personal que treballin en tots els nivells educatius. Aquesta formació inclourà la presa de consciència de la discapacitat i l'ús de maneres, mitjans i formats de comunicació augmentatius i alternatius apropiats, i de tècniques i materials educatius per donar suport a les persones amb discapacitat.

5. Els estats part han d'assegurar que les persones amb discapacitat tinguin accés general a l'educació superior, la formació professional, l'educació per a adults i l'aprenentatge durant tota la vida sense discriminació i en igualtat de condicions amb les altres. Amb aquesta finalitat, els estats part han d'assegurar que es facin ajustos raonables per a les persones amb discapacitat.

«Article 27 Treball i Ocupació»

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a treballar, en igualtat de condicions amb les altres; això inclou el dret a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida mitjançant un treball lliurement triat o acceptat en un mercat i un entorn laboral que siguin oberts, inclusivament i accessibles a les persones amb discapacitat. Els estats part han de salvaguardar i promoure l'exercici del dret al treball, [...] han d'adoptar mesures pertinents [...] com ara:

[...]

g) Contractar persones amb discapacitat en el sector públic

Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (AGNU, New York 2006)

Mencionar que l'Estat Espanyol va aprovar aquesta norma internacional a finals del 2007 i va realitzar una adaptació de la normativa espanyola a la Convenció, la Llei 26/2011, de 1 d'agost⁴. De la mateixa manera, la Unió Europea l'aprova el 2009⁵.

A nivell europeu, en el *Tractat de Funcionament de la Unió Europa*⁶ (2007) apareix el compromís dels seus Estats Membres de *lluitar contra* els diferents eixos de desigualtat entre els que està la discapacitat.

«Artículo 10»

En la definición y ejecución de sus políticas y acciones, la Unión tratará de luchar contra toda discriminación por razón de sexo, raza u origen étnico, religión o convicciones, discapacidad, edad u orientación sexual.

Tractat de Funcionament de la Unió Europa (2007)

---

⁴Un cop entra en vigor a l'Estat Espanyol la Convenció i el Protocol Facultatiu (a partir del 3 de maig de 2008) totes les disposicions que conté la mateixa són directament aplicables a l'Estat Espanyol (tenen eficàcia directa) ja que passen a formar part del nostre ordenament (segons l'article 96.1 de la CE).

Ley 26/2011, de 1 de agosto, de adaptación normativa a la Convención Internacional sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-13241>

Mencionar que el Real Decret Legislatiu 1/2013 espanyol s'inspira en aquesta norma.

⁵ La UE aprova la convenció mitjançant la *Decisió del Consell de 26 de novembre de 2009 relativa a la celebració per part de la Comunitat Europea, de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat.* http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:JOL_2010_023_R_0035_01&from=ES

D'altra banda, mitjançant el Reglament 1025/2012, la UE també es va obligar a aplicar-la en la tasca de normalització europea.

⁶ La primera versió va ser el Tractat de Roma de 1957 i la darrera modificació del TFUE s'ha fet a partir del Tractat de Lisboa de 2007

De la mateixa manera, la *Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea*⁷ del 2007, estableix la prohibició de la discriminació per raó de discapacitat, entre d'altres. També dedica un article a la integració de les persones amb discapacitat reconeixent el seu dret a gaudir de mesures adreçades a garantir la seva *autonomia i integració* en els diferents àmbits de la vida social.

«Artículo 21 No discriminación»

1. Se prohíbe toda discriminación, y en particular la ejercida por razón de sexo, raza, color, orígenes étnicos o sociales, características genéticas, lengua, religión o convicciones, opiniones políticas o de cualquier otro tipo, pertenencia a una minoría nacional, patrimonio, nacimiento, discapacidad, edad u orientación sexual.

«Artículo 26 Integración de las personas discapacitadas; Título III Igualdad»

La Unión reconoce y respeta el derecho de las personas discapacitadas a beneficiarse de medidas que garanticen su autonomía, su integración social y profesional y su participación en la vida de la comunidad.

Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (2007)

Pel que fa a l'Estat Espanyol, la Constitució en general reconeix la igualtat per a tothom i la no discriminació per cap raó i regula a través de l'article 49 l'atenció a les persones amb discapacitat. No obstant, aquesta atenció s'ha inspirat en el model mèdic o rehabilitador, predominant en el moment de la seva aprovació, el qual considera la discapacitat com un problema de la persona, causat directament per una malaltia, accident o condició de la seva salut, que requereix assistència mèdica i rehabilitadora.

«Article 14»

Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

«Article 49»

Els poders públics duran a terme una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals es prestarà l'atenció especialitzada que requereixin, i els empararan especialment en la consecució dels drets que aquest títol atorga a tots els ciutadans.

Així mateix, des de la Convenció Internacional de 2006 mencionada prèviament, se supera el model mèdic assumint la perspectiva social i de drets que configura la discapacitat com un conjunt complex de condicions, moltes de les quals estan originades o agreujades per l'entorn social. Aquesta superació és veu reflectida en la normativa espanyola i autonòmica posterior. Així, l'*Estatut d'Autonomia de Catalunya* de 2010 inclou explícitament al col·lectiu amb

---

⁷ Si bé només són objecte d'interès per aquest recull els reglaments, les directives i les decisions, ja que són els tres actes jurídics vinculants per als Estats Membres de la UE, s'ha considerat aquesta la Carta de Drets Fonamentals de la UE, perquè el Tractat de Lisboa de 2007 en el seu articulat li atorga el mateix valor jurídic que els tractats originaris: ART 6 TUE "1. La Unión reconoce los derechos, libertades y principios enunciados en la [Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea de 7 de diciembre de 2000](#), tal como fue adaptada el 12 de diciembre de 2007 en Estrasburgo, la cual tendrá el mismo valor jurídico que los Tratados." Per tant, sí que tindrien, de facto, valor jurídic.

La carta de 2007 entra en vigor juntament amb el Tractat de Lisboa (el 2009) i substitueix la Carta de drets fonamentals de la UE que hi havia abans, aprovada el 2000 per primer cop a Niça.

discapacitat en l'article de protecció de les persones i de les famílies, i estableix també la *promoció de la seva integració* en els diferents àmbits de la societat.

«Article 40. Protecció de les persones i de les famílies»

[...]

5. Els poders públics han de garantir la protecció jurídica de les persones amb discapacitat i han de promoure'n la integració social, econòmica i laboral. També han d'adoptar les mesures necessàries per a suplir o complementar el suport de llur entorn familiar directe.

Estatut d'Autonomia de Catalunya (2010)

També els Estatuts de la Universitat Autònoma de Barcelona del 2003 posen de manifest que la nostra comunitat ha d'impedir la discriminació de les persones amb discapacitat i promoure la seva integració.

«Article 3. Principis d'actuació»

1. Per a desenvolupar les seves activitats, la Universitat Autònoma de Barcelona s'inspira en els principis de llibertat, democràcia, justícia, igualtat i solidaritat.
2. És deure de totes les persones integrants de la comunitat universitària, i en particular dels òrgans de govern, atener-se i donar plena efectivitat a aquests principis.
3. La Universitat i els membres de la comunitat han d'impedir qualsevol mena de discriminació i promoure en particular la integració de les persones amb discapacitats.

Estatuts UAB. Decret 237/2003, de 8 d'octubre, pel qual s'aproven els Estatuts de la Universitat Autònoma de Barcelona (2003)

Per finalitzar, volem mencionar també que la Llei Orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes de 2017, en l'exposició de motius, reconeix la doble discriminació i les dificultats singulars que pateixen les dones amb discapacitat, per ser dones i per la seva discapacitat, motiu pel qual en l'article 4 autoritza als poders públics a adoptar mesures d'acció positiva per aquest col·lectiu.

«Exposició de motius»

II. (...) Així mateix, es preveu una especial consideració amb els casos de doble discriminació i les singulars dificultats en què es troben les dones que presenten especial vulnerabilitat, com són les que pertanyen a minories, les dones migrants i les dones amb discapacitat.

«Article 14. Criteris generals d'actuació dels poders públics»

6. La consideració de les singulars dificultats en què es troben les dones de col·lectius d'especial vulnerabilitat, com són les que pertanyen a minories, les dones migrants, les nenes, les dones amb discapacitat, les dones grans, les dones viudes i les dones víctimes de violència de gènere, per a les quals els poders públics poden adoptar, igualment, mesures d'acció positiva.

LO 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y Hombres (2007)

5.2. Àmbit educatiu – formatiu

Al revisar la normativa específica de l'àmbit de l'educació, a nivell europeu no s'ha aprovat cap reglament, directiva o decisió, i l'únic que hem trobat són resolucions emeses pel Consell de la

Unió Europea. Les Resolucions del Consell de la UE no tenen efectes jurídics vinculants. Les resolucions són mers compromisos i posicions polítiques, i a vegades estableixen recomanacions adreçades als Estats membres. En aquest cas però hem optat per presentar el contingut de les resolucions esmentades atès que aquestes poden ser orientadores en el desenvolupament de polítiques i mesures en matèria de discapacitat.

La *Resolución del Consejo de 5 de mayo de 2003 sobre la igualdad de oportunidades en educación y formación para los alumnos y estudiantes con discapacidad* considera que l'educació és un instrument essencial per la plena integració social de les persones amb necessitats específiques, infants, i joves, i per tant conviden als estats membres a fomentar i recolzar aquesta integració i insta a crear una educació que s'adapti i sigui accessible per aquest col·lectiu a través d'accions concretes: l'ús de mitjans electrònics i multimèdia o les TIC per l'aprenentatge; aplicar les directrius d'accessibilitat en les webs sobre orientació, educació i formació professional; oferir prestació de serveis i assistència tècnica a l'alumnat; formació al professorat en l'àmbit de les necessitats especials; etc..

“Invita a los estados miembros y a la Comisión, en el ejercicio de sus respectivas competencias, a:

- i) fomentar y apoyar la plena integración en la sociedad de los niños y los jóvenes con necesidades especiales mediante una educación y formación adecuadas, y su inserción en un sistema escolar que se adapte a sus necesidades,
- ii) proseguir los esfuerzos para que la educación permanente sea más accesible a las personas con discapacidad y, en este contexto, prestar especial atención a la utilización de las nuevas tecnologías multimedia y de Internet, para mejorar la calidad del aprendizaje facilitando el acceso a recursos y servicios así como los intercambios y la colaboración a distancia (aprendizaje por medios electrónicos),
- iii) fomentar las posibilidades de acceder a todos los sitios web públicos sobre orientación, educación y formación profesional para las personas con discapacidad, respetando las directrices de accesibilidad a la red,
- iv) aumentar, en caso necesario, la prestación de servicios y asistencia técnica a los alumnos y estudiantes con necesidades especiales en educación y formación,
- v) facilitar una información y orientación adecuadas para que las propias personas con discapacidad o, en caso necesario, sus padres u otras personas responsables afectadas puedan elegir el tipo de educación apropiado,
- vi) continuar y, en caso necesario, incrementar los esfuerzos de formación inicial y permanente del profesorado en el ámbito de las necesidades especiales, con vistas, en particular, a garantizar la disponibilidad de técnicas y materiales pedagógicos apropiados,
- vii) promover la cooperación europea entre los profesionales implicados en la educación y la formación de niños y jóvenes con discapacidad, para mejorar la integración de los alumnos y estudiantes con necesidades especiales en los establecimientos ordinarios o especializados,
- viii) fomentar el intercambio de información y experiencias sobre estas cuestiones a escala europea, implicando, cuando proceda, a las organizaciones y redes europeas con experiencia pertinente en este ámbito, como por ejemplo la Agencia Europea para el Desarrollo de la Educación de Alumnos con Necesidades Educativas Especiales,
- ix) proporcionar, en su caso, instalaciones, oportunidades de formación y recursos relacionados con la transición de la escuela al empleo.”

Resolución del Consejo de 5 de mayo de 2003 sobre la igualdad de oportunidades en educación y formación para los alumnos y estudiantes con discapacidad (Consell de la UE)

Posteriorment, al 2010 s'aprova la *Resolución del Consejo de la Unión Europea y de los Representantes de los Gobiernos de los Estados miembros de 20 de noviembre de 2010, relativa*

a un nuevo marco europeo de discapacidad. Aquesta resolució, de la mateixa manera que l'anterior, convida als Estat membres a promoure un sistema educatiu inclusiu per tal de garantir el dret universal de l'educació fonamentada en la igualtat d'oportunitats i no discriminació, i proposa determinades polítiques i mesures per tal de fer-ho efectiu. Afegeix però accions encaminades a l'eliminació d'estereotips, i a promoure la sensibilització i tolerància cap a les persones amb discapacitat en l'entorn educatiu.

“Invitan a los estados miembros y a la Comisión, con arreglo a sus respectivas competencias, a

28. Educación:

- a) contribuir a promover sistemas educativos inclusivos en todos los niveles para dar cumplimiento al derecho universal de una educación fundada en los principios de igualdad de oportunidades y no discriminación; eso significa adoptar medidas concebidas para ofrecer una educación de calidad a todos los ciudadanos, así como proporcionarles los recursos necesarios (económicos, humanos, educativos, técnicos y tecnológicos);
- b) establecer una formación inicial y continua del profesorado en todos los niveles educativos para que puedan atender las diversas necesidades de sus estudiantes con discapacidad y desempeñar adecuadamente sus funciones en el contexto de sistemas educativos integradores.
- c) impulsar mejoras en los sistemas educativos, con objeto de acabar con los estereotipos y promover la sensibilización y la tolerancia hacia las personas con discapacidad.”

Resolución del Consejo de la Unión Europea y de los Representantes de los Gobiernos de los Estados miembros de 20 noviembre de 2010, relativa a un nuevo marco europeo de la discapacidad (2010/C 316/01)

A nivell estatal i autonòmic, diversa és la normativa que la institució universitària ha de considerar, a saber: la Llei Orgànica d'Universitats del 2001 i la seva posterior modificació al 2007 (la LOMLOU), la Llei d'Universitat de Catalunya de 2003 (LUC), l'Estatut de l'estudiant del 2010 (Reial Decret 1791/2010), el Real Decret pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seva Inclusió Social del 2013 (RDL 1/2013), el Real Decret pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau de 2014 (412/2014) i la Llei d'accessibilitat també del 2014 (13/2014).

Així doncs, en relació a la LOU, la disposició addicional vigèsima quarta regula específicament els drets de les persones amb discapacitat a les universitat públiques, són els següents: 1) estableix la igualtat d'oportunitats de l'alumnat i els altres membres de la comunitat universitària; 2) la no discriminació directa o indirecta, en l'accés, ingrés, permanència i exercici dels títols; 3) disposar dels mitjans, suports i recursos que assegurin la igualtat real i efectiva d'oportunitats; 4) l'accessibilitat als entorns, edificis, instal·lacions i dependències, així com, als espais virtuals, serveis, procediments i subministrament d'informació; 5) que els plans d'estudis han de tenir en compte que la formació en qualsevol professió s'ha de fer des del respecte i la promoció dels Drets Humans i els principis d'accessibilitat universal i disseny per a tots; i 6) l'exempció total de taxes i preus públics als estudiants amb discapacitat certificada del 33%.

«Disposición adicional vigésima cuarta. De la inclusión de las personas con discapacidad en las universidades»

- 1. Las Universidades garantizarán la igualdad de oportunidades de los estudiantes y demás miembros de la comunidad universitaria con discapacidad, proscribiendo cualquier forma de discriminación y estableciendo medidas de acción positiva tendentes a asegurar su participación plena y efectiva en el ámbito universitario.

2. Los estudiantes y los demás miembros con discapacidad de la comunidad universitaria no podrán ser discriminados por razón de su discapacidad ni directa ni indirectamente en el acceso, el ingreso, la permanencia y el ejercicio de los títulos académicos y de otra clase que tengan reconocidos.

3. Las universidades promoverán acciones para favorecer que todos los miembros de la comunidad universitaria que presenten necesidades especiales o particulares asociadas a la discapacidad dispongan de los medios, apoyos y recursos que aseguren la igualdad real y efectiva de oportunidades en relación con los demás componentes de la comunidad universitaria.

4. Los edificios, instalaciones y dependencias de las universidades, incluidos también los espacios virtuales, así como los servicios, procedimientos y el suministro de información, deberán ser accesibles para todas las personas, de forma que no se impida a ningún miembro de la comunidad universitaria, por razón de discapacidad, el ejercicio de su derecho a ingresar, desplazarse, permanecer, comunicarse, obtener información u otros de análoga significación en condiciones reales y efectivas de igualdad.

Los entornos universitarios deberán ser accesibles de acuerdo con las condiciones y en los plazos establecidos en la Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad y en sus disposiciones de desarrollo.

5. Todos los planes de estudios propuestos por las universidades deben tener en cuenta que la formación en cualquier actividad profesional debe realizarse desde el respeto y la promoción de los Derechos Humanos y los principios de accesibilidad universal y diseño para todos.

6. Con arreglo a lo establecido en el artículo 30 de la Ley 13/1982, de 7 de abril, de Integración Social de los Minusválidos y en sus normas de desarrollo, los estudiantes con discapacidad, considerándose por tales aquellos comprendidos en el artículo 1.2 de la Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad tendrán derecho a la exención total de tasas y precios públicos en los estudios conducentes a la obtención de un título universitario.

Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats (LOU Consolidada)

La Llei d'Universitats de Catalunya no va més enllà i estableix el dret de l'alumnat a la igualtat d'oportunitat i a la no discriminació per raó de discapacitat, entre d'altres.

«Article 4. Principis informadors»

L'ordenació del sistema universitari de Catalunya es fonamenta en els principis següents:

b) El principi d'igualtat d'oportunitats en l'accés i la permanència en la universitat per a tots els ciutadans de Catalunya.

«Article 37 Drets»

1. A més dels drets reconeguts per la Llei orgànica 6/2001, del 21 de desembre, d'universitats, s'han de garantir als estudiants, com a mínim, els drets següents:

b) No ésser discriminat per raons de naixença, gènere, orientació sexual, ètnia, opinió, religió o qualsevol altra circumstància personal o social.

«Article 46. Drets i deures dels estudiants»

2. [...]

En els termes establerts per l'ordenament jurídic, els estudiants tindran dret a:

b) La igualtat d'oportunitats i no-discriminació per raons de sexe, raça, religió o discapacitat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social en l'accés a la universitat, ingrés als centres, permanència a la universitat i exercici dels seus drets acadèmics.

Llei 1 /2003, de 19 de febrer, d'Universitats de Catalunya

La LOMLOU del 2007 en la seva disposició addicional setena estableix que les universitat hauran d'elaborar un pla per tal de garantir el compliment de la LOU en aquesta matèria.

«Disposició addicional setena. Elaboració de plans destinats a persones amb necessitats especials. »

Les universitats, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i amb la consulta prèvia de les organitzacions representatives dels respectius sectors socials concernits, han d'elaborar els plans que donin compliment al mandat que preveu la disposició addicional vint-i-quatre de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, en la redacció que en fa aquesta Llei.

Llei Orgànica 4/2007, de 12 d' abril, per la que es modifica la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats (LOMLOU)

En relació el Real Decret pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seva Inclusió Social del 2013, unifica tota la legislació en la matèria⁸ alhora que modifica i adapta aquesta normativa a la Convenció Internacional sobre els drets de les Persones amb Discapacitat, deixant enrere, per tant, el concepte assistencial. A més, crea també un règim sancionador descrit al final de la llei en el que tipifica diferents infraccions i les seves respectives sancions. El real decret de llei 1/2013 reconeix el dret de les persones amb discapacitat a una educació inclusiva, estableix també l'obligació de les universitats d'adaptar els exàmens i ampliar el nombre de convocatòries sempre que ho sol·licitin. D'altra banda, la universitat també té el deute de formar de manera continua al seu personal en relació a l'atenció a l'alumnat amb discapacitat.

«Capítol IV Dret a l'Educació.

Article 18. Contingut del dret»

1. Les persones amb discapacitat tenen dret a una educació inclusiva, de qualitat i gratuïta, en igualtat de condicions amb les altres.

«Article 20. Garanties addicionals»

c) Les persones que cursin estudis universitaris la discapacitat de les quals els dificulti greument l'adaptació al règim de convocatòries establert amb caràcter general poden sol·licitar, i les universitats han de concedir [...] l'ampliació del nombre d'aquestes en la mesura que compensi la seva dificultat, sense minva del nivell exigít. Les proves s'han d'adaptar, si s'escau, a les característiques de la discapacitat que presenti l'interessat.

d) S'han de fer programes de sensibilització, informació i formació contínua dels equips directius, el professorat i els professionals de l'educació, adreçada a la seva especialització en l'atenció a les necessitats educatives especials de l'alumnat amb discapacitat, de manera que puguin tenir els coneixements i les eines necessaris per a això.

RDL 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seva Inclusió Social

---

⁸La Llei d'Integració Social de Persones amb Discapacitat (LISMI), de 1982; la Llei d'Igualtat d'Oportunitats, no Discriminació i Accessibilitat Universal de las Persones amb Discapacitat (LIONDAU), de 2003, i la Llei per la que s'estableix el règim d'infraccions i sancions en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat de 2007

El RD 412/2014, tot i que regula els procediments d'accés als estudis universitaris, és la normativa que estableix que el 5 per cent de les places ofertes estaran reservades a l'alumnat amb discapacitat.

«CAPÍTOL V Criteris específics per a l'adjudicació de places per les universitats públiques»

Article 26. Places reservades a estudiants amb discapacitat»

Cal reservar almenys un 5 per 100 de les places ofertes per a estudiants que tinguin reconegut un grau de discapacitat igual o superior al 33 per 100, així com per als estudiants amb necessitats educatives especials permanents associades a circumstàncies personals de discapacitat, que durant la seva escolarització anterior hagin requerit recursos i suports per gaudir d'una normalització educativa plena.

Reial Decret 412/2014, de 6 de juny, pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau

En relació a l'Estatut de l'estudiant universitari, a més de reconèixer els drets a la igualtat d'oportunitats i la no discriminació en les diferents etapes del estudis, especifica molts més detalladament les obligacions, condicions i accions que s'han de dur a terme per tal de garantir aquests drets en el cas de l'alumnat amb discapacitat i en relació a diferents espais, moments, àmbits o nivells: en l'accés i l'admissió, en la mobilitat nacional i internacional, en les tutories, en les pràctiques, en la comunicació de les qualificacions i les revisions, etc.

«Article 7. Drets comuns dels estudiants universitaris»

1. Els estudiants universitaris tenen els següents drets comuns, individuals o col·lectius:[...]

b) A la igualtat d'oportunitats, sense cap discriminació, en l'accés a la universitat, ingrés en els centres, permanència a la universitat i exercici dels seus drets acadèmics.

[...]

m) A l'ús d'instal·lacions acadèmiques adequades i accessibles en cada àmbit de la seva formació.

«Article 12. Efectivitat dels drets»

Per a la plena efectivitat dels drets recollits en els articles 7 a l'11, les universitats:

[...]

b) Han d'establir els recursos i adaptacions necessàries perquè els estudiants amb discapacitat els puguin exercir en igualtat de condicions que la resta d'estudiants, sense que això suposi disminució del nivell acadèmic exigít.

Article 15. Accés i admissió d'estudiants amb discapacitat»

[...]

2. De la mateixa manera, les universitats han de fer accessibles els seus espais i edificis, inclosos els espais virtuals, i han de posar a disposició de l'estudiant amb discapacitat mitjans materials, humans i tècnics per assegurar la igualtat d'oportunitats i la plena integració en la comunitat universitària.

«Article 18. Mobilitat nacional i internacional d'estudiants amb discapacitat»

Les administracions i les universitats han de promoure la participació en programes de mobilitat, nacionals i internacionals, d'estudiants amb discapacitat, establint les quotes pertinents, garantint el finançament suficient en cada cas, així com els sistemes d'informació i cooperació entre les unitats d'atenció a aquests estudiants.

«Article 20. Tutories de titulació»

[...]

2. La tutoria de titulació ha de facilitar:

[...]

c) La configuració de l'itinerari curricular atenent també les especificitats de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

«Article 22. Tutories per a estudiants amb discapacitat»

1. Els programes de tutoria i les activitats de tutoria s'han d'adaptar a les necessitats dels estudiants amb discapacitat, i els departaments o centres, sota la coordinació i supervisió de la unitat competent en cada universitat, han de procedir a les adaptacions metodològiques necessàries i, si s'escau, a l'establiment de tutories específiques en funció de les seves necessitats. Les tutories s'han de fer en llocs accessibles per a persones amb discapacitat.

2. S'ha de promoure l'establiment de programes de tutoria permanent perquè l'estudiant amb discapacitat pugui disposar d'un professor tutor al llarg dels seus estudis.

«Article 24. Pràctiques acadèmiques externes»

[...]

4. Per a la realització de les pràctiques externes, les universitats han d'impulsar l'establiment de convenis amb empreses i institucions fomentant que aquestes siguin accessibles per a la realització de pràctiques d'estudiants amb discapacitat.

«Article 26. Estudiants amb discapacitat»

Les proves d'avaluació s'han d'adaptar a les necessitats dels estudiants amb discapacitat, i els centres i els departaments han de procedir a les adaptacions metodològiques, temporals i espacials necessàries.

«Article 29. Comunicació de les qualificacions»

[...]

2. Al costat de les qualificacions, s'ha de fer públic l'horari, el lloc i la data en què s'ha de fer la seva revisió. En el cas de les universitats a distància, la revisió es pot realitzar conforme a la seva metodologia i canals de comunicació. L'esmentada informació, així com els llocs de revisió, han de ser accessibles per als estudiants amb discapacitat.

«Article 30. Revisió davant el professor o davant el tribunal»

[...]

2. [...] La revisió s'ha d'adaptar a les necessitats específiques dels estudiants amb discapacitat, i els departaments han de procedir, sota la coordinació i supervisió de la unitat competent en cada universitat, a les adaptacions metodològiques necessàries i, si s'escau, a l'establiment de revisions específiques en funció de les seves necessitats.

«Article 35. Elecció de representants»

[...]

5. S'ha de promoure que la representació estudiantil respecti el principi de paritat, amb participació proporcional d'home i dones. Així mateix, s'ha de promoure la participació de les persones amb discapacitat en l'esmentada representació estudiantil.

«Article 36. Drets dels representants»

Els representants dels estudiants tenen dret:

[...]

f) A disposar espais físics i mitjans electrònics per difondre la informació d'interès per als estudiants. A més, es garanteixen espais propis i exclusius, no només per a difusió, sinó per a la seva actuació com a representants en general. És fonamental que l'esmentada informació tingui un format accessible i que tals espais estiguin adaptats per facilitar l'accés i la participació dels estudiants amb discapacitat.

«Article 38. Participació estudiantil i promoció d'associacions, federacions i confederacions d'estudiants»

[...]

3. Els estudiants, individualment i organitzats en aquests col·lectius, han de contribuir amb proactivitat i coresponsabilitat a:

- a) L'equilibri, la paritat i la igualtat d'oportunitats en la representació estudiantil i en els òrgans de representació de les associacions.
- b) La igualtat d'oportunitats de dones i homes en la formulació dels seus projectes.
- c) La promoció de la participació dels estudiants amb discapacitat.

«Article 62. Activitat física i esportiva dels estudiants»

[...]

5. Així mateix, les universitats han de promoure programes d'activitat física i esportiva per a estudiants amb discapacitat, facilitant els mitjans i adaptant les instal·lacions que correspongui en cada cas.

«CAPÍTOL XIV

De les activitats de participació social i cooperació al desenvolupament dels estudiants

Article 64. Principis generals»

[...]

4. S'ha de fomentar la participació dels estudiants amb discapacitat en projectes de cooperació al desenvolupament i participació social.

«CAPÍTOL XV

De l'atenció a l'universitari

Article 65. Serveis d'atenció a l'estudiant»

[...]5. Les universitats han de potenciar i proposar la creació i el manteniment de serveis de transport adaptat per als estudiants amb discapacitat motora i/o dificultats de mobilitat.

6. Des de cada universitat s'ha de fomentar la creació de serveis d'atenció a la comunitat universitària amb discapacitat, mitjançant l'establiment d'una estructura que faci factible la prestació dels serveis requerits per aquest col·lectiu.

7. Les universitats espanyoles han de vetllar per l'accessibilitat d'eines i formats amb l'objecte que els estudiants amb discapacitat comptin amb les mateixes condicions i oportunitats a l'hora de formar-se i accedir a la informació.

8. Les pàgines web i mitjans electrònics dels ensenyaments i/o universitats a distància, en compliment de la *Llei de serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic*, han de ser accessibles per a les persones amb discapacitat i han de facilitar la descàrrega de la informació que contenen.

Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari

En pràcticament tota la normativa prèviament presentada, es fa menció de l'obligatorietat d'adaptar els diferents espais i entorns, físics i digitals, així com de l'accés a la informació o altres recursos oferts per la nostra institució, a les necessitats d'alumnat per tal de garantir la igualtat d'oportunitats i la no discriminació. Cal assenyalar, que en relació a aquest aspecte i amb aquest objectiu s'aprova el 2014 la Llei d'accessibilitat, la qual defineix les pautes, accions i mesures que han d'adoptar els proveïdors de serveis d'ús públics⁹ per garantir l'accessibilitat als i les seves usuàries.

---

⁹ Aquesta llei en l'article 24 de definicions estableix que: [...] b) Serveis d'ús públic: els que, independentment de llur titularitat, es posen a disposició del públic i poden ésser contractats o gaudits d'una manera individual o col·lectiva, com ara els serveis de salut, els serveis socials, els serveis educatius, universitaris i de formació tecniprofessional, els serveis culturals, els serveis d'hostaleria, els serveis comercials, els serveis d'emergències, els serveis d'informació i de comunicació o els serveis esportius.

«Article 26. Condicions d'accessibilitat dels serveis d'ús públic»

1. Els proveïdors de serveis d'ús públic han de proporcionar als usuaris que ho requereixin informació accessible sobre els serveis, que han de tenir disponible en documents en format de lectura fàcil, en sistema Braille, amb lletra ampliada o amb sistemes alternatius.
2. Els proveïdors de serveis d'ús públic que, per les característiques de l'activitat, han de disposar d'una proporció de places, unitats o elements accessibles, han de preveure els mecanismes de gestió adequats per a garantir que aquestes places, aquestes unitats o aquests elements restin disponibles per a les persones a qui van adreçats fins que no s'hagi exhaurit la resta de l'aforament o la capacitat de l'establiment, i han d'oferir uns preus i unes condicions d'accés a les persones amb requeriments específics d'accessibilitat que no les discriminin negativament a l'hora d'emprar el servei.
3. L'exercici del dret d'admissió no es pot emprar per a impedir, restringir o condicionar l'accés de ningú per raó de discapacitat.
4. Els proveïdors de serveis d'ús públic de nova creació han de garantir les condicions d'accessibilitat perquè tothom en pugui fer ús i no es discrimini a ningú per raó de discapacitat.
5. Els proveïdors de serveis d'ús públic existents han d'adoptar les mesures necessàries per a assolir progressivament les millors condicions d'accessibilitat possibles, d'acord amb el principi d'ajustos raonables i, si escau, d'acord amb els plans d'accessibilitat a què fa referència l'article 46.
[...]
9. Els establiments i serveis d'ús públic que siguin determinats per reglament han de tenir a disposició del públic i dels organismes inspectors un document que informi de les condicions d'accessibilitat de què disposen. S'han d'establir per reglament el contingut, les característiques i la tramitació d'aquest document.

«Article 32. Condicions d'accessibilitat en la comunicació en l'àmbit de l'ensenyament»

- [...]
4. El Govern ha de prioritzar acords de recerca amb les universitats i l'Institut d'Estudis Catalans sobre l'aprenentatge del català per a les persones sordes que es comuniquen oralment, sens perjudici de poder acordar-ne amb altres institucions o entitats que també facin recerca en aquest àmbit.
[...]
  7. El Govern ha de promoure acords amb les universitats per a fomentar la recerca de noves metodologies pedagògiques per a les persones amb discapacitat i la recerca en l'àmbit de les tecnologies emergents en matèria d'accessibilitat.

«Article 58. L'accessibilitat en els plans d'estudi»

La Generalitat ha de vetllar perquè els plans d'estudi dels ensenyaments universitaris i de formació professional i ocupacional relacionats amb el territori, l'edificació, els mitjans de transport, els productes, els serveis i la comunicació incorporin continguts que garanteixin el coneixement i les competències en matèria d'accessibilitat i de disseny universal, i pot promoure amb aquest objectiu convenis i acords amb les universitats públiques i privades.

Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat (2014)

5.3. Àmbit laboral

En matèria laboral, la Unió Europea a través de la Directiva 2000/78/CE estableix el marc general per a la lluita contra la discriminació al treball i a l'ocupació per motius de religió, conviccions, discapacitat, edat i orientació sexual, amb la fi que els Estat Membres apliquin el principi d'igualtat de tracte. En relació a la discapacitat, al preàmbul fa menció de que s'han d'establir mesures adequades per condicionar el lloc de feina a la discapacitat: adaptar instal·lacions, equipaments, pautes de treball, assignació de funcions o provisió de mitjans de formació. La directiva obliga així a realitzar els ajustaments necessaris per a que les persones amb discapacitat puguin ascendir a una feina, mantenir-se o progressar.

«Article 5 Ajustes razonables para las personas con discapacidad»¹⁰

A fin de garantizar la observancia del principio de igualdad de trato en relación con las personas con discapacidades, se realizarán ajustes razonables. Esto significa que los empresarios tomarán las medidas adecuadas, en función de las necesidades de cada situación concreta, para permitir a las personas con discapacidades acceder al empleo, tomar parte en el mismo o progresar profesionalmente, o para que se les ofrezca formación, salvo que esas medidas supongan una carga excesiva para el empresario. La carga no se considerará excesiva cuando sea paliada en grado suficiente mediante medidas existentes en la política del Estado miembro sobre discapacidades.

Directiva 2000/78/CE del Consejo de 27 de noviembre de 2000 relativa al establecimiento de un marco general para la igualdad de trato en el empleo y la ocupación

Fixa tres anys per a que els estat membres la transposin i l'Estat Espanyol ho fa el desembre de 2003 mitjançant la LIONDAU. La directiva també contempla que els Estats Membre han de desenvolupar un règim de sancions en cas d'incompliment de les disposicions nacionals transposades. A més a més, en desenvolupament de la Directiva la Mesa del Parlament Europeu el 22 de juny de 2005 aprova el Codi de conducta per a l'ocupació de les persones amb discapacitat. Decisió que afecta a tot el funcionariat de les institucions europees.

Com bé deiem, l'Estat Espanyol incorpora el mandat de la directiva a través de la LIONDAU que el 2013 passa a formar part del Real Decret pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seva Inclusió Social del 2013 (RDL 1/2013). En aquest, es reconeix el dret de les persones amb discapacitat a treballar en condicions que garanteixin la igualtat i la no discriminació, l'article 42 fixe la quota de reserva de llocs de treball per aquest col·lectiu en les ofertes d'ocupació pública, inclosa l'oferta per les universitats.

«Article 35. Garanties del dret al treball»

1. Les persones amb discapacitat tenen dret al treball en condicions que garanteixin l'aplicació dels principis d'igualtat de tracte i no discriminació.

«Article 42. Quota de reserva de llocs de treball per a persones amb discapacitat»

2. En les ofertes d'ocupació pública s'ha de reservar una quota per ser coberta per persones amb discapacitat, en els termes establerts a la normativa reguladora de la matèria.

---

¹⁰ L'Article 3 estableix que la present directiva s'aplicarà a totes les persones, tant al sector públic com al privat, inclosos els organismes públics. És a dir, encara que en l'article 5 faci referència als "empresaris" entenem que s'aplica també a les Universitats com a àmbit d'ocupació i treball.

RDL 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seva Inclusió Social

En quant als drets i deures del personal treballador de la universitat, aquests es regeixen per la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (2007), en l'actualitat, pel Real Decret Llei pel que s'aprova el text refós de l'esmentada llei (2015). Aquesta norma, com ve indica en el seu nom, és un text refós de tota la normativa que afecta l'ocupació pública. No crea res nou sinó que endreça. Estableix els principis generals aplicables al conjunt de les relacions d'ocupació pública i regula allò que és comú al personal funcionari de totes les administracions públiques així com les normes legals específiques aplicables al personal laboral que està al seu servei.

En relació a la discapacitat, estableix la reserva de places a l'administració pública a les persones amb discapacitat tot remetin al mandat de l'article 2 del RDL 1/2013 mencionat prèviament, i fixa amb un 2 per cent aquesta reserva. A més, també estableix l'adopció de les mesures necessàries d'adaptació, en temps i mitjans, en el processos de selecció així com els ajustos necessaris dels llocs de treballs a les necessitat de les persones amb discapacitat.

1. En las ofertas de empleo público se reservará un cupo no inferior al siete por ciento de las vacantes para ser cubiertas entre personas con discapacidad, considerando como tales las definidas en el apartado 2 del artículo 4 del texto refundido de la *Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, aprobado por el Real Decreto Legislativo 1/2013, de 29 de noviembre*, siempre que superen los procesos selectivos y acrediten su discapacidad y la compatibilidad con el desempeño de las tareas, de modo que progresivamente se alcance el dos por ciento de los efectivos totales en cada Administración Pública.

La reserva del mínimo del siete por ciento se realizará de manera que, al menos, el dos por ciento de las plazas ofertadas lo sea para ser cubiertas por personas que acrediten discapacidad intelectual y el resto de las plazas ofertadas lo sea para personas que acrediten cualquier otro tipo de discapacidad.

2. Cada Administración Pública adoptará las medidas precisas para establecer las adaptaciones y ajustes razonables de tiempos y medios en el proceso selectivo y, una vez superado dicho proceso, las adaptaciones en el puesto de trabajo a las necesidades de las personas con discapacidad.

RDL 5/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic

En relació a la reserva de places, la Universitat Autònoma de Barcelona en la modificació dels criteris de prioritització de les places de catedràtic o catedràtica d'universitat i les d'agregat o agregada, acords aprovats per Consell de Govern en la sessió del 4 de maig de 2017, incorporen per primera vegada la reserva d'1 per cada 35 per a persones amb discapacitat igual o superior al 33%

[...]

Del total de places a concurs, es farà una reserva per a les següents situacions especials:

[...]

- 1 per cada 35 places per a persones amb discapacitat igual o superior al 33%. Per al còmput de les 35 places, es podran acumular les places de més d'una convocatòria. Aquestes places s'adjudicaran, per ordre d'antiguitat en l'acreditació, entre els/ les TU acreditats que no hagin estat prioritats segons el criteri general. Aquesta reserva de places s'acumula a les de les dues situacions precedents.

Model i criteris de priorització de les places d'agregat, Acord Primer aprovat pel Consell de Govern en la sessió del 4 de maig de 2017 (40/2017)

[...]

A cada convocatòria es farà una reserva per a les següents situacions especials:

[...]

- 1 per cada 35 places d'agregat convocades al conjunt de les dues llistes per a persones amb discapacitats igual o superior al 33% . Per al còmput de les 35 places, es podran acumular les places de més d'una convocatòria. Aquestes places s'adjudicaran, per ordre d'antiguitat en l'acreditació (TU o agregat AQU, la més antiga de les dues), entre els agregats interins que no hagin estat prioritzats segons el criteri general.

Model i criteris de priorització de les places d'agregat, Acord Primer aprovat pel Consell de Govern en la sessió del 4 de maig de 2017 (41/2017)

6. Compromís de la UAB amb la inclusió

La nostra comunitat ha manifestat al llarg dels anys el seu compromís i la seva sensibilitat per la situació de les persones amb discapacitat, particularment en relació amb l'alumnat. D'altra banda, s'han dut a terme un seguit d'iniciatives orientades a afavorir la inclusió en el cas del personal d'administració i serveis i del personal acadèmic. En aquest apartat s'han volgut recollir les accions que s'han dut a terme a la nostra universitat, que constitueixen els antecedents del primer pla d'acció, i el punt de referència del segon. L'experiència prèvia s'ha desenvolupat principalment en quatre àmbits d'actuació: normatiu, institucional, de la recerca i de l'atenció a les necessitats del col·lectiu.

6.1. Normatiu

- **Estatuts de la UAB**, aprovats pel Claustre general en la sessió del 22 de maig de 2003. Aquests estatuts contenen en l'article 3.3 ("Principis d'actuació") la següent referència a les persones amb discapacitat: "La Universitat i els membres de la comunitat han d'impedir qualsevol mena de discriminació i promoure en particular la integració de les persones amb discapacitats".
- **Pla estratègic d'accessibilitat** com a eina que defineix la política sectorial de la Universitat en matèria de mobilitat i accessibilitat, i a la constitució de la **Taula de la Mobilitat de la UAB** com a òrgan de participació de referència per el seu desenvolupament.

Amb aquest pla, aprovat l'any 2006, la UAB es proposa potenciar l'accessibilitat al campus segons criteris de sostenibilitat, seguretat i equitat. Per tant, un dels objectius estratègics claus, en concret la línia estratègica 4, és maximitzar l'accessibilitat de totes les persones usuàries, tenint en compte les possibles dificultats de mobilitat a partir de la consideració dels aspectes següents:

- ✓ Aconseguir que el màxim nombre de serveis de la UAB siguin accessibles al col·lectiu amb mobilitat reduïda, tal com s'estableix en el Codi d'accessibilitat de Catalunya .
- ✓ Exigir als diferents operadors de transport l'adaptació dels seus vehicles i estacions segons s'estableix en el Codi d'accessibilitat de Catalunya.
- ✓ Adaptar els transports interns de la UAB als col·lectius amb dificultats de mobilitat.
- ✓ El novembre de 2008 es va presentar el Pla de mobilitat de la UAB. Aquest pla recull de forma més exhaustiva els principis que s'exposen anteriorment, en

referència a les temàtiques relatives a l'accessibilitat física per a les persones amb mobilitat reduïda.

- **Pla d'acció de l'Agenda 21** de la UAB de l'any 2001. L'apartat 3 es refereix al transport, la mobilitat i l'accessibilitat. En concret, en el punt 3.2 s'afirma que cal garantir el fàcil accés a totes les instal·lacions pròpies o adscrites a la UAB, suprimint-ne les barreres arquitectòniques.

En aquest pla es comença a plantejar la temàtica de l'accessibilitat física de les persones amb discapacitat i la necessitat de condicionar els edificis i els espais de la UAB per fomentar la plena integració de tota la comunitat universitària segons la normativa vigent.

- **Reglament d'igualtat d'oportunitats per a persones amb necessitats especials**, aprovat per la Junta de Govern el novembre de 1999 i derogat parcialment al 2011. Representa un dels passos més importants per a la integració de les persones amb discapacitat dins de la comunitat universitària.
- **Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona aplicable als estudis universitaris regulats de conformitat amb el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial Decret 861/2010, de 2 de juliol**, text refós de diverses normatives aplicables als estudiants i on es recullen part de les disposicions del *Reglament d'igualtat d'oportunitats per a persones amb necessitats especials* (1999)
- **Establiment de convenis** amb fundacions per a la contractació de personal amb discapacitat. Aquest mecanisme de contractació indirecta es duu a terme a través de fundacions i federacions externes a la UAB i per a satisfer necessitats de la pròpia universitat.

6.2. Àmbit institucional

- **Observatori per a la Igualtat.** L'Observatori per a la Igualtat és l'instrument que la Universitat Autònoma de Barcelona ha creat com a suport tècnic per al desenvolupament i l'avaluació de polítiques d'igualtat. A partir del mes de gener de 2008, a fi d'ampliar el compromís de la UAB amb els col·lectius sotmesos a condicions desfavorables per a la seva incorporació a la universitat, el Consell de Govern va decidir d'ampliar les funcions de l'Observatori englobant, entre d'altres, el col·lectiu de les persones amb discapacitat. D'aquesta manera la UAB s'ha convertit en una de les primeres universitats d'Espanya que duu a terme una tasca de seguiment, diagnòsi i creació de plans d'inclusió per a les persones amb discapacitat des de la perspectiva institucional.
- **Àrea de Gestió i d'Administració de Recursos Humans.** És l'entitat responsable de la contractació i seguiment de la feina de les persones amb discapacitat dins el col·lectiu del personal d'administració i serveis. La unitat que s'encarrega d'adaptar els llocs de treball per a persones amb discapacitat és l'**Oficina de Serveis de Prevenció**. És en aquest espai que es fan les valoracions sobre necessitats ergonòmiques i, només en cas

de precisar recursos econòmics, entra en funcionament l'Àrea de Gestió i d'Administració de Recursos Humans. Les mesures que s'hagin de prendre es duen a terme un cop la persona s'integra al lloc de treball i fa la demanda d'adaptació.

6.3. Àmbit de la recerca

- **Equip ACCEPLAN.** ACCEPLAN és un grup d'investigadors i professionals especialitzat en l'estudi de l'accessibilitat als espais, productes i serveis per a persones amb diferents limitacions funcionals, així com en el desenvolupament d'estratègies i instruments per a la seva promoció i millora. Es va crear l'any 1999 en el si de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus. Ha dut a terme el diagnòstic de la situació de l'accessibilitat a l'Estat espanyol i, posteriorment, s'ha encarregat del disseny del I Plan nacional de accesibilidad 2004-2012, entre altres estudis i projectes desenvolupats sobre el tema.
- **Grup de Recerca DiM (Didàctica, Innovació, Multimèdia).** El grup de recerca DiM-UAB va néixer com a tal en el marc institucional de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB l'any 2000. Les persones integrants del grup DiM duen a terme projectes i recerques relacionats amb l'aplicació de les TIC (tecnologies de la informació i de la comunicació) en l'àmbit de l'educació. Actualment, alguns dels projectes que es porten a terme des del DiM se centren en l'accessibilitat dels materials multimèdia educatius per a millorar l'accés i l'aprenentatge de totes les persones amb diferents capacitats.
- **Grup de Recerca sobre Sordeses i Trastorns en l'Adquisició del Llenguatge (GISTAL).** El Centre de Recerca GISTAL el formen especialistes en psicologia, pedagogia, logopèdia i lingüística de tres universitats de Barcelona. L'inici de les seves activitats data de l'any 1989 i es va consolidar com a grup de recerca de la UAB l'any 1994. Les seves activitats se centren en l'estudi de l'evolució psíquica i lingüística de l'alumnat amb discapacitat auditiva, l'adquisició de la llengua oral i escrita, la comunicació en la família, les relacions entre companys, la comprensió dels documents audiovisuals i la funció dels subtítols, els efectes de la utilització de noves tecnologies (implants coclears i audiòfons digitals) en l'evolució de la criatura amb discapacitat auditiva i les estratègies per a la construcció de l'escola inclusiva.
- **Grup de Recerca d'Atenció a la Diversitat: Aspectes Socioculturals, Emocionals i Lingüístics (GRADASEL).** El grup de recerca GRADASEL s'ocupa d'investigar les necessitats educatives i comunicatives de les persones en diferents contextos sociolingüístics. Elabora materials pedagògics adaptats a les necessitats específiques de l'alumnat i, en particular, del col·lectiu nouvingut i avalua l'aplicació d'aquests materials en contextos educatius. En l'actualitat, es proposen enfocaments psicopedagògics innovadors per optimitzar l'atenció a la diversitat.
- **Grup TRANSMEDIA.** El grup de recerca TRANSMEDIA es va crear a Londres el 5 de febrer de 2004, està format per acadèmics i professionals del camp de la traducció audiovisual (TAV) i és membre de la CEAPACC (Xarxa Ciència i Empresa per a l'Accessibilitat en la Comunicació). Es tracta d'un grup internacional i transversal que aplega personal investigador de diversos camps dins de l'àmbit de la TAV: doblatge, subtitulació, voice-

over, audiodescripció i subtitulació per a persones amb discapacitat auditiva. Els objectius del grup són: fer recerca, anàlisi i difusió de pràctiques, eines i metodologies tecnològiques accessibles i aplicades a aspectes relacionats amb l'accessibilitat; promoure i organitzar actes periòdicament per a compartir els punts de vista de la universitat, l'empresa i les persones usuàries; fer recerca en accessibilitat, i localitzar les tecnologies emergents en diversos sectors (televisió, cinema, museística, espectacles culturals, oci, transports, etc.).

- **Sldis. Social Inclusion and Disability.** El grup de recerca Sidis pretén convertir-se en un referent en l'estudi de la discapacitat, abordant-la des de diferents disciplines (educació, dret, art, psicologia..) per tal d'engegar línies de recerca amplies, diversificades i interdisciplinars que tinguin com a eix central aquest camp d'estudi, creant sinèrgies i enriquint-nos de cada una d'elles. Els objectius del grup són: l'establiment de les necessitats de les persones amb discapacitat en una societat no-excloent; l'anàlisi dels processos d'exclusió-inclusió en les persones amb discapacitat des d'una vessant educativa, laboral i social; la participació en accions formatives de caire educatiu i social encaminades a fomentar processos d'inclusió; la creació de sinèrgies entre el món universitari de la recerca i els moviments, associacions i institucions socioeducatives relacionades amb aquest camp d'estudi; la col·laboració en el procés de conscienciació i reconeixement de les persones amb discapacitat a través d'activitats de difusió.

6.4. Àmbit de l'atenció a la discapacitat

- La Fundació Autònoma Solidària (FAS), a través del Programa per a la Integració dels Universitaris amb Necessitats Especials (PIUNE), que data de 1994, promou el desenvolupament de mesures de suport dirigides a l'alumnat. Els principals serveis que es proporcionen a través del PIUNE són: atenció, acollida i assessorament personalitzat; suport a l'estudi; servei de transport adaptat; gestió d'adaptacions de barreres arquitectòniques; assessorament i suport per a les adaptacions curriculars; suport tècnic; promoció de l'allotjament i d'altres serveis adaptats, i foment de la sensibilització. Addicionalment, la FAS promociona activitats de voluntariat.

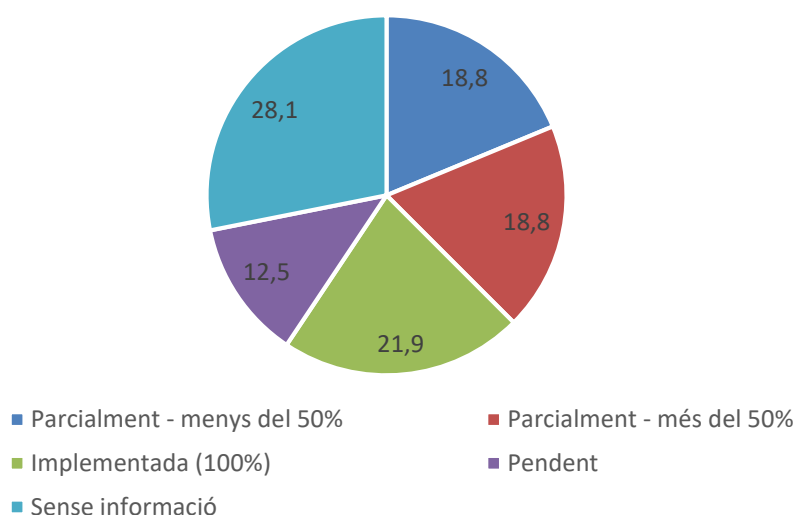
Aquest programa promou mesures de suport a l'estudiant amb discapacitat durant el temps en què duu a terme els estudis, així com diferents estructures i serveis per atendre la diversitat de l'alumnat. El programa PIUNE, iniciativa de la Fundació Autònoma Solidària i, per tant, sense vinculació orgànica formal, representa un dels primers serveis de suport a la discapacitat dins del context universitari.

7. Conclusions: valoració i reptes per a l'elaboració del 2n pla

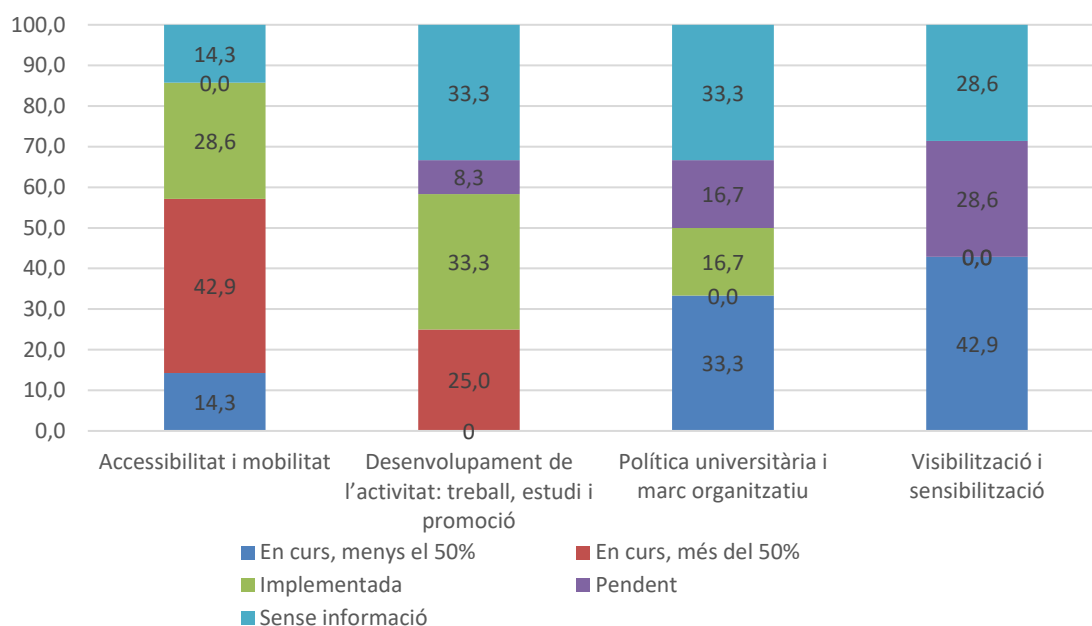
De l'avaluació del grau d'implementació del pla d'acció, tant des del punt de vista dels indicadors construïts com de la percepció de les persones beneficiàries de les mesures del pla, i de la revisió del marc normatiu, se'n desprèn la primera proposta d'accions del segon pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb necessitats especials de la UAB. Les mesures que s'han proposat són: 1) aquelles del primer pla d'acció que encara no s'han aplicat o que són permanents, en molts casos modificades i adaptades en funció de la diagnosi; 2) noves accions que han sorgit de les percepcions de les persones amb discapacitat de la UAB que han participat a l'enquesta i de la normativa vigent.

Previ a la presentació de les accions, s'ha volgut exposar breument el resultat d'aquest avaluació i aportar així una descriure general en quant a l'estat del grau d'aplicació del pla vigent. Així doncs, en termes generals es pot afirmar que el 21,9 per cent d'aquestes mesures han estat implementades, el 37,5 per cent s'han aplicat de manera parcial i el 12,5 per cent han quedat totalment pendents. Cal destacar que pel 28,1 per cent de les mesures no disposem de la informació necessària per poder estimar el grau d'implementació

Gràfic 29. Grau d'implementació de les mesures del primer pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb necessitat especials de la UAB

Gràfic 30. Grau d'implementació de les mesures del primer pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb necessitat especials de la UAB segons àmbit o eix d'actuació

Si considerem les dades per àmbits d'actuació, veiem doncs que per la major part dels eixos les mesures estan implementades i en curs. L'eix desenvolupament de l'activitat és el que presenta el major nombre de mesures implementades, suposen el 33 per cent. En relació a l'eix de visibilització i sensibilització, destaquem la proporció d'accions pendents que suposo el 28,6 per cent, més alta que en la resta, mentre que en el cas de l'àmbit d'accessibilitat i mobilitat el 43 per cent han estat aplicades amb un grau superior al 50 per cent.

Si entrem al detall de l'avaluació, el treball de camp realitzat, concretament l'observació dels espais i edificis de la UAB, posa de manifest la manca de senyalització en general i en especial de les vies d'accés adaptades i dels recorreguts més ràpids, tant pel que fa a la mobilitat al Campus com dins dels edificis. La valoració de les persones enquestades en relació a aquest aspecte, reafirma aquest resultat i a més assenyala, no només la necessitat de millorar les senyalitzacions com hem comentat prèviament, si no també i en especial, promoure mesures encaminades a corregir progressivament els diferents desnivells, escales i rampes excessivament inclinades, en els recorreguts als diferents espais. També es menciona la millora de la il·luminació, procurar que tots els recorreguts estiguin asfaltats o la necessitat de posar algun tipus de material antilliscant al terra per evitar que el bastó o la cadira de rodes llisquin quan el terra està mullat. D'altra banda, tot i que hem observat que en la totalitat de les zones d'aparcament hi han places reservades pel col·lectiu amb discapacitat, les persones enquestades destaquen la necessitat d'exercir un major control de l'ús d'aquestes places, i de penalitzar l'ús indegut de les mateixes. D'aquesta valoració, se'n desprèn també la necessitat d'ampliar, a nivell intern, el dret a l'accés a aquelles persones que legalment no poden gaudir del seu ús però que no trobar aparcament prop del lloc d'estudi o treball, els hi suposo una dificultat important.

Un altre aspecte a mencionar és que hi ha una percepció per part del col·lectiu amb discapacitat enquestat de manca de suport i compressió per part dels docents o dels seus superiors, depèn si es tracte d'alumnat o personal treballador. En el cas de l'alumnat, consideren necessari aplicar més adaptacions curriculars, del material docent i dels espais d'estudi. Pel que fa al personal treballador, les demanades versen entorn a la possibilitat de fer més dies de teletreball i adaptar els entorns i les eines de feina a les necessitats especials. En aquest context, és important dur a terme accions de sensibilització i formació en relació a la discapacitat, i treballar en procediments a seguir pel professorat i pel personal treballador que gestiona i dirigeix equips, per tal de garantir el desenvolupament de l'activitat sense cap mena de dificultat de l'alumnat o els i les treballadores al seu càrrec.

Un altre aspecte a destacar, és la necessitat d'aplicar mesures encaminades a donar a conèixer el pla d'acció i les polítiques d'igualtat en matèria de discapacitat així com de promoure la introducció d'aquesta temàtica tant en la recerca com en la docència.

Pel que fa a la normativa, aquesta contempla a tots els nivells (internacional, europeu, estatal i autonòmic) els següents aspectes: 1) el reconeixement del dret de les persones amb discapacitat a l'educació i al treball, a l'accés als estudis superiors i a la lliure elecció d'ocupació i professió; 2) la prohibició de la discriminació per raó de discapacitat en l'àmbit educatiu i laboral; 3) l'obligatorietat de les entitats de l'administració pública d'aplicar mesures inclusives per garantir la igualtat d'oportunitats i de condicions de les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva activitat. De manera més detallada i en relació a l'educació superior, destaquem la gratuïtat de les matricules i la reserva de places en els graus, l'obligatorietat de les universitats d'oferir un servei d'atenció i suport, i de designar una persona tutora, de procurar que tots els entorns físics i virtuals siguin accessibles o de realitzar les adaptacions curriculars i del material docent que siguin necessàries per tal de garantir la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat en l'accés i la permanència. També cal remarcar el mandat a les universitats a realitzar accions de sensibilització, informació i formació al professorat i personal professional en relació a l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques. Pel que fa a la universitat com a sector d'ocupació, assenyalar la quota de reserva de llocs de treball per a persones amb discapacitat i l'obligatorietat d'adoptar les mesures necessàries per adaptar tant els processos de selecció com els llocs de treballs a les necessitats de les persones amb discapacitat.

Finalment, cal assenyalar que la Universitat Autònoma de Barcelona al llarg dels anys ha manifestat el seu compromís i la seva sensibilitat per la situació de les persones amb discapacitat, tant a nivell institucional, normatiu, com en relació a l'atenció a les necessitat del col·lectiu. En el resultat de l'avaluació queda reflectit aquest compromís, i és que es posa de manifest les accions i projectes iniciats a la nostra comunitat per tal de garantir els drets i la igualtat d'oportunitats d'aquest col·lectiu, Així per exemple, destaquen els avanços en la millora de l'accessibilitat del Campus o dels portals webs de la UAB, la creació i posada en marxa del Pla de mobilitat amb l'objectiu de crear un Campus universalment accessible, la creació des del 1993 del PIUNE, Programa per a la Integració d'universitaris amb necessitats especials o el disseny dels PAT-NEE per cada centre o facultat, entre d'altres.

En base a aquests resultats i intentant recollir de manera esquemàtica les dades descrites en els apartats anteriors, es presenta la proposta de les mesures que creiem haurien de formar part del segon pla d'acció. Aquesta proposta, s'ha organitzat en una taula o quadre que conté les mesures del primer pla d'acció pendents, en curs o les considerades permanents, en alguns casos reformulades, i les noves mesures. Les mesures s'han classificat segons eixos d'actuació i per cadascuna d'elles, es presenta també el resultat de l'avaluació del grau d'implementació que la sustenta o justifica.

Proposta de mesures per incloure en el segon pla

Mesura primer pla d'acció	Tipus	Grau implementació	Valoració de les persones amb discapacitat de la UAB	Noves mesures
EIX 1.Visibilització i sensibilització				
1.1.Elaborar una guia dels drets de les persones amb discapacitat i de les facilitats que la comunitat posa a la seva disposició, així com distribuir-la entre aquest col·lectiu i les persones responsables de les polítiques d'inclusió (1.1)	Puntual	0%	82,7 afirmen tenir algun grau de coneixement dels seus drets. Cal mencionar però que aquest grau de coneixement no és molt estens	
1.3. Crear un cens de l'alumnat, personal acadèmic i d'administració i serveis per tal que pugui ajudar a tenir coneixement exhaustiu de la situació de les persones amb discapacitat a la UAB (1.2)	Permanent	Sense informació		
1.4 Fomentar l'associacionisme intern a la UAB entre persones del col·lectiu (1.3)	Permanent	0%		1.2. Dissenyar un pla de comunicació i difusió de les polítiques en matèria de discapacitat de la UAB, en especial del pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats de les persones amb necessitats especials
1.5 Incloure continguts respecte de les temàtiques derivades de la discapacitat en els cursos de formació del personal acadèmic i d'administració i serveis (1.5)	Permanent	4% dels cursos incorporen formació en discapacitat, de manera específica (1%) o transversal (3%)		
1.6. Formar el personal docent i investigador en temes de d'innovació docent i discapacitat per promoure la incorporació en els plans d'estudi de continguts sobre la realitat social i personal de les persones amb discapacitat (3.1)	Permanent	0,28% assignatures específiques		1.9. Incorporar la discapacitat en les jornades d'orientació professional i d'ocupabilitat adreçades a l'alumnat
1.7. Incorporar línies de recerca, recerca aplicada i transferència de tecnologia per innovar en la cerca de noves solucions que millorin i facilitin l'autonomia, la igualtat d'oportunitats i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat (3.2)	Permanent	0,52% convenis 0,26% projectes de recerca		
1.8. Avaluar que es garanteixen els drets de les persones amb discapacitat en l'àmbit de la institució universitària (modificació de la 5.2)	Permanent	Sense informació		

EIX 2. Accessibilitat i mobilitat

<p>2.1. Garantir l'aplicació de les mesures necessàries per tal de facilitar la mobilitat, respectant les pautes marcades pels plans d'accessibilitat per a les noves edificacions i reformes dels edificis (2.1)</p>	<p>Permanent</p>	<p>68,8% vies d'accés adaptades 77,7% dels edifici és pot accedir a tot arreu</p>	<p>70,4% està d'acord i totalment d'acord en que es pot moure sense dificultat pel Campus 66,7% està d'acord i totalment d'acord en que es pot moure sense dificultat dins l'edifici d'estudi o treball</p>	<p>2.3. Millorar les senyalitzacions dins l'edifici i especialment en relació als lavabos adaptats, ascensors i rampes, i recorreguts més ràpids per arribar als principals espais</p>
<p>2.2. Millorar les senyalitzacions en general i especialment en relació a les vies d'accés adaptades i als recorreguts més ràpid per arribar als principals espais (modificació de la 2.2)</p>	<p>Permanent</p>	<p>0% senyalització recorreguts més ràpids per arribar als edificis més importants del campus 1% senyalització recorreguts més ràpids per arribar als diferents llocs dins els centres docent, rectorat i escola de postgrau i doctorat 10,6% senyalització vies d'accés adaptades (rampes i ascensor) i serveis (WC adaptat) dins dels centres docents, rectorat i escola de postgrau i doctorat</p>	<p>36,4% considera que les vies d'accés estan degudament senyalitzades 41,3% creu que els recorreguts més ràpids als principals espais estan degudament senyalitzats 48,5% afirma que els lavabos adaptats estan degudament senyalitzats 50,1% considera que els ascensors estan degudament senyalitzats</p>	<p>2.4. Corregir progressivament els diferents desnivells en els accessos als edificis i els recorreguts als principals espais 2.5. Millorar el sistema d'escales (manca de baranes) i de rampes (excessivament inclinades) 2.6. Millorar la il·luminació i els recorreguts per arribar als diferents espais del Campus (valorar la necessitat d'asfaltar, de posar algun tipus de material antilliscant al terra per evitar que el bastó o la cadira de rodes llisquin quan el terra està mullat, etc..)</p>
<p>2.7. Garantir, progressivament, que tots els serveis externs del campus siguin accessibles per a les persones amb discapacitat (establiments comercials, correus, caixers, serveis de restauració, etc.) (2.7)</p>	<p>Permanent</p>	<p>100%</p>	<p>55,5% afirma poder accedir sense dificultat als serveis externs de la UAB (proporció mitjana)</p>	

2.8. Mantenir i millorar el servei de transport intern adaptat a les persones amb discapacitat (modificació de la 2.3)	Puntual	Sense informació	48% creu que els serveis estan degudament adaptat	2.9. Promoure que els mitjans públic treballin en la millora dels seus serveis i l'adaptació d'aquests a les persones amb discapacitat
2.10. Dissenyar mecanismes per controlar l'ús de les places reservades i de mesures per penalitzar l'ús indegut (modificació de la 2.4)			30% considera que les places d'aparcament són suficients 40,9% afirma que sempre que va aparcar troba lloc 16% afirma que mai s'ha trobat un cotxe no autoritzat 16% creu que es fa un ús correcte	
2.11. Ampliar a nivell intern (UAB) el dret a l'accés a les places reservades per aquelles persones que tenint una discapacitat no suficient o no certificada per poder gaudir de l'ús de les places reservades, manifestin i justifiquin la dificultat que suposa no trobar aparcament prop del lloc d'estudi o treball (modificació 2.4)	Permanent	100%		
2.12. Continuar amb la millora de l'accessibilitat dels diferents webs de la UAB, del campus virtual i de la intranet, per tal de facilitar la seva utilització a les persones amb discapacitats visuals i, si escau, auditives (modificació de la 2.5)	Puntual	61,77 % d'accessibilitat	91% accedeix sense dificultat a la pàgina web de la UAB 89,3% accedeix sense dificultat a la pàgina web del centre o l'entitat d'estudi o treball 89,9% accedeix a la Intranet sense dificultat 92,1% accedeix al Campus virtual sense dificultat	
2.13. Garantir la infoaccessibilitat als actes institucionals de la UAB (modificació de la 2.6)			Durant el període d'implementació del pla s'han realitzats 23 actes infoaccessibles dels quals 8 corresponent a actes institucionals (no disposem de la totalitat de la informació per calcular el indicador)	
2.14. Aplicar progressivament accions per garantir la infoaccessibilitat en els actes de la UAB (modificació de la 2.6) (accions de sensibilització, destinar recursos per la renovació de l'equipament, dotar de personal tècnic especialitzat, ...)	Permanent		72,2% accedeix sense dificultat a les jornades, actes i conferències ofertes per la UAB	

EIX 3. Desenvolupament de l'activitat: treball, promoció i estudi

3.1. Garantir que el material d'estudi i els espais docents siguin accessibles a l'alumnat amb necessitats especials (modificació de la 5.3 i 2.8)	Permanent	100%	67,6% considera que té disponible el material d'estudi i treball en format accessible 61,5% afirma que el seu lloc d'estudi o treball està degudament adaptat	3.2. Elaboració d'un protocol d'actuació docent per tutoritzar i atendre correctament a l'alumnat amb necessitats especials (tipologies de discapacitat, l'adaptació curricular, valoració de l'adaptació de l'entorn i del material docent a les necessitats) 3.3. Formació adreçada al PDI per atendre a l'alumnat amb necessitats especials i aplicar el protocol corresponent
3.4. Designar per a cada centre, la persona responsable del seguiment del desenvolupament acadèmic dels estudiants amb necessitats especials (5.4)	Puntual	92,3 % dels centres docents tenen un o una tutora		
3.5. Millorar els canals d'informació referents a l'oferta de places de treball a fi d'incentivar la participació de persones amb discapacitat en els processos de selecció per tal de cobrir les places reservades per aquest col·lectiu (6.1)	Permanent	Sense informació		
3.6. Revisar i adaptar, si escau, les normatives de selecció, d'avaluació de currículums, contractació i promoció per tal que no continguin elements de discriminació indirecta (modificació de les mesures 6.2 i 6.3))	Permanent	Sense informació		
3.7. Mantenir i millorar els serveis d'orientació, de pràctiques professional i d'inserció laboral que ofereix el Servei d'Ocupabilitat de la UAB a l'alumnat amb discapacitat (modificació de la 6.4)	Permanent	100%		

3.8. Garantir que els llocs de treball s'adaptin a les necessitats particulars de cada treballador o treballadora amb discapacitat (modificació de la 2.9)	Permanent	Sense la totalitat de la informació	67,6% considera que té disponible el material d'estudi i treball en format accessible 61,5% afirmar que el seu lloc d'estudi o treball està degudament adaptat	<p>3.9. Elaboració d'un protocol d'actuació adreçat al PAS per atendre el personal treballador amb necessitats especials al seu càrrec</p> <p>3.10. Formació adreçada al PAS per atendre al personal treballador al seu càrrec amb necessitats especials i aplicar el protocol corresponent</p> <p>3.11. Fomentar el Teletreball entre les persones amb discapacitat i ampliar els dies de feina a casa sempre que sigui possible</p>
3.12. Elaborar un pla específic d'evacuació en cas d'emergència per a les persones amb discapacitat (4.1)	Puntual	0%	No existeix un pla específic d'evacuació en "El pla d'autoprotecció general del Campus Bellaterra" s'inclou un apartat amb accions específiques per a l'evacuació de les persones amb discapacitat El 51,8% coneix que ha de fer en cas d'evacuació	<p>3.13. Formació adreçada al col·lectiu de persones amb discapacitat en relació a l'evacuació dels edificis en casos d'emergència</p> <p>3.14. Elaboració de material informatiu en relació a l'evacuació dels edificis en casos d'emergència adreçat al col·lectiu amb discapacitat</p>
3.15. Revisió dels recursos disponibles a les biblioteques, i si s'escau renovació i adaptació dels mateixos a les noves necessitats educatives específiques (modificació de la 4.2.)			100%. No obstant, es detecten les següents necessitats: - Cal el manteniment i renovació dels recursos disponibles a les biblioteques - Manca de coneixement per part del personal de treballador de les biblioteques en quant a la problemàtica de la discapacitat	
3.16. Formació del personal de les biblioteques en matèria de discapacitat i creació de la figura d'una persona de contacte i assessorament en relació als serveis i funcionament dels recursos oferts i disponibles per a l'alumnat amb discapacitat a les biblioteques (modificació de la 4.2.)				
3.17. Difusió dels serveis i dels recursos de les biblioteques que es posen a disposició de l'alumnat amb necessitats especials Formació pel personal de les biblioteques (modificació de la 4.2.)				

3.18. Mantenir i millorar, si escau, la coordinació del servei d'informàtica amb el servei de biblioteques per a una millora de l'atenció a l'alumnat amb discapacitat (modificació de la 4.3)	Permanent	100%	
3.19. Fomentar l'elaboració dels plans d'inclusió personalitzats per a l'alumnat, personal acadèmic i personal de l'administració i serveis, relatius al seu entorn immediat d'activitat (5.1)	Permanent	Sense la totalitat de la informació	
EIX 4. Política universitària i marc organitzatiu			
4.1. Incorporar en els plans de promoció de la UAB accions específiques en relació amb la incorporació de persones amb discapacitat en els col·lectius d'estudiants, personal acadèmic i personal d'administració i serveis (1.4)	Sense informació	Sense informació	
4.2. Desenvolupar els drets de les persones amb discapacitat recollits en els estatuts de la UAB (7.1)	Reforma estatus	0%	
4.3. Incloure en els acords de planificació interna o figures equivalents les polítiques d'inclusió de les persones amb discapacitat (7.2)	Permanent	Sense informació	
4.4. Fer un seguiment del grau d'implementació i compliment del marc normatiu vigent relatiu a les persones amb discapacitat i de les actuacions contingudes en aquest pla (7.3)	Permanent	25%	
4.5. Designar els responsables de polítiques d'igualtat en els diferents òrgans territorials de la UAB (7.4)	Puntual	100% representants de centre 0% Administracions de centre i àrees administratives centralitzades - Es menciona la necessitat de delimitar quines són les tasques i funcions d'aquesta figura i de la seva formació en matèria d'igualtat	4.6. Elaboració de la normativa que descriu les tasques i responsabilitats de la figura de responsable de polítiques d'igualtat 4.7. Realització de formació en matèria d'igualtat adreçada als i les responsables de polítiques d'igualtat
4.8. Prioritzar, si escau, en l'adjudicació dels contractes, aquelles ofertes d'empreses licitadores que en situació d'empat disposin d'un pla d'igualtat per a persones amb discapacitat (7.5)	Permanent	100%	

8. Referències bibliogràfiques i documentació

Referències

Aedo, Cristián. 2005. *Evaluación del impacto*. Santiago de Chile: CEPAL

CEPAL. 2002. *SIFEM: Sistema integral de formulación, evaluación y monitoreo de programas y proyectos sociales*. CEPAL

Cohen, Ernesto. 1993. *Evaluación de proyectos sociales*. Madrid: Siglo XXI.

Cohen, Ernesto; Martínez, Rodrigo. 2004. *Manual de fomulación, evaluación y monitoreo de proyectos sociales*. CEPAL

Cohen, Ernesto; Martínez, Rodrigo *et altris*. 1997. Educación, eficiencia y equidad. CEPAL/OEA/SUR. Santiago.

Duarte Campderrós, L., UAB (2010) Gestió i Seguiment del Pla d'acció per a la Igualtat entre dones i homes a la UAB.

Duarte Campderrós, L.; Castellsagué Bonada, A.; Rifà Valls, M.; (2013) Avaluació de la implementació del Segon Pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes a la UAB. Elaboració del Tercer Pla d'acció per a la Igualtat entre dones i homes a la UAB. Universitat Autònoma de Barcelona i Observatori per a la Igualtat.

Foro Mundial sobre la Educación 2015

García Milá, J. (2005), *Manual para un entorno accesible*. Ministerio de Trabajo y asuntos sociales

Gonzalez Sanjuán, M.; Eugenia, Fernández-Coronado González, R (2013) *Informe de evaluación I plan de igualdad de la Universitat de València 2010-2012*. Publidisa.

Gómez Quintero, Juan David. 2007. *Las ONGD aragonesas en Colombia: ejecución y evaluación de los proyectos de desarrollo*. Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza.

Izquierdo, MJ.; Duarte-Campderrós, L.; Cuccu, M.; Martí Plademunt, B. (2009) La situació de les persones amb discapacitat a la UAB. Proposta de mesures per a la inclusió i dades per a un diagnòstic. Observatori per a la Igualtat.

Mokate, Karen Marie. 2000. "El monitoreo y la evaluación: herramientas indispensables de la gerencia social". A: INDES (Banco Interamericano de Desarrollo, Instituto Interamericano para el Desarrollo Social). 2000. *Diseño y gerencia de políticas y programas sociales*.

Musto, Stefan A. 1975. *Análisis de eficiencia: metodología de la evaluación de proyectos sociales de desarrollo*. Madrid: Tecnos.

Nirenberg, Olga. 2003. *Programación y evaluación de proyectos sociales: aportes para la racionalidad y la transparencia*. Buenos Aires: Paidós.

—— 2000. *Evaluar para la transformación: innovaciones en la evaluación de programas y proyectos sociales*. Buenos Aires: Paidós.

Observatori de la discapacitat física (2015), *Mobilitat i accessibilitat a l'habitatge*

OPS: *Manual de Monitoreo y Evaluación*. 2001. Series OPS/FNUAP. Núm. 3. Washington.

Pascual i Rocabert, Joan. 2003. *La evaluación de políticas y proyectos: criterios de valoración económicos y sociales*. Barcelona: Icaria

Quintero, Víctor. 1995. *Evaluación de proyectos sociales: construcción de indicadores*. Fundación FES, Colombia.

Unidad de Igualdad, UAM (2015) Informe de evaluación del I Plan de Igualdad de la Universidad Autónoma de Madrid 2011-2014.

Universitat Autònoma de Barcelona (2013) Tercer Pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes a la Universitat Autònoma de Barcelona. Quadrienni 2013-2017.

Universitat Autònoma de Barcelona (2010) Pla d'acció per a la Igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat de la Universitat Autònoma de Barcelona 2011-2015

Universitat Politècnica de Catalunya (2011) Avaluació primer pla director per a la igualtat d'oportunitats de la UPC (2007-2010).

Normativa

Europea i internacional

Declaració Universal dels Drets Humans (AGNU, 1948)

Declaració Mundial sobre l'Educació Superior al Segle XXI (UNESCO , París, octubre 1998)

Directiva 2000/78/CE del Consejo de 27 de noviembre de 2000 relativa al establecimiento de un marco general para la igualdad de trato en el empleo y la ocupación

Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea de 7 de diciembre de 2000

Resolución del Consejo de 5 de mayo de 2003 sobre la igualdad de oportunidades en educación y formación para los alumnos y estudiantes con discapacidad (Consell de la UE)

Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (AGNU, New York 2006)

Tractat de Funcionament de la Unió Europea (2007)

Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (2007)

Resolución del Consejo de la Unión Europea y de los Representantes de los Gobiernos de los Estados miembros de 20 noviembre de 2010, relativa a un nuevo marco europeo de la discapacidad (2010/C 316/01)

Espanyola

Constitución Española (1978)

LO 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y Hombres

Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats (LOU Consolidada)

Llei Orgànica 4/2007, de 12 d' abril, per la que es modifica la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats (LOMLOU)

Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari

RDL 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seva Inclusió Social

Reial Decret 412/2014, de 6 de juny, pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau

RDL 5/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic

Catalunya

Llei 1 /2003, de 19 de febrer, d'Universitats de Catalunya

Estatut d'Autonomia de Catalunya (2010)

Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat

Universitat Autònoma de Barcelona

Estatuts UAB. Decret 237/2003, de 8 d'octubre, pel qual s'aproven els Estatuts de la Universitat Autònoma de Barcelona (2003)

Model i criteris de prioritització de les places d'agregat, Acord Primer aprovat pel Consell de Govern en la sessió del 4 de maig de 2017 (40/2017). Universitat Autònoma de Barcelona

Model i criteris de prioritització de les places d'agregat, Acord Primer aprovat pel Consell de Govern en la sessió del 4 de maig de 2017 (41/2017). Universitat Autònoma de Barcelona

Fonts consultades

Fundació Autònoma Solidària (2010) Memòria FAS 2009-2010. Àrea de Comunicació i Promoció econòmica. Fundació Autònoma Solidària

Fundació Autònoma Solidària (2011) Memòria d'activitats curs 2010-2011. Àrea de Comunicació i Promoció econòmica. Fundació Autònoma Solidària

Fundació Autònoma Solidària (2012) Memòria d'activitats curs 2011-2012. Àrea de Comunicació i Promoció econòmica. Fundació Autònoma Solidària

Fundació Autònoma Solidària (2013) Memòria d'activitats curs 2012-2013. Àrea de Comunicació i Promoció econòmica. Fundació Autònoma Solidària

Fundació Autònoma Solidària (2014) Memòria d'activitats curs 2013-2014. Àrea de Comunicació i Promoció econòmica. Fundació Autònoma Solidària

Fundació Autònoma Solidària (2014) Memòria d'activitats curs FAS 2014-2015 (Avançament)

Pla estratègic d'accessibilitat de la Universitat Autònoma de Barcelona (2006-2009)
Disponible a: http://www.uab.cat/doc/Pla_estrategic_accessibilitatUAB

Pla de formació docent. Memòria Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior, Any 2010
Disponible a: <http://www.uab.cat/iDocument/690/253/Memoria20092010,0.pdf>

Pla de formació docent. Memòria Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior, Any 2011
Disponible a: <http://www.uab.cat/iDocument/507/649/Memoria2010-2011.pdf>

Pla de formació docent. Resum d'activitats de l'any 2013
[Data consulta 10 de maig 2016]

Disponible a: <http://www.uab.cat/web/unitat-de-formacio-i-innovacio-docent/formacio-realitzada-1287989260464.html>

Pla de formació docent. Resum d'activitats de l'any 2014, 2015
Disponible a: <http://www.uab.cat/web/unitat-de-formacio-i-innovacio-docent/pla-de-formacio-docent-1345684131729.html>

Onvenció i cermi. <http://www.convenciondiscapacidad.es/>

ONCE. <http://www.fundaciononce.es/es/pagina/impulso-normativo>

DISCAPNET. <http://www.discapnet.es/Castellano/areastematicas/derechos/legislacionsobrediscapacidad/Paginas/default.aspx>

SID (Servicio de Información sobre Discapacidad). <http://sid.usal.es/leyes/discapacidad.aspx>

DOGCA. http://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?thesaurus=D1231&searchTypeParam=advanced&action=searchprint&txtthesaurus=discapacitat&language=es_ES

IMSERSO. http://imserso.es/imserso_01/documentacion/normativas/index.htm

Annexos

Annex 1. Mesures per les quals s'han utilitzat els indicadors senzills per determinar el grau de la seva aplicació

Mesures

1.1 Elaborar una guia dels drets de les persones amb discapacitat i de les facilitats que la comunitat posa a la seva disposició, així com distribuir-la entre aquest col·lectiu i les persones responsables de les polítiques d'inclusió (2)

1.2. Crear un cens de l'alumnat, personal acadèmic i d'administració i serveis per tal que pugui ajudar a tenir coneixement exhaustiu de la situació de les persones amb discapacitat a la UAB (5)

1.4. Incorporar en els plans de promoció de la UAB accions específiques en relació amb la incorporació de persones amb discapacitat en els col·lectius d'estudiants, personal acadèmic i personal d'administració i serveis (1)

2.3. Mantenir el servei de transport intern adaptat a les persones amb discapacitat (4) i fer un estudi de les necessitats de transport en relació amb les parades i l'accés als mitjans de transport adaptats (2)

3.2. Fomentar, progressivament, línies de recerca, recerca aplicada i transferència de tecnologia per innovar en la cerca de noves solucions que millorin i facilitin l'autonomia, la igualtat d'oportunitats i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat (4)

4.1. Elaborar un pla específic d'evacuació en cas d'emergència per a les persones amb discapacitat (1)

4.2. Establir un programa d'atenció a les persones amb discapacitat amb relació al Servei de Biblioteques i ampliar el termini de préstec, en funció del grau i tipus de discapacitat (1)

4.3. Fomentar la coordinació del Servei d'Informàtica amb el Servei de Biblioteques per a una millora de l'atenció a l'alumnat amb discapacitat (4)

5.1. Fomentar l'elaboració dels plans d'inclusió personalitzats per a l'alumnat, personal acadèmic i personal de l'administració i serveis, relatius al seu entorn immediat d'activitat (1)

5.2. Aplicar el seguiment i la implementació dels drets d'inclusió que calgui garantir de les persones amb discapacitat a l'alumnat amb necessitats educatives específiques certificades per l'òrgan que es determini (4)

5.3. Incentivar per als estudiants amb discapacitat l'accés al material d'estudi en format accessible segons les seves necessitats específiques –escanejat, gravacions, impressió en Braille (4)

6.1. Millorar els canals d'informació referents a l'oferta de places de treball a fi d'incentivar la participació de persones amb discapacitat en els processos de selecció per tal de cobrir les places reservades per a aquest col·lectiu (1)

6.2. Adaptar, progressivament, les normatives de la UAB sobre criteris de contractació, de promoció i d'avaluació de currículums i de projectes d'investigació per tal de que no contingui elements de discriminació indirecta (4, b))

6.3. Adaptar, progressivament, les normatives de la UAB sobre criteris de selecció, contractació i promoció del personal per tal que no contingui elements de discriminació indirecta (4, b)

6.4. Adaptar i estendre, progressivament, si escau, els serveis d'orientació, de pràctiques professionals i d'inserció laboral que ofereix el servei Treball Campus per tal que pugui atendre adequadament les necessitats de l'alumnat amb discapacitat (1)

7.1. Desenvolupar els drets de les persones amb discapacitat recollits en els Estatuts de la UAB (4)

7.2. Incloure en els acords de planificació interna o figures equivalents les polítiques d'inclusió de les persones amb discapacitat (4)

7.3. Fer un seguiment del grau d'implementació i compliment del marc normatiu vigent relatiu a les persones amb discapacitat i de les actuacions contingudes en aquest pla (2)

Annex 2. Instrument de recollida d'informació

Observació

Nom Facultat: _____

Data: _____

Duració Observació: _____

SENYALITZACIÓ PÀRQUING

PARKING GENERAL	
ALUMNAT	PDI + PAS
DESCRIPCIONS	

PARKING A PEU FACULTAT
DESCRIPCIONS

OBSERVACIONS

ACCESSOS

ACCESSOS AL CENTRE			
	UBICACIÓ	SENSE ESCALES	PORTA AUTOMÀTICA
ACCÉS 1			
ACCÉS 2			
ACCÉS 3			
ACCÉS 4			
ACCÉS 5			
ACCÉS 6			
ACCÉS 7			
ACCÉS 8			
ACCÉS 9			
ACCÉS 10			
ACCÉS 11			
DESCRIPCIÓ			

MOBILITAT INTERNA DE LA FACULTAT				OBSERVACIONS
<i>Ascensor</i>	<i>Rampes</i>	<i>WC adaptats</i>	<i>Aules adaptades</i>	
DESCRIPCIÓ				

Nom Servei: _____

Tipus de servei: _____

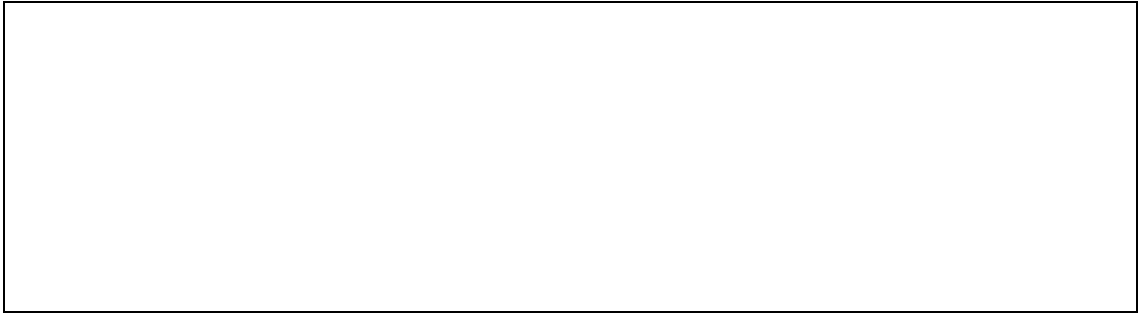
Data: _____

Duració Observació: _____

ACCESSOS

ACCESSOS AL SERVEI			
	UBICACIÓ	SENSE ESCALES	PORTA AUTOMÀTICA
ACCÉS 1			
ACCÉS 2			
ACCÉS 3			
ACCÉS 4			
ACCÉS 5			
ACCÉS 6			
ACCÉS 7			
ACCÉS 8			
ACCÉS 9			
ACCÉS 10			
ACCÉS 11			
ACCÉS 12			
ACCÉS 13			
DESCRIPCIÓ			

MOBILITAT INTERNA

MOBILITAT INTERNA SERVEI				OBSERVACIONS
<i>Ascensor</i>	<i>Rampes</i>	<i>WC adaptats</i>	<i>Es pot arribar a tot arreu? (si/no)</i>	
DESCRIPCIÓ				

Nom de l'Espai: _____

Data: _____

Duració Observació: _____

SENYALITZACIÓ

PANELLS	UBICACIÓ	QUÈ?											
		Facultats	Rectorat	Servei de llengües	Dispensari	Biblioteques	SAF	Restaurants i Bars	Altes	PIUNE	WC Adaptat	Rampes	Recorreguts més curts
DESCRIPCIÓ (si senyalització facultat, indica quina)													

Exemple de fitxa de seguiment

FITXA SEGUIMENT(*)		
EIX		
Eix 1: Sensibilització i creació d'un estat d'opinió		
Descripció		
Compromís actiu dels membres de la comunitat, les mesures orientades a fer visible la discapacitat, a desenvolupar un sentit crític i a adquirir el compromís de superar la discriminació.		
MESURA		
1.1. Elaborar una guia dels drets de les persones amb discapacitat i de les facilitats que la comunitat posa a disposició, així com distribuïnt-la entre aquest col·lectiu i les persones responsables de les polítiques d'inclusió		
Col·lectiu	☒ General ☐ Alumnat ☐ Personal Docent i Investigador ☐ Personal de l'Administració i Serveis	
Tipus	☐ Permanent ☒ Puntual	
ÒRGAN RESPONSABLE		
Vicerectorat d'Economia i d'Organització		
Contacte	Nom i Cognom del responsable	
	Càrrec	
	Correu electrònic	
Vicerectorat de Relacions Institucionals i Territoris		
Contacte	Nom i Cognom del responsable	
	Càrrec	
	Correu electrònic	
RESPONSABLES DE L'EXCUSSIÓ		
PIUNE – Fundació Autònoma Solidària		
Contacte	Nom i Cognom del responsable	
	Correu electrònic	
Observatori per a la Igualtat		
Contacte	Nom i Cognom del responsable	
	Càrrec	
	Correu electrònic	

IMPLEMENTACIÓ

Estat	☐ Pendent ☐ Plantejat ☐ En curs ☐ Acabat ☐ Publicat
--------------	--

En el cas d'execussió de la mesura, quins han sigut els canals de distribució?

En el cas d'execussió de la mesura i d'haver fet difusió online, quantes descàrregues i visualitzacions n'hi ha hagut?

Període	Data inici (si escau)	Realització
	Data d'avaluació de la implementació	Realització

En el cas d'execussió de la mesura, breu descripció dels resultats obtinguts i reflexió entorn als resultats esperats:

RECURSOS

Requisits econòmics i de personal per a la implementació (què heu necessitat o què considereu que us caldrien per tal de poder aplicar la mesura)

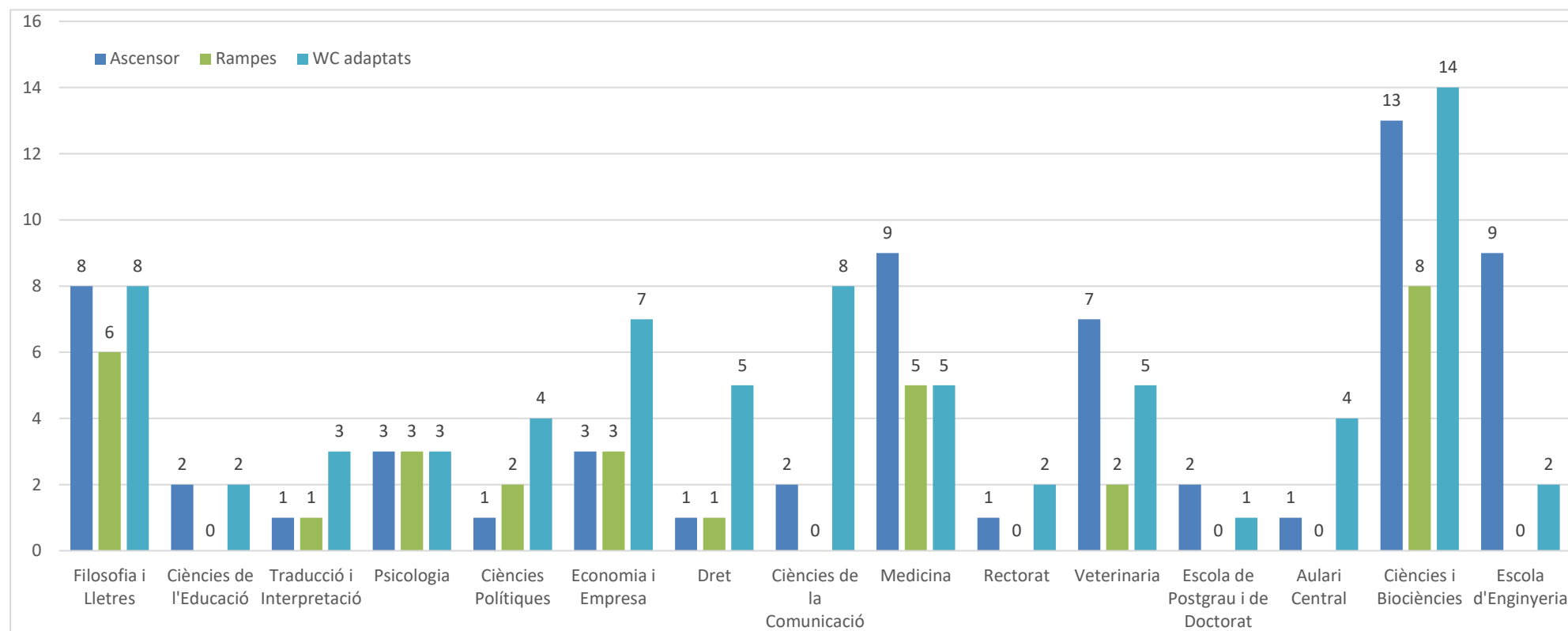

VALORACIÓ
Dificultats per a la implementació de l'acció Descripció breu dels motius de la no aplicació de l'acció, si escau, o dels obstacles, dificultats trobats en l'execució.
Propostes de modificació de la mesura per tal de millor la seva aplicabilitat, si escau
Observacions

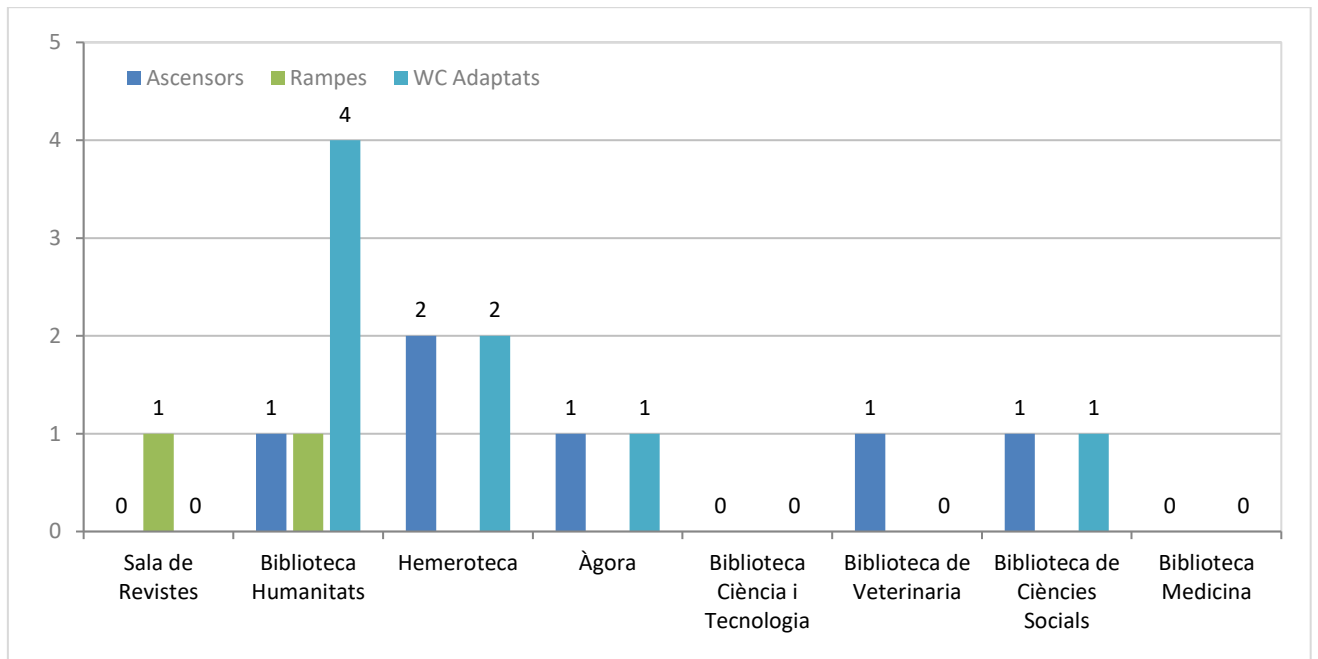
(*) Per cada mesura s'ha dissenyat una fitxa de seguiment que tot i contenir els mateixos grans apartats, el bloc d'implementació varia i s'adapta a cada mesura.

Annex 3. Gràfics

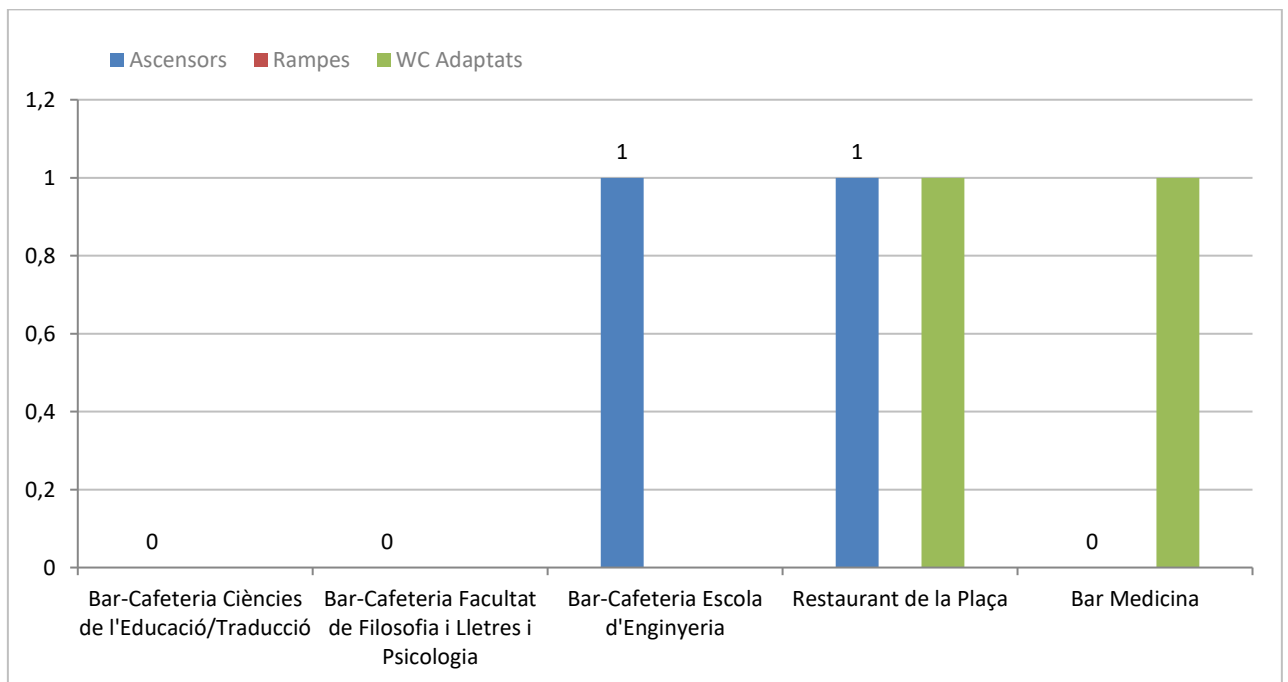
Gràfic 1. Nombre d'ascensor, rampes i lavabos adaptats per edifici (centres docents i altres), 2016

Gràfic 2. Nombre d'ascensors, rampes i lavabos adaptats (biblioteques i altres serveis propis de la UAB), 2016

Gràfic 2. Nombre d'ascensors, rampes i lavabos adaptats (serveis externs de la UAB), 2016

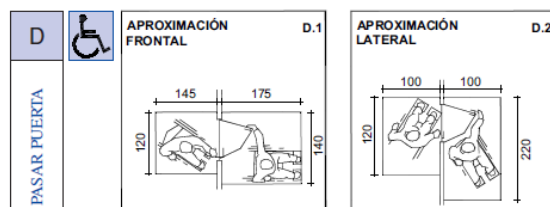

Nota: Els serveis no pertinents de disposar d'ascensors, rampes i/o WC adaptats no s'han inclòs.

Annex 4. Característiques dels accessos i aparcament adaptats

PORTES

Javier García Milá (2005), Manual para un entorno accesible. Capítulo 1: Análisis de la accesibilidad en los edificios. Pp: 31-34. Ministerio de Trabajo y asuntos sociales.

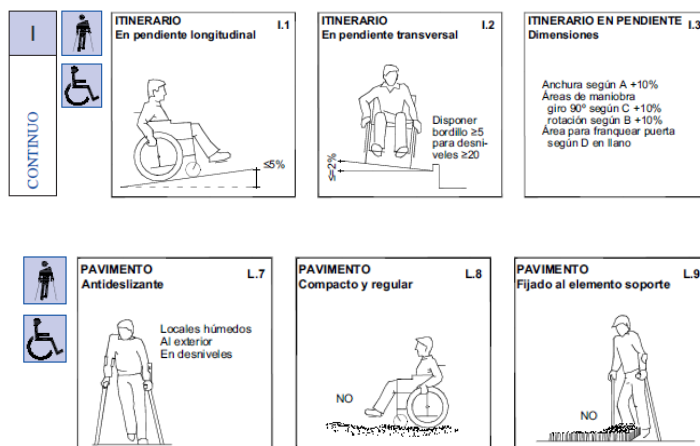

Observatori de la discapacitat física (2015), Mobilitat i accessibilitat a l'habitatge:

- Mínim d'obertura de 90º
- Altura del pom ha d'estar compresa entre 80 cm i 1,20 m
- En el cas de portes de dues fulles, l'amplada mínima de pas d'una d'elles ha de ser de 80 cm.
- Si aquestes portes són d'obertura automàtica es recomana col·locar una franja senyalitzadora de 5 cm d'amplada i que la velocitat de la porta no superi 0,5 m/seg.

RAMPES

Javier García Milá (2005), Manual para un entorno accesible. Capítulo 1: Análisis de la accesibilidad en los edificios. Pp: 31-34. Ministerio de Trabajo y asuntos sociales.

ZONES D'APARCAMENT

Observatori de la discapacitat física (2015), Mobilitat i accessibilitat a l'habitatge

- Prou àmplies per permetre la mobilitat d'una persona en cadira de rodes o altres persones amb mobilitat reduïda.
- Estar ben senyalitzades (indicant la prohibició expressa d'aparcar a vehicles no autoritzats)
- Il·luminació adequada.³

Annex 5. Descripció de les zones no accessibles

Quadre 1. Facultats on no es pot accedir a tot arreu

Centre	Descripció espais no accessibles
Ciències de l'Educació	<p>No es pot accedir a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aules: 16-19, 26-29, 36-39, 46-49 - Seminaris: Ed. Infantil, Psicopedagogia, Pedagogia, Ed. Social, Ed. Primària, Ed. Especial, Llengua estrangera - Coordinació: Ed. Infantil, Psicopedagogia, Ed. Física, Pedagogia, Ed. Social, Ed. Primària, Ed. Especial, Ed. Llengua estrangera - Sales d'edició 1 i 2
Ciències de la Comunicació	<p>No es pot accedir al Sector 12 de la Facultat: Deganat, Sala de Graus, Sala de Juntes, Administradors i Coordinadors de titulacions. Només a través d'escales.</p>
Ciències i Biociències	<p>Ascensors:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tots els sectors de la facultat (C1, C2, C3, C3bis, C5 i C7) tenen un ascensor que comunica totes les plantes. En cas d'accés amb escales a l'aula, s'ha localitzat un elevador (C5) <p>Rampes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De les 8 rampes localitzades, una d'elles (situada al sector parell) en direcció cap als Departaments, té una curvatura molt pronunciada i estreta sense bandes antilliscants ni barana. - De les 8 rampes localitzades, només dues d'elles estan senyalitzades amb paviment antilliscant <p>Mobilitat interna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - No es pot accedir al departament de matemàtiques, a les aules C1/124-128. Només hi ha escales - No es pot accedir al Servei de Microscòpia Electrònica. Està situat a la Planta -1 de l'edifici Nord entre els dos accessos (amb escales) - Si es vol recórrer la facultat des de l'edifici Nord fins al Sud (o al revés) només es pot fer des de la Planta 0. Per la Planta -1, tres dels quatre accessos estan adaptats.

Quadre 2. Biblioteques i serveis propis de la UAB on no es pot accedir a tot arreu

Centre	Descripció espais no accessibles
Sala de Revistes – Biblioteca d'Humanitats	No es pot accedir a les sales d'estudi de la planta superior, només hi ha escales. Això vol dir que no es pot accedir a: - Les sales d'estudi en grup - Revistes de religió, ciències socials, literatura infantil, psicologia, filologia, estudis clàssics, entre altres.
Servei de Llengües	Només es pot accedir sense problemes des del pàrquing o agafant l'ascensor des de la facultat. No es pot accedir a la terrassa amb cadira de rodes ja que la porta no incorpora les mesures necessàries per a una cadira de rodes
Biblioteca Ciència i Tecnologia	No es pot accedir a la Planta -1 on hi ha ubicats els WC's (un per a home, l'altre per a dones, cap adaptat), una sala de formació, una sala de treball en grup i la Sala d'ordinadors (ambdues sales amb cadires i taules independents no fixades al terra sense tarima per al ponent/professorat)
Biblioteca de Ciències Socials	No es pot accedir a la Planta -3 (on hi ha l'únic WC adaptat en tota la Biblioteca) i a la Planta -1 (on hi ha sales de treball en grup i una sala de formació).

Quadre 3. Serveis externs de la UAB on no es pot accedir a tot arreu

Centre	Descripció espais no accessibles
Bar-Cafeteria Escola d'Enginyeria	<p>Només es pot accedir sense problemes des del pàrquing o agafant l'ascensor des de la facultat.</p> <p>No es pot accedir a la terrassa amb cadira de rodes ja que la porta no incorpora les mesures necessàries per a una cadira de rodes.</p>
Bar Medicina	<p>Està distribuït en 3 plantes, la primera al mateix nivell de l'entrada i les altres dues d'accés amb escales. Tot i que hi ha un ascensor, no es pot comptabilitzar ja que és d'ús exclusiu per al transport de carros del personal de la cafeteria. L'WC adaptat es troba a l'interior de l'WC de dones.</p>

Annex 6. Pautes i criteris WCAG 2.0

Pel que fa al contingut web existeixen les anomenades Pautes per a l'Accessibilitat del Contingut Web (Web Content Accessibility Guidelines, WCAG), que consisteixen en una sèrie de pautes, tècniques i fonts destinades a avaluar i mesurar el grau d'accessibilitat del contingut web.

La segona versió d'aquestes pautes (WCAG 2.0) es va publicar l'11 de desembre de 2008 amb una nova organització i estructura de document dividit en quatre principis bàsics: perceptibilitat, operativitat, comprensió i robustesa, dividits en 13 pautes que contenen criteris d'èxit avaluable amb independència de la tecnologia utilitzada, agrupats en tres nivells d'accessibilitat (A, AA i AAA).

És important tenir en compte que no s'espera que els llocs web compleixin tots aquests requisits. La tecnologia d'un usuari també ha de facilitar l'accessibilitat. Per exemple, els lectors de pantalla són eines que permeten una millor experiència al web i que, per tant, no requereixen que tots els llocs web ofereixin una versió d'àudio del contingut. Ara bé, el que sí que han d'oferir els portals web són unes pàgines que es puguin llegir fent servir la tecnologia de lectura de pantalla més habitual.

D'aquesta manera, per a l'anàlisi dels portals web de les facultats de la UAB es pot fer ús d'un seguit d'eines online que permeten obtenir un anàlisi i validació mitjançant la URL del web que es desitgi en base als criteris del WCAG 2.0. Les eines utilitzades per a l'anàlisi dels webs de les diferents facultats de la UAB han estat "Examinator" i "Access Monitor Beta", les quals proporcionen un informe de resultats de l'anàlisi del web desitjat acompanyat d'una nota mitjana sobre el grau d'accessibilitat en una escala de 1 a 10.

Font:

- <http://ajuntament.barcelona.cat/accessibilitat/ca/estandards-i-pautes-daccessibilitat>
- **Eines web que permeten l'anàlisi de l'accessibilitat web:**
http://www.usableyaccessible.com/recurso_misvalidadores.php#accesibilidadwcag2
- **Conceptes bàsics d'accessibilitat:** <http://mosaic.uoc.edu/ac/le/ca/m5/ud1/#WCAG2>

Annex 7. Enquesta per a la diagnosi sobre la situació de les persones amb necessitats especials a la Universitat Autònoma de Barcelona

Enquesta per a la diagnosi sobre la situació de les persones amb necessitats especials a la Universitat Autònoma de Barcelona

---

L'enquesta s'emmarca en el procés d'elaboració del Segon pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la Universitat Autònoma de Barcelona. L'Objectiu és poder obtenir informació per determinar l'impacte i el grau d'aplicació de les mesures del Primer pla d'acció així com detectar necessitats i mancances actuals. Part de la informació obtinguda ens permetrà dissenyar el segon pla d'acció per a les persones amb discapacitat. És per aquest motiu que demanem la teva col·laboració contestant aquest breu qüestionari.

BLOC I. DADES PERSONALS

1. Sexe

Dona

Home

2. Data de naixement

12 caràcters restants

Tipus de discapacitat

Física

Visual

Auditiva

- Orgànica
- Transtorn d'aprenentatge
- Transtorn mental
- Transtorn alimentari
- Síndrome d'Asperger
- Múltiple
- Intel·lectual

4. Indica el grau de discapacitat

- 33% - 49%
- 50% - 74%
- 75% o més

5. Col·lectiu al qual pertanys (si pertanys a més d'un, especifica el principal)

- Alumnat
- Personal Docent i Investigador
- Personal de l'Administració i Serveis
- Personal Investigador en Formació (becari/ària)

6. Centre o entitat d'estudi o treball

- Escola d'Enginyeria
- Facultat de Biociències
- Facultat de Ciències
- Facultat de Ciències i Facultat de Biociències
- Facultat de Ciències de la Comunicació
- Facultat de Ciències de l'Educació
- Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia
- Facultat de Dret
- Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia i Facultat de Dret
- Facultat de Filosofia i Lletres
- Facultat de Medicina
- Facultat de Psicologia
- Facultat de Traducció i Interpretació
- Facultat de Veterinària
- Facultat d'Economia i Empresa
- Facultat d'Economia i Empresa i Escola d'Enginyeria – Sabadell
- Unitats Docents
- Escola de Postgrau
- L'Àgora - Edifici R
- Rectorat
-

SAF

- Servei de llengües
- Plaça Cívica
- UAB-CIE Esfera UAB
- Altres

BLOC II. CONEIXEMENT DE LES POLÍTIQUES EN MATÈRIA DE DISCAPACITAT

7. Coneixes l'Observatori per a la Igualtat de la UAB?

- Ho conec
- Ho conec una mica
- Ho conec poc
- No n'havia sentit a parlar
- Ns/Nc

8. Coneixes el Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la Universitat Autònoma de Barcelona?

- El conec
- El conec una mica
- El conec poc
- No n'havia sentit a parlar

9. Coneixes el PIUNE, Servei d'atenció a la discapacitat?

- El conec
- El conec una mica
- El conec poc
- No n'havia sentit a parlar

10. Coneixes els drets que tenen les persones amb necessitats especials?

- Els conec tot
- En conec bastants
- En conec alguns
- No conec cap

BLOC III. ACCESSOS I MOBILITAT DINS EL CAMPUS

11. Quin és el principal mitjà de transport que utilitzes per arribar al Campus de la UAB?

- Vehicle propi
- Autobús
- RENFE
- FGC
- Autobús intern UAB
- Altres

Pels següents ítems, marca el teu grau d'acord o desacord segons consideris si es dóna o no aquesta situació al campus de la UAB

12. Puc arribar al Campus de la UAB sense dificultats

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

13. Puc moure'm sense dificultats pel Campus de la UAB

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

14. Si escau, indica quines són les dificultats que et trobes per arribar a la UAB i moure't dins el Campus

4000 caràcters restants

15. Els serveis de transport intern de la UAB estan degudament adaptats

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no utilitzo transport intern de la UAB)

16. Les vies d'accés adaptades del campus estan degudament senyalitzades

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no necessito que els accesos estiguin adaptats)

17. Els recorreguts més ràpids als principals espais dels campus estan senyalitzats

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord

⤴

D'acord

- Totalment d'acord
- Ho desconec

18. La major part de les vies d'accés als principals espais dels campus estan adaptades

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no necessito que els accesos estiguin adaptats)

19. Puc accedir sense cap problema a la facultat on estudio o l'edifici on treball

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no necessito que els accesos estiguin adaptats)

20. Puc accedir sense cap problema als diferents serveis que hi han al Campus de la UAB (fes una valoració general)

20.1 Als comerços

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no necessito que els accesos estiguin adaptats)

20.2. Oficina de correus

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no necessito que els accesos estiguin adaptats)

20.3. Caixers automàtic

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
-

No pertinent (no necessito que els accessos estiguin adaptats)

20.4. Bars i restaurants

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no necessito que els accessos estiguin adaptats)

20.5. SAF – Servei d'Activitat Física

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no necessito que els accessos estiguin adaptats)

20.6. SAS – Servei d'Assistència o Dispensari

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no necessito que els accessos estiguin adaptats)

21. Que milloraries en els accessos?

4000 caràcters restants

22. Utilitzes les places d'aparcament reservades per a les persones amb discapacitat?

- Sí
- No

En cas afirmatiu, contesta a les següents preguntes

23. La reserva de places d'aparcament per a persones amb discapacitat és suficient

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

24. Sempre que vaig a aparcar trobo lloc

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

25. Mai m'he trobat un cotxe no autoritzat a una plaça reservada per a persones amb discapacitat

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

26. Crec que es fa un ús indegut de les places reservades a les persones amb discapacitat

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

27. Observacions generals en relació a les qüestions tractades en aquest bloc:

4000 caràcters restants

BLOC IV. MOBILITAT DINS ELS EDIFICIS

Per els següents ítems, marca el teu grau d'acord o desacord segons consideris que es dona o no aquesta situació al campus de la UAB

28. Em puc moure sense cap problema per tota la facultat on estudio o per l'edifici on treballa

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no tinc necessitats especials en relació a la mobilitat)

29. En cas que estiguis en desacord, indica quines són les dificultats o obstacles que et trobes?

4000 caràcters restants

30. Els ascensor estan degudament senyalitzats dins la facultat on estudio o l'edifici on treballa

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

31. Hi ha prou lavabos adaptats a la meva facultat o a l'edifici on treballa

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no faig ús dels lavabos adaptats)

32. Els lavabos adaptats estan degudament senyalitzats

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent (no faig ús dels lavabos adaptats)

33. En cas d'evacuació de l'edifici on estudio o treballa:

33.1. Sé que haig de fer i on he d'anar

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

33.2. Sé quin és el punt de reunió de les persones amb discapacitat

- Sí
- No
- No pertinent (no tinc necessitats especials en relació a l'evacuació d'edificis)

34. En cas de conèixer quin és el punt de reunió de les persones amb discapacitat en cas d'evacuació de l'edifici on estudio o treballa

34.1. Està degudament senyalitzat

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

34.2. És accessible a tothom perquè no té cap barrera arquitectònica

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

34.3. Per accedir-hi no cal utilitzar l'ascensor

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

35. Observacions generals en relació a les qüestions tractades en aquest bloc:

4000 caràcters restants

BLOC V. ENTORN VIRTUAL I ACCÉS A LA INFORMACIÓ

Per els següents ítems, marca el teu grau d'acord o desacord segons consideris que es dona o no aquesta situació al campus de la UAB

36. Puc navegar per les següents webs sense cap problema o impediment:

36.1 La pàgina principal de la UAB

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

36.2. La pàgina del meu centre d'estudi o l'àrea on treballa

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord

- Totalment d'acord
- No pertinent (l'àrea on treballo no té pàgina web pròpia)

36.3. La meva intranet

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

36.4. El campus virtual (PDI i Alumnat)

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord
- No pertinent

37. Puc accedir a conferències, jornades i actes que es realitzen al Campus de la UAB

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

38. En relació a aquestes aspectes, podries indicar què milloraries?

4000 caràcters restants

39. Observacions generals en relació a les qüestions tractades en aquest bloc:

4000 caràcters restants

BLOC V. DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

40. El meu lloc de treball o les aules estan degudament adaptades segons les meves necessitats

- Totalment en desacord
- En desacord
-

Ni d'acord ni en desacord

- D'acord
- Totalment d'acord

41. Puc accedir al material d'estudi o de treball en format accessible segons les meves necessitats específiques

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

42. L'entorn i les adaptacions em permeten desenvolupar la meva activitat sense cap dificultat i amb normalitat

- Totalment en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Totalment d'acord

43. En cas negatiu, podries indicar quines són les dificultats que et trobes que no et permeten desenvolupar la teva activitat?

4000 caràcters restants

44. Hi ha algun aspecte de la discapacitat que no hem cotenplat en aquest qüestionari? Afegeix-lo:

4000 caràcters restants

Observatori per a la Igualtat de la UAB

Annex 8. Taules de l'enquesta per a la diagnosi sobre la situació de les persones amb necessitats especials a la Universitat Autònoma de Barcelona

Taula 1. Distribució de les persones amb discapacitat per tipus i col·lectiu. Mostra. Curs 2016-2017

Tipus de discapacitat		Col·lectiu				Total
		Personal Docent i Investigador	Personal de l'Administració i Serveis	Alumnat	NS/NC	
Física	n	9	8	23	1	41
	% c	75	44,4	46	100	50,6
Auditiva	n	1	2	7	0	10
	% c	8,3	11,1	14	0	12,3
Múltiple	n	1	5	4	0	10
	% c	8,3	27,8	8	0	12,3
Trastorn mental	n	0	0	7	0	7
	% c	0	0	14	0	8,6
Altres	n	1	3	9	0	13
	% c	8,3	16,7	18	0	16
Total	n	12	18	50	1	81
	% c	100	100	100	100	100

Taula 2. Distribució de les persones amb discapacitat per tipus i edat. Mostra. Curs 2016-2017

Tipus de discapacitat		Edat intervals				NS/NC	Total
		Menors de 25	De 26 a 35	De 36 a 45	Majors de 45		
Física	n	15	4	8	10	4	41
	% c	57,7	40	44,4	43,5	100	50,6
Auditiva	n	5	0	1	4	0	10
	% c	19,2	0	5,6	17,4	0	12,3
Múltiple	n	2	1	3	4	0	10
	% c	7,7	10	16,7	17,4	0	12,3
Trastorn mental	n	0	3	3	1	0	7
	% c	0	30	16,7	4,3	0	8,6
Altres	n	4	2	3	4	0	13
	% c	15,4	20	16,7	17,4	0	16
Total	n	26	10	18	23	4	81
	% c	100	100	100	100	100	100

Taula 3. Distribució de les persones amb discapacitat per tipus i edat. Mostra. Curs 2016-2017

Tipus de discapacitat		Sexe		Total
		Homes	Dones	
Física	n	19	22	41
	% c	61,3	44	50,6
Auditiva	n	2	8	10
	% c	6,5	16	12,3
Múltiple	n	3	7	10
	% c	9,7	14	12,3
Trastorn mental	n	1	6	7
	% c	3,2	12	8,6
Altres	n	6	7	13
	% c	19,4	14	16
Total	n	31	50	81
	% c	100	100	100

Coneixement de l'Observatori per la igualtat de la UAB

Taula 4. Coneixement de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB per sexe. Mostra. Curs 2016-2017

Grau de coneixement		Sexe		Total
		Homes	Dones	
Ho conec	n	1	4	5
	% c	3,2	8	6,2
Ho conec una mica	n	7	6	13
	% c	22,6	12	16
Ho conec poc	n	12	12	24
	% c	38,7	24	29,6
No n'havia sentit a parlar	n	11	27	38
	% c	35,5	54	46,9
NS/NC	n	0	1	1
	% c	0	2	1,2
Total	n	31	50	81

% c	100	100	100
-----	-----	-----	-----

Taula 5 Coneixement de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB per col·lectiu. Mostra. Curs 2016-2017

Grau de coneixement	Col·lectiu					
	Personal Docent i Investigador	Personal de l'Administració i Serveis	Alumnat	NS/NC	Total	
Ho conec	n	2	2	1	0	5
	% c	16,7	11,1	2	0	6,2
Ho conec una mica	n	5	2	6	0	13
	% c	41,7	11,1	12	0	16
Ho conec poc	n	5	5	13	1	24
	% c	41,7	27,8	26	100	29,6
No n'havia sentit a parlar	n	0	9	29	0	38
	% c	0	50	58	0	46,9
NS/NC	n	0	0	1	0	1
	% c	0	0	2	0	1,2
Total	n	12	18	50	1	81
	% c	100	100	100	100	100

Taula 6. Coneixement del pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB per sexe. Mostra. Curs 2016-2017

Grau de coneixement	Sexe			
	Homes	Dones	Total	
El conec	n	1	3	4
	% c	3,2	6	4,9
El conec una mica	n	5	4	9
	% c	16,1	8	11,1
El conec poc	n	12	13	25
	% c	38,7	26	30,9
No n'havia sentit a parlar	n	13	30	43
	% c	41,9	60	53,1
Total	n	31	50	81

% c	100	100	100
-----	-----	-----	-----

Taula 7. Coneixement del pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB per col·lectiu. Mostra. Curs 2016-2017

Grau de coneixement	Col·lectiu					
	Personal Docent i Investigador	Personal de l'Administració i Serveis	Alumnat	NS/NC	Total	
El conec	n	1	1	2	0	4
	% c	8,3	5,6	4	0	4,9
El conec una mica	n	2	2	5	0	9
	% c	16,7	11,1	10	0	11,1
El conec poc	n	6	6	12	1	25
	% c	50	33,3	24	100	30,9
No n'havia sentit a parlar	n	3	9	31	0	43
	% c	25	50	62	0	53,1
Total	n	12	18	50	1	81
	% c	100	100	100	100	100

Taula 8. Coneixement del PIUNE-Servei d'atenció a la discapacitat de la UAB per sexe. Mostra. Curs 2016-2017

Grau de coneixement	Sexe			
	Homes	Dones	Total	
El conec	n	13	20	33
	% c	41,9	40	40,7
El conec una mica	n	1	4	5
	% c	3,2	8	6,2
El conec poc	n	7	11	18
	% c	22,6	22	22,2
No n'havia sentit a parlar	n	10	15	25
	% c	32,3	30	30,9
Total	n	31	50	81
	% c	100	100	100

**Taula 9. Coneixement del PIUNE-Servei d'atenció a la discapacitat de la UAB per col·lectiu.
Mostra. Curs 2016-2017**

Grau de coneixement	Col·lectiu					
	Personal Docent i Investigador	Personal de l'Administració i Serveis	Alumnat	NS/NC	Total	
El conec	n	6	3	24	0	33
	% c	50	16,7	48	0	40,7
El conec una mica	n	2	2	1	0	5
	% c	16,7	11,1	2	0	6,2
El conec poc	n	2	5	11	0	18
	% c	16,7	27,8	22	0	22,2
No n'havia sentit a parlar	n	2	8	14	1	25
	% c	16,7	44,4	28	100	30,9
Total	n	12	18	50	1	81
	% c	100	100	100	100	100

**Taula 9. Coneixement dels drets que tenen les persones amb necessitats especials per sexe.
Mostra. Curs 2016-2017**

Grau de coneixement	Sexe			
	Homes	Dones	Total	
Els conec tots	n	1	2	3
	% c	3,2	4	3,7
En conec bastants	n	4	10	14
	% c	12,9	20	17,3
En conec alguns	n	22	28	50
	% c	71	56	61,7
No conec cap	n	4	10	14
	% c	12,9	20	17,3
Total	n	31	50	81
	% c	100	100	100

Taula 9. Coneixement dels drets que tenen les persones amb necessitats especials per col·lectiu. Mostra. Curs 2016-2017

Grau de coneixement	Col·lectiu					
		Personal Docent i Investigador	Personal de l'Administració i Serveis	Alumnat	NS/NC	Total
Els conec tots	n	0	1	2	0	3
	% c	0	5,6	4	0	3,7
En conec bastants	n	4	2	7	1	14
	% c	33,3	11,1	14	100	17,3
En conec alguns	n	8	12	30	0	50
	% c	66,7	66,7	60	0	61,7
No conec cap	n	0	3	11	0	14
	% c	0	16,7	22	0	17,3
Total	n	12	18	50	1	81
	% c	100	100	100	100	100